

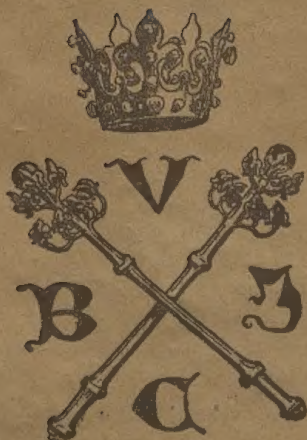
Est. Korp.
37705

Mag. St. Dr.

P

188

37705

I

vt.

Teol. fol. 7420.

22 Bibliotheca Col. Varsoviae
**CORONA
DECENNII**

Explanationi Theol: moralis utri-
usq; lectionis impensæ,

P. Jacobus seu
Practica ratio agendi

In arcano colloquio, Confessarij
docti & Doctoris

Cum pœnitente præsertim rudi;
Opus conscientiæ arbitris, & pœniten-
tibus perutile, Propositum

Per varia Confessionum paradigmata,
Operosè collectum

**Ex generalibus principijs recen-
tiorum Theologorum.**

Authore

P. JACOBO BARTOLT
Soc: JESU Theologo.

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
Typis Coll: Regiæ Varsoviensis S. J.

Anno Domini Quo

Mores DoCens Corona noXas eXtVrbat ratIone.

*Benedices Coronæ anni
benignitatis tuæ.*

Psalm. 64. v. 12.

*Antiquitus dabatur Co-
ronæ Sapientibus in si-
gnum, eos honore & gra-
tiâ aliorum dignos esse.*

Lyranus.

37.705. I.

APPROBATIO.

Libellum cui titulus CORONA
DECENNIJ, eruditâ operâ &
piô labore Admodum Reveren-
di Patris Jacobi Bartoſt, Societatis JE-
SU Theologi Conſcriptum, præctiam
rationem agendi in arcano Colloquio
Confessarij docti, cum pænitente præ-
sertim rudi in ſe continentem, legi,
dignumq; adinveni & approbavi, qui
propter publicam utilitatem prælo
excudatur. In quorum fidem datum
Pultoviæ Die nona Menſis Julij An-
no Domini 1726.

*Paulus Dominicus
Dromler U. ſ. D. Ca-
thedralis Plocen: & Pul-
tovien: Can: ac in ea-
dem Diœceſi Librorum
Cenſor.*

Luce

F A C U L T A S
R. P. P R Æ P O S I T I
P R O V I N C I A L I S Litvanæ Provincie
Societatis JESU.

Cum librum qui inscribitur CO-
RONA DECENNIJ à P. Jaco-
bo Bartolt nostræ Societatis Sa-
cerdote conscriptum, aliquot eusdem
Societatis Theologi recognoverint; &
in lucem fructuosè edi posse iudica-
verint; potestate mihi facta ab Ad-
modum Reverendo Patre nostro Mi-
chæele Angelo Tamburino præfatæ So-
cietatis Præposito Generali, concedo
ut Typis mandetur, si ijs, ad quos
pertinet videbitur. In cujus rei fi-
dem has literas manu mea subscri-
ptas, sigilloq; munitas dedi Vitebsci
12: Xbris 1725. Ant

O
Est
E
Hic

VLADISLAUS
DAUKSZA S. I.

Lucerna eius est . A G N U S

Apoc: 21. 23.

Ante pedes dignos AGNI quam po-
no Coronam,

Optat Augustum Præfulis illa Caput.
Est Aries Phanetis consistentia prima.

Effigiem solis docta Corona refert.
Hic sol Præsuleo primum consistit in
AGNO,

Post decursurus cætera signa poli.

Accessus.

MUltum fabricando CORONAM
DECENII Eloquentia soluta
posuit operæ, dum per vastissimos
Theologiæ & Canonum campos inde-
fesso peregrinabunda spatiabatur passu,
quiescente interim, & otiosè feriente
ligatâ Eloquentiâ. Nunc ut & huic
suus, quo vires exerceat, ac exploret,
non desit labor, ligatos resolvat, non
amotis vinculis, pedes, ut faciliori
promptitudine excurrat in præconia
Mæcæatis amplissimi, illum qui sem-
per sibi constat, varietate styli dele-
ctatura.

ELOQUENTIA
LIGATA

In celsas humilimetro & infrà condignū
Compendiosè soluta panegyres
Debitas, cælis æmulo Nomini amplis-
simi Mecænatis

*Illustrissimi Excellentissimi & Reveren-
dissimi DOMINI Domini*

ANDREÆ

STANISLAI KOSTKA

In Załuskie

ZALUSKI

DEI Gratiâ Episcopi

PLOCENSIS

*Quâ Illustrissimorum Natalium quâ vir-
tutis & sapientiæ Clarore,*

Quâ Gentilitij AGNI Candore,
Maximorum Candidati Honorum.

Præfuleus Solis radiosi est æmulus
AGNUS,

Phæbus non spargit lumina fulva sibi.

Lustrat & illustrat latissima regna per
Orbem

Vellere ditescit non sibi, & ille suo.
Divitibus fortis non pridem cornibus

A G N I

Ereclæ steterunt pergama lata Scholæ:
Quin collapsa stetit probitas, Plocensis
in Ora.

Telluris, zelo vivificata pio.
Nunc pronos CASUS in cælos erigis

A G N E,

Cælo debetur fulva Corona tibi.
Fama feret largæ per terras munera
dextræ,

Lúcida Te gratus Clerus ad astra
vehet.

Semper honos Nomenq; Tuum lau-
desq; manebunt.

Augebit Nomen parva Corona libri.
Si liber hic ibit per vasti climata mundi
Te feret, & per Te lumina pul-
chra dabit.

Si quæris libri caput est quod, quæve
Corona?

Tu Caput A G N E potens, Tuq;
Corona libri. Omnes

Omnes fata premunt, omnes dilabi.
mur orbe,

Casibus in positus ipse perennis eris.
Non licuit populis paruum te Nile videre
Claud:

Magnus es & celsæ stirpis hono
re valens.

Demonstrat magnum Virtus, sapien-
tia cælis.

Nec MAGNUM hoc libro tristitia
fata prement.

Hic absterrebit validi conamina lethi,
Stemmata signatis Cornibus AGNE
Tuis.

Quod si Te rapiant cunctis commu-
nia fata,

Æternos annos ista Corona dabit.

Quæ Tibi mens devota precatur, vota
secundet

Gemma. cuncta potens ipse Corona
D E U S.

Ad

Ad Lectorem.

EXperientiâ magistrâ didicerūt, qui
examinatoris in ordi e ad excipi-
endas Confessiones munus practicè o-
biêrunt, interdum Confessarios scire
generalia principia rite præsidendi
Sacro tribunali: at dum venit coronan-
da condigna praxi scientia in diudi-
candâ conscientia, hallucinari, hærerè,
& ad peccata non rite explicata, veluti
mutus piscis tacere, omnino interro-
ganda non interrogare, docenda non
docere, nec morbis mederi. Proinde
quâ interno impulsu, quâ Doctorem
monitu, & svasu inductus sum ad tra-
dendam practicam methodum agendi
cum pænitente. Utere hac lector,
& velut Ariadnæ filum, in perplexo
tot difficultatum foro, in conscientiæ
Labyrinθο prehende & à recto Sacrae
Tux functionis tramite haud exerrabis:
Ne etiam cespites, Sancta & dividua
textuum Trias præluceat. imus est
Hugonis in Matt. 23. *Si erramus, mo-
dicam pænitentiam imponentes, nonne
meli-*

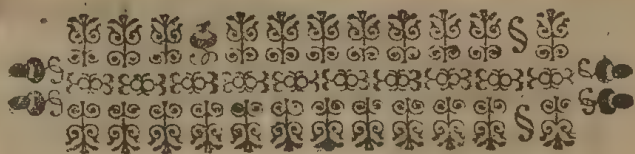
*melius est, propter inisericordiam dare
rationem, quàm propter crudelitatem
desistere penitentem. 2dus est S. Chri-
stomi: Ubi Paterfamilias largus est,
dispensator non debet esse tenax. Si
DEUS benignus, ut quid Sacerdos au-
stus? Vis apparere Sanctus, circa tu-
am vitam esto austerus, circa aliorum
benignus. 3tius est Lucæ Abbatis, qui
in illud Can: Labia eius distillantia
Myrrham, sic ait Labia Christi esse
Confessarios, quia per illos loquitur
Christus ad cor penitentium, eisq;
Myrrham penitentiae, vitaeq; austeræ
instillat.*

*Quodsi in hoc theatro vitæ hu-
manæ, penitentis refert personam, ad
hanc ritè in conspectu Regis Regum
effingendam, animant te fidei, & mo-
rum Magistri, sequentiumq; textu-
um faces ministrant. ima fax est S.
Antonius Padv: de 3. quadr: Multis
Cameris demon habet, vel habere po-
test ingressum in domum Conscientiæ
nostræ, scilicet animæ, sed tamen nun-
quam, nisi per unum ostium potest eijci,*

*Et expelli, scilicet oris, seu Confessio-
nis. 2da est Vincentij Ferr: Dom: 14.
post Pentec: Non dicit ostendite caput,
vel faciē, aut manus, sed vos, idest omnes
plagas ostendite Sacerdotibus. Recta
Confessio, non est nisi ostensio plaga-
rum. 3tia Cassiodori in ps: 74. Mor-
tem plerumq; generat, vel semel terreno
Iudici crimina confiteri. DEO autem
frequentata confessio, non parturit pe-
riculum, sed salutem. 4ta S. Bernar-
dini Sen: term: 15. Pleriq; minimum,
aut nullum fructum de confessione re-
portant, quia imparati ad illam vadunt.
Interea quisquis es, monitum te volo
lector, si huius operis principium ritē
legere voles, incipe à fine, DEO Opti-
mo Maximo, memor illius effati.*

Finis Coronat Opus.

Liber

LIBER TRICEPS

In uno Capite Coronato.

Liber hic triceps in uno Capite non refert speciem monstri. Tria eius in uno grandiori, capita, formam non informem, sed speciosam eximia recentiorum Theolog: venustate, commonstrabunt; dum angustū suum ita exporrigent sinum, ut angustum confessarij, quā probi iudicis, quā periti medici, quā sapientis Doctoris, & Consiliarij munus complectantur. In aliquibus tamen Confessionum, utiq; non ex foro interno acceptarum, paradigmatis, solum munus iudicis, sed ad debitam noxis penam haud

haud condemnantis exercebitur, non quòd non debeant, pænâ proportionatâ iniquitates in Sacro tribunali plecti, sed quòd brevitati operis consulatur, & ex prænotatis quantitas pænæ pænitentibus destinanda perspiciatur.

Expeditis confessionum paradigma-
tibus, Coronâ Stellarum 12, hoc est radi-
ans in 12 resolutionum moralium e-
xemplaribus lux & redimi, libri trici-
pitis.

CAPUT Unicum.

De triplici munere Confessarij

ANtequam triplex hoc unico Capite
munus Confessarij in ratione agen-
di cum pænitentibus paulò longius e-
volvemus, prænotatis aliquibus gene-
ralia principia Theologorum breviter
involvemus.

Prænoto imo. Ut pænitentem, qui
scienter non explicat numerum vel
speciem peccati mortalis, sic & Con-
fessarium, qui non habitâ justâ causâ
ne.

negligit interrogare, quoties & in qua specie sit peccatum, delinquere mortaliter, adeoque teneri, quærere; si occurrat immediate ante absolutionem, non esse factam in materia Confessionis nec necessariam interrogationem. Sacerdos enim est iudex, ergo debet cognoscere causam, si ve peccata omnia quæ pœnitens tenetur eius sententiæ subijcere. Nec in hoc tribunali habendus respectus personarum, quia Christus (ut ait P. Gobat) *non condidit pro Principum, vel Magnatum Confessionibus peculiarem Theologiam, sed voluit omnes eadem lege teneri.* Discretè tamen pœnitens enumerans peccata debet iuvari interrogando, ne confessio reddatur odiosa. Imò non tenetur Confessarius interrogare, si sciat pœnitentem nō se, quid ad validam exomologesim requiratur. Hinc Religiosi, Clerici, & alij in Theologia versati non facile interrogandi, nisi clarum sit, quod aliquid omittatur, vel non satis discernatur species peccati, vel aliquid necessarium.

Præ-

I.

Prænoto 2do. Dum Confessarius
quærit numerum, vel speciem peccati,
supponi ordinariè debet, illud pecca-
tum esse mortale, vel dubium de eo.
Non enim tenetur, quamvis possit in-
terrogare numerum, vel speciem pec-
cati venialis, cum id solum sit suffici-
ens materia pœnitentiæ. In hoc autem
opere Confessarius supponitur, agendo
cum pœnitente, interrogare numerum
& speciem solius mortalis. Pœnitens
quoq; in secuturis paradigmatis
Confessionum, cum addit numerum
certum, vel plus minus, supponendus
est mortalia confiteri.

Prænoto 3tio. Confessarium debe-
re statim interrogare, ne postea obli-
viscatur, si pœnitens ex scripto confi-
teatur, & omitat aliquid quod omni-
no addi deberet. Imò etiam si pœni-
tens de memoria confiteatur, melius sta-
tim interrogare, si Confessarius per
experientiam scit, se in fine plerumq;
oblivisci. Expedit tamen prius audi-
re, quod nam peccatum dicere voluit,
post

post illud, quod non ritè explicabat, ut
postea reduci queat ad cursum suæ con-
fessionis.

Prænoto 4to. Cùm etiam in Sacro
Tribunali ad munus judicis spectet
causam bene intelligere, & proportio-
natis pœnis noxas plectere, obligari
confessarium, congruas peccatis pœni-
tencias injungere. Porro quanta pro 2.
uno mortali pœnitentia sit proportio-
nata, respondet Arsdekin in trip: The-
olog: *esse proportionatam coronam sex
decadum: non tamen iuxta eundem, opus
est pro 100 mortalibus iniungere 100
coronas, sed hoc relinquitur determi-
nandum judicio prudentis Confessarij.*
Et consultius est interdum minoribus
pœnitentijs plectere, quàm maioribus
à Sacramento reflectere. Hinc possunt
aliquando pro pœnitentia iniungi con-
sueti ieiunia Ecclesiæ, Missæ, auditio
diæ Fæsto, & alia ordinaria diei opera.
Ordinariè tamen imponenda est oratio,
ieiunium, eleemosynæ, spectata condi-
tione, & capacitate pœnitentis.

Præ

- Prænoto 5to.* Ut Confessarius ex æquo functionem Doctōris, & Confiliarij impleat, teneri eum imo ad hoc, ut illum moneat, qui ex ignorantia mortaliter culpabili est in malo statu. Si verò sit invincibilis ignorantia, *vg:* si in hac pænitens nup̄ sit affini in 2do gradu, obligari quidem admonendum & docendum, cum est spes fructūs, nec mala graviora timentur, sed non debere, nec posse monere, si non sit spes fructūs, vel prudenter gravius malum timetur. Obligatur enim bono pænitentis providere. 2do. Teneri motiva à peccatis absterrentia pro conditione, & qualitate, ac capacitate pænitentis, præsertim rudis proponere, & min⁹ rectè dispositum ad dolorem efficacem excitare. Suggero hic aliqua motiva. imo. Unicum mortale detraxit Angelos è Cælo ad ignem æternum. Adam & Evam eiecit è Paradiso, & tu post.
3. tot mortalia quid non mereris? Quanta Dñi bonitas, quòd te hucusq; incolumem servet, qui multos in actu peccati
- 4.

cati perire fecit. Vivus es in corpore
 sed fœdissimum cadaver in anima; An-
 cilla, corpus vivit anima, Regiæ stir-
 pis Domina, mortua probrosè iacet.
 2do. Peccatum mortale facit mancipium
 diaboli, tam crudelis hostis, ut si De-
 us permetteret, uno quadrante, omnes
 in orbe homines internecioni daret, &
 tu ei te tradidisti peccando. Nolles re-
 bellis esse DEO, si scires, te in pœnam
 peccati. Turcarum mancipium futu-
 rum, & ausus es, te sæviori tyranno in
 servitutem crudelissimam dare. 3tio.
 Quod vis mortale occidit animam, tol-
 lendo gratiam sanctificantem, quæ est
 vita animæ. Si scires te in pœnam pec-
 cati statim interficiendum, utiq; legem
 non prævaricareris, & ausus es pecca-
 re, sciens, fore, ut moriaris in anima
 præstantissima tui parte. Plus tu æsti-
 mas vitam ancillæ, huius Sordidæ car-
 nis, quàm vitam Dominæ, animæ im-
 mortalis. 4to. Unicum mortale pri-
 vat hæreditate regni cælestis. Si scires,
 tibi mox post peccatum omnia, quæ
 B habes

habes amittenda, itaq; non peccares,
 & victas dedisti sceleri manus, bene
 gnarus, exuendum te aurea chlamyde
 gratiæ Divinæ, animam sanctificantis,
 & tamen juxta S. Thomam: *Bonum
 gratiæ unius, est maius, quàm bonum
 totius universi. Et sic exutum, privan-
 dum iure ad Regnum cœleste.* Pluris
 æstimasti lutum, quàm aureos montes,
 bona transitoria, quàm æterna, pomum
 put escens, quàm Regnum. Sto. Si
 quis haberet vitam tuam è filo pendu-
 lam, quod semper posset præscindere,
 utiq; ei non malediceres, aliàs mitten-
 dus ex alto in lacum rabidorum Leo-
 num subiectum; & DEO toties male-
 dixisti, quoties malè vixisti, & tamen
 ille, cùm posset statim deicere in ge-
 hennam, te conservat. Sto. Quid tibi
 boni fecerunt dirissimi tui hostes mun-
 dus, caro, & dæmon. Non tibi vitam,
 non vitæ bona dederunt, & tamen il-
 lerum obsequio te mancipasti, & no-
 luisti obsequi DEO, qui te, & pro te
 tam multa fecit. Quid mercedis pro
 tuis

tuis obsequiis ab his hostibus recipies?
 Non aliam mercedem, nisi vermem in
 conscientia, damnum in fama, turpitu-
 dinem in anima, pœnas æternas in in-
 ferno. Si stipendia merereris apud ty-
 rannum, utiq: fugeres ab eo, si posses,
 ad Dominum divitem, *svavem*, libe-
 ralem, Sanctum. Fuge & ab his ho-
 stibus per seriam vitæ emendationem,
 fuge ad Dominum DEUM & Patrem
 tuum, & implebit omnia tua desideria.
 7mo: Non venderes equum vel vil-
 lam guttâ mellis, quid est voluptas in
 peccato, nisi stilla dulcoris? & tamen
 pro huius pretio nullo, reddidisti hosti
 tuo animam, præstantiorem mundi the-
 sauris, ut innuit Hyppon: Doctor di-
 cens. *Unusquisq; animam suam vendit*
diabolo, accepto tanquam pretio dulce-
dine temporalis voluptatis. 8vo. Non
 attentares in Principem tui peraman-
 tem insurgere, & ausus es in Regem
 Regum delinquere; & tamen ex sensu
 S. Chrysost: hom: 62. in Matt: *Quan-*
tum centum denarij à decem millibus ta-
Ba *lentis*

lentis, tantum, imò verò multo plus, ea,
 quæ in hominem peccata, distant ab his,
 quæ in DEUM committuntur. Terra
 respectu cœli est veluti punctum, Cœ-
 lum & terra respectu DEI, est quid mi-
 nus, & tu quid es? & tamen in tantam
 peccare ausus es Maiestatem? O ho-
 mo mentis emotæ! 9no. Si esses filius
 cuiuspiam Principis, nunquam velles
 esse filio rustici mancipii; & tamen cum
 esses filius Regis Regum per gratiam
 sanctificantem, factus es per tot fle-
 ra filius dæmonis. Ut innuit Christ:
 Joan: 8. v. 44. Vos ex patre diabolo e-
 stis. 10no. Si scires te statim post pec-
 catum in aliquam bestiam vel mon-
 strum transformandum, utiq; nolles
 peccare: & peccâti; cum tamen sicut
 in corpore humano os serpentinum, sic
 in anima humana vitium detractionis;
 sicut in corpore humano rostrum porci-
 num, sic in anima humana gulositatis
 vitium, & sic de alijs. Imo incompara-
 biliter maioris indecentiæ Monstrosi-
 tas ista Spiritualis, & magis horribilis
 aspe-

aspectu, quam illa corporalis. Gviliel:
Paris: l. de virt: c. 7.

Prænoto 6to. Cum incumbat Confessario etiam munus medici ritè exequendum, & cum nullum in periculo proximo peccati versantem possit absolvere, debet per media præscripta ex occasione proxima facere remotam. 5.
Sunt, qui naufraganti in peccatorum Oceano auxiliarem non porrigunt manum, sed dissimulanter faciunt perire. Malè faciunt Duces militiæ, qui suos milites armis validis contra hostes non instruunt, peius confessarij, qui remedia efficacia, ignorantibus pænitentibus contra morbos animæ non suggerunt. Remedia hæc complura in Theologia Catholica, Varſaviæ non pridem in lucem publicam edita Polonico idiomate proposui, hic aliqua ex mente Ascetarum in operis suggeram decursu. Cum autem teneatur Confessarius, ut habituato interdum neget, interdum differat absolutionem, quatenus famæ pænitentis coram astantibus consulatur,

Bz debet

debet super monitum prius pœnitentem
de non danda absolutione, proferre,
vg; Misereatur &c. & omiffâ formâ ab-
solutionis facere Crucem tacitè dicen-
do vg; Ego te benedico In Nomine
Patris. &c

Prænoto 7mo. In ratione agendi
confessarii denotari per C. maulcu-
lum, cum pœnitente signato per gran-
dius P. intelligitur Confessarius ca-
rens iurisdictione in casus reservatos,
ut hinc melius innotescat, quò recur-
sus cum huiusmodi noxis fieri debeat.
His prænотatis præcurrat alijs.

Ratio agendi cum Sacri- lego Pœnit:

Pœnit. Benedicite Pater. Confes:
Dominus sit in corde tuo &c.
P. Confiteor DEO, quia peccavi nimis
cogitatione, verbo, & opere. Post Con-
fessionem factam à mense; in vanum
nomen Domini invocavi. C. an tunc
invo-

invocaſti cūm mentitus es? aut dubita-
 bas de tuæ aſſertionis veritate. P. ita
 eſt. C. quoties ergo DEUM teſtem
 mendacii feciſti? P. aliquoties C. dic-
 certum numerum periurij, ut tibi di-
 ctat conſcientia, fuit ne decies tale per-
 iurium? P. fuit & pluries. C. quoties
 ergo P. vigefies. C. quare prius di-
 xifti aliquoties. dicendum prius erat:
 pejeravi 20. ſcito te gravem tuis per-
 iuriis diſhonorem DEO præſenti fe-
 ciſſe. Non auderes Principem perſo-
 nam toties quoties in teſtem mendacii
 vocare, & auſus es orbis Dominum,
 qui tale nefas etiam ſubitanea morte
 punivit. ut habet vita S. Edvardi Re-
 gis. *Minus creditur hominibus, qui*
iurant frequentius, ait S. Baſil: in Pf. 14.
 Et hæc eſt periurorum pana, ut etiam ſi
 verum jurent, non credatur eis. Per-
 ge ultra. P. Quoddam mortale pecca-
 tum in præteritis confeſſionibus ex pu-
 dore reticui. C. peccare nos cogit fra-
 gilitas innata, & confiteri prohibet con-
 fuſio peccati cognata. Malum enim fa-
 cere

cere pudor non est, & pudor est confiteri, timemus dicere, quod committere non timemus. Hæc tibi Chrilologus serm: 34. tu mihi explica, quod

7. nam fuit illud mortale. P. Copulam habui bis cū sponsæ meæ confangvineâ in 2do gradu. C. Nupisti ne postea huic sponsæ? P. nupsi. C. putâstine id licere? P. Dubitavi an non intercedat aliquod impedimentum dirimens. C. Omnino intercedit affinitas dirimens matrimonium. Debes talem fictam uxorem deferere. P. non possum sine scandalo, in amia & aliis gravibus incommodis, præsertim cū suscepim ex ea 3. liberos. C. saltem debitum à ficta coniuge nec pete, nec ei redde, & cum illa interea sic versare, semper præsentibus arbitris, tanquam cum sorore tibi exosa, & in alio lecto pernocta, donec dispensatio superveniat. P. Bene, sed quis poterit in hoc dispensare? C. potest etiam Episcopus, sed in foro conscientie solum, idq; hæc omnia verificentur in te: hoc est
8. tum à ficta coniuge nec pete, nec ei redde, & cum illa interea sic versare, semper præsentibus arbitris, tanquam cum sorore tibi exosa, & in alio lecto pernocta, donec dispensatio superveniat. P. Bene, sed quis poterit in hoc dispensare? C. potest etiam Episcopus, sed in foro conscientie solum, idq; hæc omnia verificentur in te: hoc est

con-
mit-
olo-
quod
ulam
inea
stea
e id
edat
C.
ens
n u-
sine
s in-
pe-
ebi-
c ei
re,
am
cto
ve-
noc
to-
dq;
noc
est

est si matrimonium tuum fuit publi-
cum, & impedimentum occultum, de
quo etiam sponsa prorsus nescivit;
item si in separatione esset scandalum,
& non sit facilis aditus ad Papam ob
paupertatem vel aliam causam, vel
certè ob periculum usûs putati matri-
monii. Cardenas in crisi d. 79. n.
2. &c. quod tenet, & si sponsus ante
matrimonium cogitaverit Matrem
sponsæ Vide P. LaCroix l. 6. par 3.
n 835. P. ista omnia in me concurrunt,
supplico Pater age meam causam.
C. fac, quod faciendum dixi. ego cura-
bo ab Episcopo dispensationem. Sed
impedimento per dispensationem su-
blato, ut tuum convalescat matrimoni-
um, debebis illud privatim etiam sine
parcho & testibus contrahere, po-
nendo cum sponsa novum consensum,
allegata hac *vg* ratione, quod in prio-
ri in facie Ecclesiæ contractu, consen-
sum non habueris. Consensus enim
invalidus, re ipsa non fuit consensus,
cùm fuerit nullus & irritus. V. La-
Cro-

Croix &c. sed de hoc puncto conveni-
es me extra confessionem, melius in-
formandus P. dictis morem geram.
9. C. quot annis in tali perfistis ma-
trimonio. P. 10 annis C. quoties tali
usus es conjugio? P. DEUS novit. C.
id probè scio, sed & confessarius ex
officio iudicis, id debet scire. Fuitne
talis usus quotidie semel? P. ita est,
interceperunt tamen saltem 12 Menses,
in quibus vel absentia vel infirmitas
prohibuit usum. Tactus autem turpes
extra tempus coi'us fuerunt quot die
bis p. m. C. à quot annis illud pecca-
tum cum consanguinea sponsæ sacrile-
gus subticuisti. P. à 12. C. quoties sin-
gulis annis confessus es, & Sacro epu-
lo refectus, memor obligationis confi-
tendi. P. ter p. m. C. hæ tuæ confessi-
ones, & Communiones fuerunt sacri-
legæ, & infructuosæ. Melius foret, si
hucusq; nunquam esses confessus. Re-
petendæ tibi sunt confessiones, his 12
annis factæ. Itaq; compara animum
pro confessione generali & comparatus
scies

ſcies te Sacro Tribunali. P ſcio, quid
 me premat, poſſum ulcera mea etiam
 nunc detegere. Fac quodvis. Interea
 prius quæro ex te. Conſſus es mihi
 periuria commiſſi poſt ultimam con-
 feſſionem, an etiam his fuiſti obnoxius
 à puero, & quoties? P, difficile eſt af-
 ſequi numerum. Puto ſingulis heb-
 domadiſ totâ vitâ, quæ eſt annorum 35,
 me peierâſſe 6 p. m., ſemel autem
 cum gravi damno tertij, ſed hoc da-
 mnium, non vivente parte læla, quan-
 tocyus ex aſſe compenſabo, dando pro
 Miſſis de Requiem ſtipendia, pro Xe-
 nodochiis ſtipem. C. publicum cum
 gravi damno tertij periurium, eſt in
 hac Diœceſi caſus reſervatus, at ego
 careo iurisdictione reſervata, P. ſed
 ego hoc ſcelus ſum conſſus habenti
 poteſtatem abſolvendi à reſervatis.
 C. ſi ita eſt poſſum abſolvere, quia
 per conſſionem etiam invalidam ſa-
 ctam coram habente poteſtatem in re-
 ſervata, tollitur reſervatio peccati,
 etiamſi fortè quis oblitus fuit, incul-
 pabi-

pabiliter reservati casûs, nam tunc confessarius vult facere, quantum potest, sed potest tollere reservationem peccati non cogniti, ut habet LaCroix l. 6. Lugo, Viva &c. contra Suarez &c. P. etiam tres alios singulos se-

II. orsim induxi ad periurium cum præfato damno. Pollutiones tactu proprij corporis causavi 30 p.m. C. fuit ne tunc desiderium ad aliquas personas vel affectus? P. fuit ad liberas, & maritatas imò ad quascunq;. C. dic quoties? P. ad liberas 15 p.m. ad maritatas 8, p.m. ad quascunq; 7. p.m C. per quascunq; solasne liberas intelligis? P. solas C. fuitne etiã pollutio seu molities voluntaria sine affectu ad ullam personam? P. fuit his. C. ignis lignis, stimuli carnis tactu crescunt. In honorem Christi manuum perforatarum, abstine manus à tali contactu, & mente ad DEUM conversa per actus contritionis aliquem corpori inflige dolorem, vel recogita, an dares consensum huic tentationi, si tibi hic & nunc esset moriendum, si te viri timentes

DEUM, viderent: vel ineffabiles de-
 licias cæli recogita, respectu quarum
 voluptates carnis, sunt merum fel: vel
 DEUM præsentem in adiutorium, ne
 succumbas, invoca, vel mentem aliqua
 re violenta aliò abstrahere, vg: aliquid
 memoriter discendo, aut retrogradè
 recitando. P. habui desideria merè
 interna ad personas voto castitatis li-
 gatas 6. maritatas 10, liberas 20, ma-
 sculas 3. Defixi oculos in coitum ani-
 malium cum affectu ad bestiam bis,
 ad liberas 2. Cogitationibus obscænis
 morosè cum delectatione deliberata
 sine affectu ad ullum inhæsi 10 p. m.
 Cantiones obscænas cecini pluries. C.
 Quoties cum delectatione plena vene-
 rea, & sine affectu ad personam ullam?
 P. non memini. C. fuitne 100? P. non
 fuit his 12 annis. C. sed totâ vitâ fu-
 itne? P. fuit & 500. C. sic inclusisti
 numerum minorem in maiore, sed
 quoties cecinisti cum desiderio? P. cū
 desiderio ad liberas 40, p. m. ad ma-
 ritatas 10 p. m. C. an & quot & quali
 pec.

12

13

peccato sumpterunt hinc alii occasio-
nem peccandi? P. io p. m. & peccato
solius impudicitæ. Væ peccatori, qui
solus non vult ardere in æternum, sed
etiam alios ad id pertrahit, diaboli A-
postolus. P. jactabam me bis de forni-
catione semel commissâ. Imprecatus
sum matri malum, id audienti, bis.

14 Detraxi in materiâ gravi & occulta
cum gravi damno famæ ter. C. in
qua materiâ & quem infamasti? P. di-
xi quendam militem fornicationi de-
ditum, & Sacerdotem certi Ordinis sa-
crilego coitu temeratum. C. primus
fortè suam non curat famam, sed Re-
ligiosi famam teneris reparare. P. sed
illi coram quibus detraxi, non habue-
runt fidem detractioni. C. cur ergo
addidisti cum gravi damno famæ?
P. de quodam etiam cum sit Nobilis,
dixi, quod sit rusticus. C. si is relci-
ret id à te dictum, quò animo ferret?
P. in diras & rabiem ageretur. C. An
famam restituiti? P. non; sed nunc ha-
betur ille Nobilis pro tali, & coram
quibus

quibus detraxi, sunt vitâ functi. Unq̃
tamen adhuc meâ cu. pâ, famæ damnum
patitur, sed parî modo me prius in-
famavit. C. ut servetur æqualitas,
debes famam restituere, si ille tibi re-
stituerit. P. sed nequeo sine jactura
famæ. Utiq̃; fama tua non est præ-
stantior, quâm fama eius, cui detraxi-
sti. P. ita est. C. ergo restitutâ tibi fa-
mâ, & tu debes restituere. P. graves
pænitentias pro mortalibus post con-
fessiones sacrilegas non implevi. C.
nec tenebaris implere, cûm in solis va-
lidis confessionibus pænitentia injuncta
obliget. Sed nonne erronee iudicâsti
eas sub mort: implendas. P. ita est.
Retraxi domesticos sine causâ ab-
audiendâ Missa die Festo. C. quot
& quoties. P. 5. domesticos decies
retraxi, & ipse Missam partim ex ne-
gligentia, partim ex justa causa non
audi vi die Festo. C. quoties ex ne-
gligentia. P. totâ vitâ vicib9 50 p.m.
Jejunia Ecclesiastica decies sine cau-
sa violavi. C. quot diebus, quoties
& quomodo? P. diebus 10, bis in diem
carnes manducando. Nonne etiam

comedisti diebus esurialibus cum so-
lis lacticiuijs, & quoties? P. comedi
6 diebus ter in diem. C. nonne eti-
am sine iusta causa comedisti bis die
stricti ieiunii cibos esuriales ad satie-
tatem? C. comedi feriâ 3tâ, & 5tâ
ac Sabbato in quadragesima, item fe-
riis 6tis per annum non impeditis a-
liis ieiuniis Ecclesiasticis, quia audi-
vi id utrumq; ex consuetudine in hoc
Regno Poloniæ licere. C. consuetu-
do sequenda, quam communitas sequi-
tur. P. iussi serviliter sine gravi cau-
sa laborare diebus festis. C. quot fe-
stis, & quamdiu? P. Festis 20 p. m.,
& horis circiter 4 singulorum Festo-
rum. C. *Plus proficiunt bona vestra*
ex bona observatione Festi, quàm ex
vestris laboribus. Hæc S. Vincentius
Ferrerius in asc: Dom: tu scito esse
pec: mort: laborare die festo tribus ho-
ris. Ita Gobat in clypeo n. 283. Fill.
&c. Quid habes amplius? P. pluriū non
memini. Doleo de omnibus, quòd
DEUM offenderim, nolo ampliùs pec-
care

care. C. si aliquod grave peccatum
 postea tibi occurrerit, quod adhuc ri-
 tēnon es confessus. debes illud cla-
 vibus subijcere. Nunc agnosce DEI
 benignitatem, quæ te tam diu sustinu-
 it, & iram creatoris plus non pro-
 voca. Laborasti strenuè pro inferno,
 labora posthac pro cælo. Non tibi
 quadret illud Kempisij. *Pro modica
 præbenda, longa via curritur, pro æ-
 terna vita vix pes, à terra levatur. &c.*
 Ut autem pænas noxarum luas, pro
 pænitentia ieiunabis feriis 4tis toto an-
 no. Confiteberis bis singulis anni
 mensibus, dices Coronas 6 decadum
 70, & alia opera tua DEO pro pec-
 catis quotidie tota vitâ offeres. In
 occasione verò peccati recordaberis
 jam DEI præsentis iudicis tui, jam
 Christi pro te passi, jam mortis, &
 inferni, ad quem multi in actu peccati
 detrusi sunt. Quoties verò per an-
 num tentationi aliquod ex his, vel
 simile medium non opposueris, toties
 sextarium dabis pauperibus, vel to-
 ties

ties in diem semel tantum capies cibum. Es ne contentus hâc pænitiâ. P. sum contentus, sed adhuc mihi occurrit, quòd in una quadragesima extra tempus meridianæ cænæ, comedi sæpius esuriales in parva quantitate cibos, & quidem quavis die, ut hi cibi simul sumpti sufficerent ad ex-

- I** 17 C. Paulum, ieiunium in cælum evexit. ait S. Basilus Or: 1. Tu posthac cave, ne te gula in infernum præcipitet. Excitet in te amorem jeiunij, S. Chrysost: hom: 2. in Gen: dicens: Ieiunium est animarum nostrarum tranquillitas, senū decor, adolescentium pædagogus, continentiae magister, quòd omnem ætatem, & sexum, quasi diademate quodam coronat. *Misereatur tui Omnipot: Deus &c.*

Ratio agendi cum palli-
ante delicta sua.

Pænit: Confessus sum pro Paschate,
pec.

ci- peccata absolvi. C. fors pænitentiam,
en- non peccata. P. ita est. Cogitationes
ni- malas habui. C. an maledicas, vel bla-
ge- sphemas vel alias. P. blasphemias. C. an
æ, placebant tibi? P. ita placebant sicut pla-
an- ceret fur ingressus concubia nocte domū
ut meā C. salva res. P. die furiali, & non
ex- e furiali comedi anates, & anatē unam
m. occidi. C. cur confiteris esum ana-
xit. tum? die non e furiali, cū id liceat,
ca- extra dies abstinentiæ à carnibus.
pi- P. ego audiui esse peccatū. C. pro co-
ij, medere, in Scriptura intelligitur imi-
ns: tatio, ille enim alium comedere dici-
um tur, qui mores ipsius imitatur, ait Ber-
en- chorius l. 2. moral. super Exod. c. 22.
agi. Si imitatus es anates pedibus vacillan-
m; do ob excessum potūs, utiq; peccasti.
e. P. rem acu tetigisti Pater. C. ergo
e. dicendum erat: excessi mensuram in
potu, ut pedibus vacillarem. Sed per
li- casam anatē quid intelligis? P. ani-
mal alienum. C. comedisti ne id.
P. horret natura talem cibum. C. ana-
ate, tem comedere non horret natura. P. sed
pec- .

ego hominem occidi, vocatum Anas,
C. ineptias loqueris, dicendum erat,
hominem occidi. Compensâstine da-
mnum hinc secutum. P. nullum da-
mnum fuit secutum. C. hic homo
an erat uxoratus, & cuius conditionis?
P. fuit rusticus uxoratus. C. damnum
uxori & Domino intulisti, compensa.
At cur dixisti fuisse indemne homici-
dium. P. quia nihil è rebus occisi
accepi. C. promittis ne damnum ex
morte occisi uxori, liberis & Domino
compensare. P. hoc homicidium fuit
18 soli DEO notum. C. si tibi quis fu-
raretur bovem valde occultè, an tene-
retur ad restitutionem. P. utiq; C. er-
go & tu teneris restituere, an id pro-
ponis? P. propono. Cingulum ami-
si. C. iterum ineptis, quid culpæ, pro-
prium cingulum amisisse? Nonne il-
lum cingulum intelligis? de quo San-
ctus Chrysost. serm: 23. innuit dicens:
Lumbos nostros iubet Dominus adstrin-
gi balteo castitatis. P. mi Pater, In-
spector cordium es. C. quid ergo,

an

an es fornicatus, & quoties? P. sum
fornicatus bis. C. habesne uxorem?
P. habeo. C. hoc peccatum non est
fornicatio, sed adulterium. P. sed il-
la cum qua commixtionem habui, fu-
it libera. C. esto, tamen hoc nefas
est adulterium. P. potui joculari cum
uxore aliena. C. multa potuisti, quæ
tamen non fecisti. An re ipsa jocus
es? P. ita est. C. nonne joculari in-
telligis verba obscæna? P. ita est. C.
nonne fuit secuta hunc jocum copula.
P. fuit secuta semel. C. cur has tu-
as noxas his pallijs involvisti. P. no-
lui nuditate oculos offendere. C. stul-
titia est, velle curari à vulnere, &
vulnus medico non detegere. C. do-
lesne, quòd hac infincera confessione
DEUM offenderis? P. doleo. C. quid
habes amplius? P. nihil habeo. C. cur
non confiteris peccata, de quibus ex
publica fama constat. P. ut quid con-
fiteri scienti. C. etiam notum aliun-
de peccatum debet confessario dici.
Accusa te primò, quòd operarium

tibi operas suas nolentem ultra locare,
spoliatum in filis albis reliqueris, &
ei nolueris debitum dare stipendium.
2dò quòd grave damnum intuleris
fortunæ tui vicini. P. utiq. has duas
iniurias jam compensavi, & pro se-
cunda etiam pœnas à iudice inflictas
lui, ut quid ergo confiteri? C. ut ab
his Sacramentaliter absolvaris. Ac-
cusasne te de illis P. accuso. Doles ne
quòd DEUM offenderis, & propo-
nis emendationem? P. doleo & pro-
pono. C. pro pœnitentia jeiunabis fe-
riis 4tis quinq; aliquam eleemoly-
nam dabis, & septiduo decies Pater
& Ave recitabis; & alia opera ordi-
naria pro peccatis offeres. recorda-
berisq; pœnarum infernalium in peri-
culo peccati. &c. Misereatur tui Omni-
potens DEUS &c.

Ratio prima agendi cum reservatorum reo.

Pœnit: C.D.O. in libro hæretici le

are, gi bis paucas lineas continentes rem,
s, & quæ est contra fidem. C. scivittine
um. id esse vetitum sub excommunicatione
eris ne Papali? P. scivi, sed Becanus ait:
duas *Catholicos in Germania non excom-*
o se. *municari, quia legunt libros prohibi-* 19
etas tos. Hinc in Germania, ut & in Po-
t ab lonia Inquisitores fidei non sunt. Et
Ac. P. Layman ait: *in his partibus Septem-*
s ne *trionalibus, bulla cænæ, quo ad lectio-*
opo. *nem librorum prohibitorum secundum*
pro. *eum rigorem non est recepta.* Itaq;
s fe. in sententia P. Claudii LaCroix &c.
noly. peccavi graviter, illas paucas lineas
Pater legendo, cum me exposuerim pericu-
ordi lo, & egerim contra finem totum le-
orda gis, non tamen incurri excommuni-
peri cationem. C. Novi bene hanc sen-
mni tentiam, tu quid ultra. P. svasi al-
teri-duellum ex condicto bis. C. hic
casus est reservatus Papæ, at ego à
un reservatis absolvere nequeo? P. utiq;
casus Papales habent sibi annexam
maio-rem excommunicationem. C. ita
omnino. P. sed ego prorsus nescivi
svasi-

1vasionem duelli esse vetitam sub ex-
 communicatione, adeoq; non fui con-
 tumax Ecclesiæ. C. si ita est, perge
 ultra. P. incendi domum mei adver-
 sarij sciens, id esse prohibitum sub ex-
 communicatione Papæ reservata. Sed
 mihi dum incenderem prorsus non
 occurrit lex excommunicationis latæ
 in hoc nefas. C. quid tum. P. utiq; non
 pecco contra legem Ecclesiæ, si carnes
 comedam die esuriali prorsus im-
 memor ieiunii. Ergo & in hoc casu
 non fui contumax Ecclesiæ. C. be-
 ne arguis & stat pro te Suarez l. 4.
 sect: 10. num. 4. Diana p. 3. t. & 41.
 Delbene, Krimer &c. contra Clarum,
 Avilameti, & ratio est, quia c. 2. de
 const: in 6. dicitur: Sententiis per
 statuta Ordinariorum prolatis non li-
 geri ignorantes, ut animarum pericu-
 lis obvietur, nisi sit ignorantia crassa
 seu supina. Hinc si scias percussio-
 nem Clerici sub excommunicatione
 esse prohibitam, sed nescias esse Cleri-
 cum illum, quem percutis non incur-
 res

ex- res censuram. Sed tu memor esto
on- obligationis compensandi totum ex
rge incendio damnum. P. non possum
er. pauper restituere. C. impotentia te
ex- nunc excusat, at cum poteris, resti-
Sed tues. P. Bene est. Victus tentationi-
non bus perititi in hæresi interna 6 dieb9,
ata & eam prodidi externo signo, nulli
non alteri cognito. C. est hic quidem ca-
nes sus bullæ cænæ reservatus Papæ, sed 21
im- in alijs partibus non in Germania,
asu vel partibus Septemtrionalibus, quia
be- hinc non est facilis imò moraliter
4. impossibilis ad Papam accessus, ob
41. sumptus magnos, iacturam rei dome-
in, sticæ, molestias, & pericula vitæ Ita
de Layman, Gobat, & alii docent, iux-
per ta quos possunt quicunq; approbati
li- in Germania (idem dico de Polonia)
cu- absolvere ab hæresi, & lectione li-
ssa brorum prohibitorum, nec est obli-
tio- gatio tunc Episcopum, vel Nuntium
ne Apostolicum adeundi, etiam per E-
ri- pistolam, vel per Nuntium, quia Ca-
ur- non solum obligat ad adeundum Supe-
re- rio-

- riorem. Lugd. Bonac: vide Domin:
 22 Viva, in prop: 3. f. 31. P. Sacerdoti
 simplici instigante diabolo inflixi ala-
 pam ad sanguinis effusionem. C. hæc
 percussio, cum non sit enormis, re-
 curre ad Episcopum, vel mendican-
 tes, qui possunt absolvere à casibus
 jure communi reservatis Episcopo
 inter quos est etiam iste casus. Ita
 LaCroix &c. contra D Viva. Jam
 verò postea, si non vis sine Sacramen-
 tis è vita migrare, disce Clerum ho-
 norare. P. in hoc autem casu ad
 quem recurram, quod cuidam Cleri-
 23 co enorme vulnus inflixerim. C. re-
 curre ad Papam. P. sed mihi mora-
 liter est impossibilis ad Papam acces-
 sus ob sumptus magnos, jacturam rei
 domesticæ, & pericula viæ, & vitæ.
 C. ergo recurre ad Episcopum. P. at
 nec Episcopum sine magna difficul-
 tate, & mora possum adire, cum sim
 pauper, valetudinarius, senex, rogo,
 absolve me Pater, ne fortè tristis
 mors occupet inexpiatum. C. com-
 pen.

pensasti ne Clerico illatam iniuriam?
 P. compensavi. C. si hæc sunt vera,
 quæ opponis, possum te absolvere? sed **24**
 cum onere, & cessante hoc diuturno
 impedimento, coram Episcopo pæni-
 tens compareas. Rationem verò,
 quod possim te ab his casibus absol-
 vere, hanc pro tua informatione do,
 quia iuxta Perez, Dian. p. II. tr. 8.
 res: 49. &c. contra Suarez &c. Po-
 test quisq; confessorius à casibus eti-
 am publicis bullæ cænæ absolvere,
 quando datur impedimentum perpe-
 tuum, vel diuturnum adeundi Epi-
 scopum, tam in reservatis Papæ,
 quam Episcopo, aliàs reservatio non
 esset in ædificationem, sed in destructi-
 onem. Quare sicut Papa censetur
 annuere, quod possit Episcopus ab-
 solvere à casibus Bullæ cænæ in casu
 necessitatis, etiam extra mortis arti-
 culum, ne pro dilatione pænitentiae
 immineat periculum animarum, ita
 etiam censetur annuere, quod possit
 alius confessorius, si nec Episcopus pos-
 sit

fit adiri personaliter, & si Patrer La-
Croix l. 6. n. 1020 de cas: refer: do-
ceat, faciendum tunc recursum ad
Nuntium Apost: vel Episcopum per
litteras vel nuntium: Sed Henriquez
& Dicastillo apud LaCroix de cens: n.
138. dicunt eo casu non esse obligatio-
nem ad scribendum, quia mens cen-
surantis, vel reservantis videtur esse,
ut delinquens si possit, ipsemet a-deat
personaliter, alioqui censeatur esse im-
potens adire. Idem apud eundem
docent, in casu necessitatis, quando
adiri nec Papa, nec Nuntius Apost:
nec Episcopus potest, posse Parochū
a casibus Papæ reservatis absolvere.
P. rogo mi Pater quid intelligis per
impedimentū perpetuū, & diuturnū.
C. illud dicitur impedimentum per-
petuum, quod est valde longum vg:
5. vel plurium annorum, quia in illo
moraliter subest mortis periculum,
si autem non censeatur a-esse mor-
tis periculum, ut si quis uno vel alte-
ro die deberet expectare copiam con-
fessa-

Lā. fessarii habentis facultatem delegatā,
 do. dicetur impedimentum temporale.
 ad. Jam verò impedimentum diuturnum
 per. illud est, quod habent impuberes, va-
 uez. letudinarij, pauperes, senes, fæminæ.
 : n. V. Viva in prop: 3. f. 31. Tambur: l. 2.
 atio. in decal: c. 1. §. 8. P. mi Pater, vi-
 cen. deo te pietate & literis præstare, tot
 esse, peccata mea revolve in defectum
 deat. vivæ fidei, quæso propone mihi mo-
 im. tiva credibilitatis. C. motiva hæc po-
 dem. tes videre in Theologia Catholica &c.
 do. Hic ea huic includo syllogismo. Illa
 oft. sola religio est vera, & in suis do-
 chū. gmatibus infallibilis, quæ & ad perfe-
 ere. ctionem vitæ ducit, & licentiam pec-
 per. candi excludit, & plurimos Sanctos
 nū. omnibus sæculis habuit, & plurimis
 per. miraculis claruit & gentes semper con-
 vg. vertit, & semper habita, & dicta est
 illo. Catholica, & summam habet Docto-
 am, rum omnium circa fidei capita con-
 nor. sensionem, facileq; controversias fi-
 alte. nit, sed sola Religio Romano. Catholi-
 on. ca est talis. Ergo illa sola est vera.
 ffa. E con-

E contra illa Religio est falsa, quæ primo nova est. 2do. successionē Ministrorum ab Apostolis caret 3tio. Inducta est ab ijs, qui legitimè missi non sunt. 4to. Nullis miraculis confirmata. 5to. Inducta ab hominibus malæ vitæ, & infamiâ notatis. 6to. Habet Authores in doctrina valde inconstantes, erroneos, sibi ipsis contradicentes, dolo malo, fraudibus, & mendaciis utentes, ut suam Religionem propagent. 7mo. quæ omne studium bonorum operum tollit, sed licentiam vitæ tribuit. 8vo. Antiquas hæreses renovat. 9no. Nullam certam credendi regulam habet. 10. Multa secum adfert absurda. Sed aliæ Religionēs, ut Luterana, Calvinistica &c. sunt tales. Ergo sunt falsæ. Major est certa, minorem evidenter probat in libello, cui titulus: *Quæ fides capeffenda?* Lessius, ut nec hiscere adversarij possint. Hæc tibi hic & nunc sufficiant. P. de his & omnibus peccatis doleo. &c. C. pro pæniten: &c.

Ratio secunda cum eodem.

Pænit: Violentas manus inieci in Matrem. C. hic casus est re. 26
 servatus. P. ego nescivi esse reservatum. C. ignorantia non excusat à reservatione. Vade ad habentem in reservata iurisdictionem, & si vis esse longævus super terram, honora Parentes, qualiter te velles honorari à tuis liberis &c. &c.

Ratio tertia cum eodem.

Pænit: Inebriatus sum. C. an ad 27
 amissionem usus rationis. P. ita est. C. bibendo an prævidisti te ratione movendum. P. prævidi se-
 xies, interdum etiam non prævidi. C. remedium ebrietatis est, si quis inconditos & fados tum suos, tum a-
 liorum

liorum mores velut in speculo intueatur: ita Lacones pueris ostendebant servos temulentos, ut eorum gestus inconditos videntes, odio haberent ebrietatem. Hæc Cornelius tibi. Tu quid amplius mihi. Vota aliqua violavi. C. quæ illa vota? P. Votum quotidie dicendi Coronam 6 decadum. C. quoties hoc votum violasti. P. toto trimestri. item voto castitatis obstrictus nupsi. C. an simplici voto? P. solenni, sum enim Subdiaconus ex certo Ordine Apostata. C. matrimonium tuum est invalidum, & sacrilegum. Fuiſti hætenus corvus, esto columba, & ceu ad arcam Noë, ad claustrum tuum redi. P. amor liberorum reditum inhibet. C. amor salutis æternæ persvadeat. P. timeo perpetuum carcerem C. & carcerem infernalem non times? stultum te, si mavis in æternum ardere, quam brevi tempore pro tantis delictis tribulari. P. referam pedem ad claustrum, absolve me Pater. C. excedit

cedit id meam potestatem, redi fili
prodige à filiquis porcorum, ad do-
mum Religiosorum, & ibi vinculis
scelerum eximeris &c.

Ratio quarta cum eodem.

PÆnit: Fui ebrius sæpius. C. fui-
sti ne tunc mentis compos? P. fui. 28
ergo non fuisti ebrius, sed solum
excessisti mensuram in potu, & ad
hoc ut sit quis ebrius mortaliter, o-
pus est, ut saltem unâ horâ privetur
usu rationis. LaCroix n. 327. P. ra-
pui suppellectilem post intestatum Sa-
cerdotem in ea Diœcesi, in qua hic ca-
sus est reservatus. C. qua ratione
huc venisti? P. Ut in hac Diœcesi, in
qua hoc peccatum non est reservatū
absolverer. C. si alia ratione huc mi-
grasses, ex tacito consensu Episcopi
tuæ Diœcesis possem te absolvere, quia
hac ratione huc te contulisti in frau-
dem reservationis, Episcopus tuus
non censetur consentire ut te absol-
vam. Clemens etiam X. vetat. Vi-
de

de LaCroix lib. 6. p. 2. de refer: Re- que
mea ad tuam Diæcesim, confessurus fed
habenti iurisdictionem in reservata ven
interea restitue ablata, ne sis similis cut
Philisteis, apud quos fuit arca Do de
mini 7. mensibus 1. Reg: 6. v.

Ratio agendi cum con- tra verso hæretico. nar ner

29^P Enit: Pater mi esto, Pater anima re
meæ. Ego ovis perdita ad ovile Sv
redeo. Amplector fidem Catholicam, ti o
cuius veritatem ab anno plenius co pre
gnovi. Hæresim eiuro. C. an com v.
parâsti animum pro confessione ge Ec
nerali ex tota vita? P. comparavi Pa
Ab annis 10 ferè quotidie DEO re dic
velanti discredidi 5, p.m. Dubitavi de ner
liberatè de articulis fidei 15 vicibus, alto
ceremonias & ritus Ecclesiæ derisi, ma
ro, contra agnitam fidei veritatem illu
percinaciter loquebar 9. Docui ten
quen

Requendam hæresim. C. an secuto ef-
 rusectu. P. secuto. C. cura ut ab hoc
 ta veneno occyssimè salves. P. malè lo-
 uilis cutus sum de Matre DEI vicibus 4.
 Do de Sanctis v. 6. irrifi Reliquias SS.
 v. 7. dixi verba blasphema & iniuri-
 osa DEO. v. 6. blasphemias con-
 tra fidem libenter audivi v. 10. Cæ-
 nam luteranam sumpsi v. 9. Dæmo-
 nem inclusum annulo portavi annis
 15. Volui peierare v. 15. non imple-
 re in gravi id, quod iuravi v. 3.
 vili Svafi ter alteri transgressionem vo-
 mti castitatis cum libera. Falsas inter-
 pretationes Scripturæ excogitabam
 v. 6. Laudavi ter quosdam, quod
 ge Ecclesiæ Festa non servant. Volui
 avi Parentibus meis ter in faciem male-
 re dicere, & proximum graviter vul-
 de nerare bis, vindictamq; gravem de
 bus altero sumere v. 9. Duabus hebdo-
 rificadis proximum gravi odio habui, ut
 ten illum etiam aspiceret & alloqui nol-
 tem. Animo graviter lædendi hono-
 uerem Da rem

rem contumelijs affeci proximum
v. 20. Bis inieci alterum sine causa
in periculum proximum mortis.
Svasi, effectu secuto, ut insons Catho-
licus includeretur carceri ad longius
tempus. Ex odio fidei nolui Catho-
licum in aquis periclitantem salvare.
Meum famulum non corripui de for-
nicatione, domi meæ ab eo committi
solita. Uno actu volui commisceri
cum maritatis; & liberis σ. C. es
30 ne nunc, aut fuisti coniugatus? P. nec
sum, nec fui. Somniis turpibus
venereè delectabar v. 20. In co-
gitationibus turpibus morosè delecta-
tus sum 100 p.m. cum prævisione fu-
tura pollutionis in somno. Juribus
confictis adiudicata meo Avo bona gra-
tueo. C. pereat mundi lucrum, ne ha-
 fiat animæ damnum, teneris restituere, car-
 arbitrio prudentis compensando lu-
rum cessans & damnum emergens. Iti-
P. restituam. Svasi ut damnum cui cor-
dam Monasterio inferretur, idq; ex etu-
odio

odio fidei, & secuto effectu. C. si
 causa damnum inferens non restituit, tu te-
 portis neris totum restituere. P. ad expen- 31
 atho- fas magnas iniquè citatum induxi bis,
 ngius, sed restituiam. Mutuos modios fili-
 atho- ginis corruptæ dedi cum pacto, ut
 vare. mihi totidem sani grani redderentur
 e for- modii, sed curabo ut mutuaris inde-
 mitti mnis fiat. De his & omnibus pecca-
 fieri tis doleo &c. C. si tibi aliquid nunc
 es non detectum occurrerit crimen, de-
 nec bebis illud postea confiteri. P. utiq;
 ibus nunc ab omnibus absolvar. C. absol-
 co- veris à commissis directè, ab aliis in-
 ecta- directè. Ut autem directè ab omni-
 e f- bus absolvaris debes omnia clavibus
 ibus subijcere. Interea recogita, quàm
 bona gratus esses ei, qui te ex inferno ad-
 , ne hanc vitam pro agenda penitentia revo-
 ere, caret, vel qui te ex servitute Turcica
 lu- eximeret, vel qui tibi cæco visum re-
 ens. stitueret. Infernus quidam est rea-
 cui- conscientia, servitus dura esse obstri-
 ex- ctum hæresi, cæcitas summa Deo re-
 odio velanti

ti discredere. Ut fias DEO, tuo in
libertatem assertori, & illuminatori
gratus, posthac serva DEI mandata,
& pro pœnit: singulis duorum anno-
rum diebus in gratiarum actionem,
pro beneficio vocationis ad fidem,
dices IO Pater & Ave, & Actus fidei
spei, & charitatis repetes v. 20, si a-
liqua id die omiseris, compensa se-
quenti. Confiteberis etiam saltem
octies singulis vitæ annis. Ad hæc
jejunia singulis Sabbatis, & alia totius
vitæ opera DEO quot diebus offeres.
Interea, ut constet fidelibus de tua con-
versione, facies publicam, me assi-
stente, fidei professionem. &c.

Ratio agendi cum rusti- co lepidè rudi.

Confes: Quid taces? ad quid huc
venisti? P. pro confessione. C.
confitearis ergo, quo DEUM offen-
disti.

o in disti. P. vel ego scio quo? C. quis
 aatori debet melius scire, nisi tu? P. scio,
 data, quod nec cultro, nec securi, nec fal-
 anno, ce DEUM offendi, pedem tantum
 nem, meum securi offendi. C. sed ego,
 em, quæ sunt peccata tua quero. P. inter-
 fidei, rogate me. C. tu ipse non interroga-
 si a, tus fateri debes culpas tuas. Præpa-
 a se, rāstine te pro confessione. P. utiq;. C.
 item, dic ergo peccata tua. P. peccata tua.
 hæc, C. ita est, tua dic peccata. P. non oc-
 otius, cidi, non clepsi, non irascor. C. hæc
 res, tua confessio est Pharisaica, non ve-
 con, nisti te laudare sed accusare. Dic
 assi, tua peccata, non occidere, non fura-
 ri, virtus est. Nonne es mentitus? 32
 P. vel semel. C. an tunc iurabas.
 P. iurabam. C. quid dixisti iurando?
 P. dali, Bog, ut, DEUM timeo. DE-
 US videt C. voluisti tunc DEUM
 facere testem mendacii. P. nolui.
 C. non dic ergo iuravi. Juramentum
 enim est, cum DEUS in testem vo-
 catur. P. sine iusta causa graviter
 listi, diu

diu laboravi diebus festis totius æ-
 statis. C. *servando Dominicam diem*
magis proficiunt bona tua, campus,
vineæ, grex, quàm ex tuo labore totius
anni. Hæc S. Vincentius Ferrerius
 serm: 3. Dom: 5. Trin. Tu perge
 ultra. P. adhuc Missam hîc audiam.
 C. sed ego dico, perge confiteri alia.
 Non ne laborando pro Domino, prius
 otio, quàm negotio dedisti? P. ita est,
 sed ego non culpandus, sed defectus
 superintendentiæ. C. DEUS est In-
 spektor cordis; hunc non es reveritus?
 quantum temporis tam infideliter la-
 borasti. P. anno 1. C. solvitne tibi
 ex assè salarium Dominus? P. brevi
 solvet. C. fustibus deberet solvere.
 Nunquid pro otiositate merces acci-
 pitur. Pars tantum stipendii pro ra-
 tione laboris tibi debetur, sed si vis
 totum accipere, ulteriori labore forti
 & gnavo negligentias compensa, ut
 Dominus inde mnis fiat. P. sed ego
 sum insuetus strenuo labori. Hinc
 ab

ab hæreditario meo Domino, relicta
 mea coniuge, fugam arripui metu pla-
 garum corpori meo infligendarum.
 C. à quo tempore fugitivus? P. ab
 annis 9 Domine. C. es ne jam con-
 fessus? P. sum. C. an es iussus redi-
 re? P. ita, sed metus plagarum re-
 ditum diffvasit. C. times plagas, &
 non timuisti causam plagarum? Pla-
 gæ te non temporales in aula, sed æter-
 næ in orco manent, nisi reditum ac-
 celeres. P. accelerabo. C. ita tuos
 jam ludebas confessarios, nec tamen
 itetisti promissis? Ego non absolvam,
 redi prius ad Dominum, uxoremq.;
 tunc eris capax absolutionis. Cæte-
 rum dolesne, quod DEUM offende-
 ris &c. &c.

Ratio agendi cum Nobili.

P. Ænit: C. D. O. Rusticum mihi
 noti heri, ab anno profugum
 apud

apud me detineo. C. sicut furari, sic
& conservare rem furtivam non li-
cet, sed rusticus ad te profugus, est
res furtiva; nam se furatus est legiti-
mo Domino. Illi proinde significa-
te transfugam extraditutum, sicut te-
nereris denuntiare, si haberes eius
equum ad te profugum. P. utiq; non
tenerer denuntiare, si ad me profu-
geret ob periculum vitæ, vel mutila-
tionis iniustæ. C. solus DEUS est
Dominus vitæ, & membrorum. Sed
num tale periculum egit in fugam
hunc hominem? P. protervia
fuit causa fugæ. C. ergo teneris in-
dicare; utiq; in simili velles rationabi-
liter id tibi fieri. P. parebo iussis. Non
invigilo, ut mei subditi, & domestici
diebus festis intersint missæ, templo
non procul distante. C. quot anno-
rum est tua negligentia hæc? P. uni-
us anni. C. durissimum iudicium his,
qui præsumunt fieri. Pastor es, teneris
bono tuarum ovium præsertim Spi-
ritu.

fic. rituali providere. Postea renitentem
 li. sine causa, hac in parte, plebem ru-
 est. sticam, multâ pecuniaria mendicis
 iti. tradenda, domesticos negato illa die
 ca. prandio plectere poteris P. operibus
 te. indobitis gravavi rusticos. C. quo-
 ius. dies cum gravi singulorum damno?
 non. & quot? P. singulos 6. rusticos v. 7.
 ofu. C. refarcito damnum cito, prudentis
 ila. arbitrio. P. ex levi causa graviter
 est. iussi semel fustigari subditum, ut tri-
 Sed. duo decumberet. Debitum grave se-
 ram. mel non solvi præfixo tempore, cum
 via. essem ea solvendo. C. nonne hinc
 in. subditus & mutuator grave damnum
 abi. passi? P. scio passos. C. ocyusdamna
 Non. compensa, debitum exsolve. P. co-
 tici. gitationibus venereis delectabar io,
 plo. subsecuta pollutione in somno. C. an
 no. prævidisti subsecuturam? P. ita est.
 uni. C. es ne tu coniugatus? P. non sum.
 is, versus & libros spurcos legi cum vo-
 eris. luptate obscena v. io. C. non aude-
 spi. res præsentis Regis thronum luto com-
 itu. ma-

maculare: Thronus Christi Regis
Regum, est lingua tua, in qua per
tot Communiones refedit: Thronus
DEI est anima tua, in qua per gra-
tiam sanctificantem requievit, & au-
sus es hunc thronum talibus spurcitijs
fædare. P. stuprum duabus liberis in-
tuli. C. quoties? P. singulis semel,
& gloriatus sum hoc peccato bis, sed
non est habita mihi fides. C. tene-
ris uni nubere, & 2dam vel utramq;
commodè dotare, vel curare effica-
citer, ut æquè bene nubant, ac si essent
virgines. Justitia enim exigit repa-
rari damna. P. id curabo. C. sed
ego tibi absolutionem non dabo, cum
in hac Diœcesi stuprum sit casus re-
servatus. P. sed hic casus est occul-
tus. C. etiam occulti casus reservan-
tur. P. & cur? P. Drews recensitis ca-
sibus reservatis in Diœcesi Varmienfi,
adiungit in distr: itiner. Hæc forma-
lia: A præmissis casibus (inter quos
etiam est oppressor Virginis) dum

occulti sunt, omnes approbati absol-
vere possunt: exceptis homicidio &c:
C. quod in una Diœcesi consensum
est ab Episcopo eius, ad aliam non de-
bet trahi, ex qua tu es diœcesi? P. ex
hac, in qua non subest reservationi
stuprum. C. si ita est, possum te ab-
solvere per iurisdictionem, ex usu ab
Episcopo tantum circa peccata suo-
rum diœcesanorum, & in bonum pro-
priæ diœcesis. P. quod si hæc senten-
tia est falsa, an valebit tua absolutio. 34
C. valebit, quia in dubio iuris, Eccle-
sia supplet iurisdictionem, cum sup-
plere possit, hic autem est dubium
iuris, cum alij pro, alij contra senti-
ant. P. de his & alijs doleo &c. C.
Decimas an persolvisti? P. ut video
Domine Propheta es, ulcus meum
tetigisti, ab annis 10 non solvi, habens
copiam solvendi. C. fortè non agno-
scis DEUM Supremum Dominum 35
omnium, qui in sui recognitionem
dominii, dedit hominibus jus exigen-
di

decimas. Infideles olim dijs suis decimas persolvebant, ut innuit Plautus dicens, *ut decimam solveret Herculi.* Et tu non vis vero DEO solvere. Esto alter Jacob, qui Gen: 28 sic loquitur DEO: *Si dederis mihi panem ad vescendum &c. decimas offeram tibi.* P. Decimas solvere est se dā-
 36 mificare. C. erras toto cælo. Multum hominis interest reddere decimas: ut docet S. August: l. de Doct: Christi dicens: *Si decimam dederis, non solum abundantiam fructuum recipies, sed etiam sanitatem animæ & corporis consequeris, quia decimas dando, terrena & cælestia præmia poteris promereri.* Hinc qui decimas dare nolunt, res alienas invadunt, hæc ille si ei non credis, crede DEO Malach: 3. 10. dicenti. *Inferte omnem decimam in horreum meum, & sit cibus in domo mea, & probate me super hoc. Si non aperuero vobis cataraclas cæli, & effundero vobis benedictionem, &* non

ci. non corrumpet fructum terræ vestræ,
 us nec erit vinea sterilis in agro &c. Huc
 li. spectat, quod legitur in vita S. An-
 re. selmi Episc: Cantuar: Villicus qui-
 lo. dam S. Anselmi fructus collegit au-
 em tumnales, & decimas, quas pro S. An-
 am selmo debebat, retinuit. Cū itaq;
 la. Sanctus horrea ejus videret vix semi-
 ul. plena, quæsiuit à Villico, quam ob
 ci. causam tam parvum frumenti collegis-
 et. set. Miror, inquit villicus & ego.
 is, Nam universum triticum huc repo-
 re. sui, imò & decimas ipsas, quas non
 & persolvi: Extrahite, inquit S. Ansel-
 mas mus omne frumentum, & decimas
 po. statim persolvite. Quod cū factum
 mas esset, & frumentum in horreum redu-
 hæc ctum fuisset, post decimationem ita
 Ma. frumentum crevit, ut horreum vix
 de. illud capere posset. Vide Labat. tit:
 ibus decimo. Hinc rectè concludit S. Au-
 hoc. gust: l. cit: Si non decimaveris, de-
 celi. cimaberis, & dabis impio militi, quod
 & dare noluisse Sacerdoti. P. Pater mi
 non lu.

lumen cæco dedisti, experior dicto-
rum veritatem. Sed de his & alijs
doleo. C. Trident: Sess: 25 de refor:
c. 12. prohibet decimarum detentores
absolvere, donec prius satisfaciant.
Redde quod debes prius, & tunc ve-
nies pro absolutione. Interea actus
contritionis frequenta, ne te mors in
malo statu occupet. P. Pater mihi im-
petravi annum induciarum à paracho,
cum obligatione solvendi duplo plus,
si non stabo promissis. C. si ita est,
absolvam te. Pro pœnit: confiteberis
sequenti bimestri toties, quoties ad-
vertes, te gravi tentationi succubuis-
se. non differendo confessionem ad
triduum, ut non differres certam gra-
vis morbi medelam. Venereas etiam
cogitationes in honorem B.V.M. sta-
tim reijcies &c. P. bene. C. Mife-
reatur &c. Ego te absolvo &c.

Ratio

Ratio agendi cum spon- so inferi.

Pænit: Sponsam meam osculatus
sum cum delectatione venerea. C. 37
icisne id esse p. m. P. scio, quia cui
finis, id est copula nō licet, etiā medi-
um ad talē finē non licet. C. cur ergo
non dicis numerum talis peccati. P.
non me reflexi, fuit id 10 p m. De-
lectabar futuro actu coniugali vene-
rē 7 sed oro, an possum ego nu-
bere sponsæ meæ Nobili, cūm sim in
se rusticus adscripturus glebæ. licet in
vicinia habear ut Nobilis. C. Deci-
pies sponsam in re gravi, sed tuum
Matrimonium foret validum, quod
Sanchez de matr: dicit fere certum:
sed esset invalidum, si sponsa tecum
contraheret sub conditione, si es
Nobilis. Desiste omnino à talibus
nuptiis, quære similem tui sponsam,
& ad Dominum redi: an præstabis
E id?

id. P. præstabo Peccavi cum bestia
 septies, & falsificare sigilla, & chiro-
 grapha attentavi bis. C. bestialitas,
 & talis falsificatio sunt hic casus re-
 servati, in quo careo jurisdictione.
 P. sed ego non effectu sed solo affectu
 hæc scelera commisi. C. dicendum
 erat ita prius, interna peccata non
 reservantur. P. tactu impudico par-
 38tis veneræ meæ oblectatus sum sine
 pollutione. v. 20. Tetigi me turpiter
 ob delectationem venerem v. 5. sed
 hæc non subsecuta. Non accepto sti-
 pendio pro annuo famulatu, nec habita-
 spe solutionis. clam accepi à Domi-
 no rem, parem stipendio, an teneor
 restituere? C. restitutio supponit cul-
 pam. Hic tua non fuit culpa: si tibi
 Dominus velit satisfacere, dices: sit
 hoc interea apud te, modo non indi-
 geo, quando requiram reddes, & po-
 stea non require. P. Dum raperet
 quidam refertam aureis cistam cuius-
 dam Domini, occidi iniustum agres-
 sorem. C. an cum moderamine in-
 cul-

culparæ tutelæ, seu an poteras ex charitate alienam rem defendere aliter, quàm occidendo. P. non poteram, at hæc occisio unicè ordinabatur ad conservandum bonum hoc temporale. C. hoc in puncto tua intercessit culpa. Debebas malum hoc proximi ordinare ad bonum longè præstantius, scilicet ad quietem in Republica. Vide Dom: Viva in prop: 15 ab Innocentio confirmam: P. animitus mihi optavi mortem, ad evadendas leves calamitates. C. proximo optare mortem ex levi causa est peccatum mcr: ergo & si tibi, cur non dicis numerum quoties tibi optâsti mortem. P. 20. plus m. C. an non stultus est, qui volens evadere ictum virgæ, resolvit se ad ignem æternum? Talis es tu: an post mortem putas te recipiendum in sedes Beatorum, præmissa tali crimine. Jænas æternas meritis, malè refugis temporales. Singulare DEI beneficium, hic pro peccatis affligi: & tu tam ingratus fuisti huic gratiæ singulari,

39

immemor illius, quod Sacra Litera de
DEO ait, quem diligit, castigat. P.
De his & aliis doleo &c.

Ratio agendi cum sponsa de præsenti.

P Enit: C. D. O. Conscia peccati
mor: contraxi infeliis parentibus
matrimonium: C. cuius peccati? P.
40 fornicationis factæ cum sponso C. de-
buiſti prius confiteri, aut ſaltem con-
teri, ſed quoties hæc fornicatio facta.
P. 4ter. C. & quoties te coniecisti in
proximum periculum fornicationis
cohabitando ſponſo. P. bis: Marito
debitum petenti primò bimeſtri non
reddidi, erroneè putans me ad id o-
bligari graviter. C. quoties cum tali
errore conſcientiæ inſtanter petenti
non reddidiſti? P. 20 p.m. cum affe-
ctu ad alium reddidi v. 10. C. an ad
liberū? Nobilis eſt. C. non hoc quaero,
ſed an liberū matrimonio vel voto? P.
ita eſt. Inobediens fui marito in re
gra

gravi v. 6 In faciem maledixi marito
 graviter hinc offenso 3. Maledixi ex
 impetu iræ domesticis crebro, ut impo- 41
 tens mei essem. C. sic irata respice
 speculum, & illud te feræ non homini
 confimilem exhibebit. Recogita eti-
 am Christi agni patientiam, & leoni-
 nam depones ferociam. P. de his &
 aliis doleo &c. &c.

Ratio agendi cum con- iugato sciolo.

PÆnit: In excommunicatione mino-
 ri incurfa per auditionem Missæ
 cum excommunicato vitando contra-
 xi matrimonium in facie Ecclesiæ.
 C. an per auditionem totius Missæ, &
 sine gravi causa. P. ita est: propter
 solam voluptatem, non propter pro-
 lem nupsi, idq; sponsæ coactæ metu
 gravi. C. matrimonium tum est in-
 validum. Quoties durante tali metu 42
 usus es matrimonio. P. ro. C. & quo-
 ties

ies voluisti uti, non secuto effectu?
P. v. 7. C. omninò tibi desistendum
est à tali connubio P. at postquam
cessavit causa metùs habuimus copu-
lam sincero affectu maritali, & ani-
mò n' s ad mortem habendi conjuges,
& pacificè viximus per annum &
medium, nunc discordes. C. si ita est,
omniò persiste in matrimonio, nec
illud iteratò contrahere teneris in fa-
cie Ecclesiæ. (V Gobat n. 261.) &c.
P. sed istius nunc meæ uxoris patri-
nus fui in Baptismo. C. an in Bapti-
smo soleenni cum ceremoniis consue-
tis Ecclesiæ. P. in Baptismo privato,
dum illa infans esset in periculo mor-
tis. C. persista in matrimonio, quia
probabiliùs non incurrit patrinus im-
pedimentum cognationis Spiritualis ex
baptismo privato. Si verò in re in-
currit, Ecclesia in dubio iuris dispen-
sat, cum dispensare possit. P. sed du-
bium prudens habeo num mea uxor
præterita vivat. C. Adhuc in hoc
matrimonio persiste, sed debitù nulla-

tenus

tu? **t**enus pete, si habes spem obtinendi
 lum maiorem certitudinem de vita prio-
 uam ris consortis. Non enim fas est stan-
 opu- te dubio prudenti, operari contra le-
 ani- gem. Debitum autem redde bona
 ges, fide petenti, quia est in possessione iu- **43**
 & ris; ut petat debitum; & tu in obliga-
 est, tione, ut reddas. V. Carden: in 2-
 nec cris: d. 19. Sanch: l. 2. d. 44. LaCro-
 n fa. ix &c. Interea quaero, an istud du-
 &c. bium prudens tibi ortum est, jam
 atri- contracto hoc matrimonio. P. ita est.
 pti- C. si ita est, resolvo cum LaCroix de
 etis usu matrim: dicente sic: *Si uterq;*
 ato, *coniux bona f. processerit, erit posses-*
 nor- *sio iuris pro utroq; ad petendum, &*
 quia *reddendum debitum.* Nec ab hoc iu-
 im- re poteris dimoveri, donec tibi pro-
 s ex- betur supervivere priorem conjugem.
 in. P. at habitâ probabilitate magnâ de
 en- morte prioris conjugis feci votum
 du- perpetuum religionis, & castitatis pos- **44**
 xor- sum ne reddere debitum? C. potes,
 noc sed non pete. Si autem supervixeris.
 alla- uxori præsenti, redde DEO vota tua.
 rus

Quod

Quod si casu quo, rescieris uxorem tuam
 am præteritam superstitem, nec red-
 dere præsentì conjugì potes debitum,
 sed priori conjugì redere poteris, non
 petere. P. sed votum castitatis an non
 impediet. C. in præjudiciu uxoris
 prioris hoc votum factum non obli-
 gat P. infirmanti periculosè famulo
 non curavi vocari confessarium. C.
 hæc est pæna dominorum, ut etiam ipsi
 in extremis careant confessario, quem
 periclitantibus de vita subditis, non
 providerunt. P. causavi in me contra
 charitatem propriam nimio potu, gra-
 vem capitis dolorem, nauseam ito-
 mechi ad 7 dies bis, invitavi amicos
 ad haustus, quibus probabiliter prævi-
 di inebriandos. C. quot, & quoties
 P. 7. erant bis sic tractati seorsim.
 Sine rationabili causa ad prandium in-
 vitavi tereum, quem scivi solere re-
 dire ebrium plenè. Pauperibus peten-
 tibus stipem in necessitate communi,
 ordinariè negabam. C. o infelicitas
 generis humani certi bibendi lege con-

tenditur, qui poterit vincere laudem
 meretur ex crimine. . . Quam multi
 inveniuntur, qui ebriosos & luxuriosos, **45**
 amplius, quam oportet, cogunt bibe-
 re, & ante ostium pauperibus peten-
 tibus, vel unum calicem dissimulant
 dare. Quando animalia ducuntur
 ad aquam, ubi saturaverint sitim su-
 am, etiamsi super aquam in sam diutius
 detineantur, repleti sita bibere nolunt
 omnino, nec possunt, considerent ebri-
 osi, si non peiores animalibus iudican-
 di sunt. Hæc tibi intonat D. August:
 serm: 231. de temp: Tu quid amplius.
 P. non impediui alienam ebrietatem,
 dum sine incommodo possem ex cha-
 ritate v. 5. Reum inebriavi, ut ad
 crimen fatendum inducerem, & ex
 hac scientia processi ad sententiam.
 C. ebriis non plus debet credi quam
 somniantibus. V: Gobat c. 19. n. 81.
 P. exterius vocavi DEUM in testem **46**
 falsi, & interius non habui animum
 iurandi. C. cur non dicis quoties?
 P. quia

P. quia hoc pro peccato mortali non habui. C. omnino est mortale, quia grave vilipendium DEI est, & directè contra finem juramenti, qui est affecurare de veritate, qui finis evenit, si homines intelligant, possit absq; gravi peccato fictè & falso iurari. P: utiq; sic jurans propriè loquendo non jurat, ut & qui vovet sine animo vovendi, re ipsa non vovet. C. Sit hoc verum, quod adfers, sed falsa est hæc propositio. Cum causa licitum est jurare, sine animo jurandi, est enim ab Innocentio XI confixa.

47 P. Juravi sine animo implendi bis. Item iuravi DEO rem indifferentem semel, & bis bonam rem, sed ob finem indifferentem, nec juramentum implevi, an teneor implere? C. non teneris. DEUS tantum honesta curat, & non indifferentia. P. utiq; tenerer juramentò factò homini de re minùs bona & indifferenti. C. ita est, quia homo vult sibi utilia vel commoda, non semper meliora. P: Sed

non si res, quam juravi, postea mutatis
quia circumstantiis, ex vana & indifferenti
dire fieret honesta, an tenerer juramento?
est C. non firmatur tractu temporis, quod
ver initio non subsistit: Reg. 18. juris in 6to
posse P. ergo non teneor pro illicita copula
o iu jam facta dare juratum pretium. C.
uen teneris, quia hæc solutio in se mala non
sine est, nondum tamen peracto crimine, te-
vet neris rescindere contractum. P. me-
sed mor pec: mort: in præterita confessio-
ausa ne obliiti communicavi. C: utiq; si-
ndi ne nota potuisti redire ad confessionem,
axa & confiteri saltem alteri. P. ita est.
len C. est præceptum confitendi omnia
in mortalia ante cōmun: ex sensu & praxi
em, fidelium. V. Lugo &c. P. Votum
ju peregrinationis ad limina Apostolo-
ere? rum non implevi, sed an teneor? quia
ho putavi Romam distare 100 millari-
P: bus, cum distet 300. C. non teneris,
ini quia promissio hæc facta est non ab-
ita solutè, sed sub virtuali conditione 100
m: millarium. Utiq; non vovisses, si tam
sed longè distare scivisses. Quid ampliùs.
si P. fa-

P. satis est Domine: ad p̄nas inferni
 vel semel peccasse, & ego tam mul-
 tam operam posui pro inferno, ut po-
 nam pro DEO allaborabo: De his &
 aliis doleo &c. Sed antequam disce-
 dam hinc, peto resolutionem: ali-
 quoties provocatus ad duellum, non
 acceptavi. Timiditas mihi exprobra-
 tur. An possum acceptare? ne timi-
 ditatis notam incurram. C. non potes.
 Non enim jure naturæ licet expone-
 re propriam & alienam vitam peri-
 culo, ob finem valde levem. Nec
 incurres apud viros cordatos notam
 timiditatis, sed potius reputaberis in-
 sapiens, & vitæ prodigus, si duellum
 acceptes, & solum notaberis timidita-
 tis ab idiotis, qui vani nominis um-
 bram sequuntur. Sic vir liberalis si
 invitaretur ad projicienda, vel vocan-
 da in periculum omnia bona sua, stul-
 tē ageret, si annueret propter notam
 avaritiæ, quia nemo cordatus diceret,
 eum ideo esse avarum, sed potius lau-
 darent omnes, quod repulerit talem
 inci-

incitatore. C. Pro pœnit: dabis elemosynam juxta tuum posse &c.

Ratio agendi cum habituato.

48

Pœnit: Soleo ex consuetudine pejerare, sed sine advertentia plena mala. C. huic consuetudini tollendæ an insistebas advertens obligationem tollendi. P. id prorsus neglexi. C. hæc tua periuria sunt peccata in causa seu in voluntate non removendi consuetudinem. Sic homicidium in ebrietate plena perpetratū non est formaliter peccatum, cum non sit liberè commissum, est tamen peccatum in causa voluntariæ ebrietatis, positæ cum prævisione homicidij. Dic quoties & à quo tempore sic peierasti. P. à 4 mensibus quotidie ter plus m. C. ut hanc consuetudinē evellas, vicibus 30 abstinebis à mendacio in honorem B V M. & quotidie petes gratiam à D E O non peierandi. P. faciam
id

id. Concubinam in superiori confes-
sione iussus ejicere, hucusq; retineo,
& illi commisceor. C. vade ejice
prius hanc pestem. Constat te non
habere propositum firmum vitandi
pecc.; cum ejus occasionem non amo-
veris: Vult comburi, qui è medio
incensæ domûs non exilit: vult mer-
gi, qui naufragus non arripit tabu-
lam. P. hodie certo scelus hoc elimi-
nabo: C. verbis non credo, factis
credam &c. &c.

Ratio agendi iterum cum habituato.

49 PÆnit: Post confessionem ab octo
diebus factam in eadem recidi
scelera. Quotidie 7. p.m. voluntari-
as pollutiones habui. C. quamdiu hu-
ic infixus hærebis limo. Quid pro-
dest curari & resurgere á morbo, si
iterum volens in morbum recidas.
Quis modus vincendæ temptationis tibi
datus in superioribus confessionibus.
C. an

C. in aliis nullus est datus, in prate-
 rita confessione iussisti Pater mi pro
 Pœnit: continere manus à turpi tactu
 in Honorem Christi manuum trans-
 laxarum, & in hac tentatione repetere
 actus contritionis 10, aut aliquid re-
 trogradè recitare, sed nihil horum fe-
 ci, quia mihi id non occurrebat. C.
 quis tuus sensus esset de illo milite be-
 ne armato, qui rogatus, cur se tam
 enormiter permiserit imbelli hosti
 fauciare, responderet, oblitus sum
 hosti arma opponere. Idem tibi ap-
 plica. Venies ad me pro confessione,
 post biduum. Interea media tibi sug-
 gesta tentatus adhibe. Adhibita vi-
 ctorem, reor, facient, & dignum bene-
 ficiò absolutionis, nunc vade in pace,
 si hanc tibi permittent noxæ. Impij
 enim quasi mare fervens &c.

Ratio agendi cum iniquo
 possessore, & damnis-
 catore. Meo

30 P. Meo jussu ablatum est discantista
 cuiusdam templi. C. hoc grave da-
 mnum an restituas. P. hic puer est
 meum contentus aula. C. Sed nec DEI
 gloria, nec jus edocendi alium erit
 contentum, si non restitueris. P. re-
 stituam. Jussi semel auferre canem
 venaticum magni valoris. C. an esse.
 Tu secuto. P. non secuto. Jussi quon-
 dam solum graviter vulnerari, sed
 mandatarius excessit fines mandati, &
 occidit, an teneor ad restitutionem
 uxori liberis &c. C. qui non est cau-
 sa damni non tenetur ad restitutionem.
 P. furi serio minitanti mortem, nisi illi
 ostendam meam pecuniam, ostendi
 alienam. C. fuisti causa damni proximi,
 teneris ad restitutionem. P. utique non
 tenerer, si juberet; quamcumque pecu-
 niam ostendi, & ego ostenderem alie-
 nam. C. hoc verum est. Sed hic
 noli disputare, si non vis errare. P.
 dum inferretur proximo damnum non
 defendi, nec prohibui, & post illatum,
 non admonui damnificatum, cum pos-
 sem

sem sine incommodo, an teneor ad re-
stitutionem. C. tenebarisne ad impe-
diendum & admonendum ex officio,
vel contractu, an ex sola charitate.
P. tenebar ter ex charitate, bis ex con-
tractu. C. damnum illatum, quod de-
beres impedire ex sola charitate non
teneris restituere, sed teneris, quod
ex contractu vel officio debebas præ-
pedire. P. ad inferendum damnum
grave quendam induxi semel, sed for-
tè non teneor restituere, cum hinc non
sum factus ditior. C. teneris, si ille
à te inductus non restituit. P. saltem
in hoc casu non teneor restituere, quod
quendam impediui, ne daret cuidam
pauperi & digno largam stipem. C.
teneris, quia hic pauper habuit jus
conditionatum ad stipem, si quispiam
dare vellet, & habuit jus absolutum,
ne sic iniquè impediretur. P: sed
ego ideo impediui, quia res danda
pauperi erat furtiva. C. si ita, non te-
neris restituere, si Dominus rei su-
pererat. P. Manifestando verum, sed
F occul.

occultum crimen alterius, impedivi
 eum à consecutione honoris. C. obli
 garis ad famam & damna reparanda.
 P: jussi furari modium tritici, tunc so
 litum vendi fl: 20, & illum restitui
 cùm venderetur fl: 8. C. an Domi
 nus servasset triticum usq; ad illud
 tempus, quò vendebatur fl: 8. P. non
 servasset. C. debes adhuc restituere
 fl. 12. ut Dominum serves indemni.
 P: si restituero solùm 10, retentis duo
 bus, an retentione hac peccabo mor
 taliter. C. an illi Domino, suffici
 unt duo floreni pro sustentatione u
 nius diei sibi congrua, considerata
 solà ejus personâ, zdùm necessitatem
 victûs, vestitus, & habitationis. P. o
 mnino non sufficiunt. C. sicut furari
 tali Domino 2. fl: non est mortale, sic
 & retinere. Vide Sbogar Theolog: ra
 dic: LaCroix &c: qui docent quantita
 tem furti mortalis, desumendam esse
 ex gravi incommodo personæ damni
 ficatæ. P. 10. jugera alieni agri bien
 nio tenui, sed jam heri restitui. C.
 resti.

SI

divi
 obli. restituiſſine fructus perceptos, detra-
 da. ctis expenſis &c. P. nullum fructum
 e ſo. percepi, quia agrum non colui. C. ſed
 tui. Dominus coluiſſet. P. omnino. C. da-
 mi. mnium emergens repara. P. ſed ille
 lud. Dominus ſamæ meæ gravem inuſſit
 non. notam, ſed vult abolere. C. poteſ
 ere. non compenſato damno, expectare ſa-
 em. mæ tuæ reſtitutionem. P. lumine ac-
 tuo. cenſo intrare volens domum Caij ad
 or. furandum, fortuito caſu accendi hor-
 ſici. reum, an teneor ad reſtitutionem. C.
 u. non teneris, quia hoc damnum non
 ata. eſt ſecutum ex formali injuria contra
 em. Cajum, cum illud non intenderis. P.
 o. ergo etiam non teneor reparare da-
 rari. mna, ab alijs furibus illata Titio, cu-
 ſic. jus domum ingreſſus, accepi aureum
 ra. monile, & januam apertam reliqui,
 ita. prævidens periculum, ne alii intrent,
 eſſe. & furentur. C. teneris: fuiſti enim
 ni. cauſa talis damni. P. an etiam tene-
 en. or reſtituere eleemoſynam, quam ac-
 C. cepi fingens me pauperem. C. tene-
 ſti.

ris restituere danti, vel pauperibus, si præsumis Dominum velle restitutionem, quia Dominus noluit in te transferre dominium rei, sed in pauperem. P. damnum commodati equi sine illa mea culpa amissi, non reparavi. C. Obligastine te ad id, quo casu equus periret. P. non obligavi. C. ergo casui fortuito Dominus imputet damnum, quod tamen tu post sententiam iudicis reparare debebis, ut te obedientem præstes. P. Rem alienam à me bona fide emptam, longè majori pretio etiam bona fide vendidi. C. teneris Domino restituere incrementum pretii. P. Vestem alienam sericam bonâ fide dono acceptam per usum detrixi, nunc Dominus à me exigit valorem eius, an teneor restituere. C. si tuam vestem sericam interea detrivisses, teneris: si autem viliores, debes restituere cum veste attrita tantum, quantum in factus es ditior ex re aliena. P. furatus sum 30 aureos, at fors non teneor

neor restituere, quia in restitutione deberem impendere alios 30 è meis. C. teneris adhuc restituere, potius tibi reo dampnum patiendum, quàm innocentem damnificato. P. tunc etiam te-
 neor restituere cum damno meo du-⁵²
 plo vel triplo. C. charitas videtur distare, quod creditor rationabiliter non postulet, cum damno duplo restitutionem, sed præsumitur velle rem dari pauperibus. Lugo D. 20 n. 190 §. 8. Illud: Sporer Crôix &c. P. sed hoc furtum nequeo restituere sine damno famæ, quæ est altioris ordinis, quàm pecunia. C. potuisti sine damno auferre, poteris & restituere vg: pecuniam mutuam ex condicto nunquam repetendo, vel per confessarium restituendo &c. P. mi Pater exciderem à proprio statu, privarem me equis, famulis, armis, si hæc omnia deberem restituere. C. si justè hunc statum acquisivisti, potes aliquamdiu differre restitutionem. P. hæc fortuna & sta-

tus est iniquè acquisitus. C. teneris
 quamprimum etiam cum jactura sta-
 tûs restituere; sic enim non excides
 à proprio statu, sed ad priorem redi-
 bis: potes tamen tibi retinere necessa-
 ria ad tenuem victum & vestitum. P.
 Quod est valde difficile, est moraliter
 impossibile. Ad impossibilia autem ne-
 mo obligatur. C. si scires certò te
 restitutione facta Regem Poloniæ futu-
 rum, an restitueres cum jactura præ-
 sentis statûs. P. utiq;. C. fac idem pro
 Regno æterno in cælo. Frange pro
 DEO difficultates, qui fregisti pro
 mundo. Si enim ex sensu D. Augusti:
Tanta suffert anima, ut possideat, un-
de pereat, quanta debet sufferre, ne pe-
reat. P. utiq; si mihi valde difficile
 fit, vg. Sacrum die Festò audire, non
 teneor audire: ergo nec rem aliquam
 restituere. C. lex naturæ obligat eti-
 am ad impossibilia moraliter, tu au-
 tem lege naturæ teneris ad restitutio-
 nem, Si DEUM timueris, provide-
 bit

bie tibi vitæ necessaria, qui providet
volucris. P. solvar à vinculo resti-
tutionis, ingressu Religionis. C. jus
naturæ prævalet Evangelico consilio.
Fac primo, quod lege naturæ præcipi-
tur, tunc facies, quod est consilii. P.
itaq; ablata dominis, erogabo paupe-
ribus. C. an fores contentus, si tibi
aliquid magni momenti auferretur,
& mendicabilis daretur. P. non. C.
Quod rectè judicasti, fac, aliàs tan-
quam indispositum non absolvam.
Quod tibi prodest, momento vitæ,
temporalibus frui, si in æternum pe-
reas. Mihi pareas, ne pereas. P. pa-
rebo, & de omnibus doleo &c. C. pro-
pænit: dices &c. facies &c.

Ratio agendi cum Parocho.

Pænit: C. D. O. Ex ebrietate gravi⁵⁴
contracta infirmitate, non reci-
tavi Officium Divinū unius diei: dubi-
to

an teneat restituere fructus tali recitationi respōdētes. C. Ecclesia illos solos obligat, qui nō habito legitimo impedimento non recitant, infirmitas autē v.g. est legitimum impedimentū. P. sed infirmitatem causavi ex intentione non orandi. C. nemini sua fraus debet patrocinari, teneris ad restitutionem. Vide Gobat n. 31. &c. P. an etiam teneor, quod omiserim ex singulis horis unum Psalmum. C. non teneris. Ita Gobat Bozac &c. contra Suarez, quia Canones pānam restitutionis illis solūm imponunt, qui horam integram non recitant. P. semel legitime impeditus non recitavi Officium trium nocturnorum, cum possem legere unum nocturnum. Interdum Officium Divinum non recitavi cum attentione interna. Requiritur ne. hęc sub mortali? C. alii dicunt requiri, alii non requiri. P. absq; causa & licentia Episcopi ultra bimestre absui a parochia, an teneor restituere totos fructus, an etiam illos qui respondent.
fiden.

fidentia neglecta! C. teneri restituere
 totos fructus communior fert senten-
 tia, sed probabile, teneri solum illos,
 qui respondent soli residentia neglecta,
 non verò aliis Officiis. P. sed
 teneor ne ad restitutionem ante senten-
 tiam iudicis. C. teneris, si ob absen-
 tiam damnum illatum sit Ecclesie,
 secus non teneris, cum Tridentini
 verba quo ad hoc punctum non sint
 in eo rigore recepta: ut putat Layman
 l. 4. tr. 216. P. alia etiam anni parte ex
 iusta causa solum uno bimestri abfui
 à parochia, sine damno ovium, an te-
 neor restituere. C. Tridenti absen-
 tiam duorum mensium impune vide-
 tur permittere, si adsit iusta causa. V.
 LaCroix de oblig: par: &c. P. non
 sum ingressus domos peste infecto-
 rum, quibus aliter non potui ministra-
 re Sacramenta. C. malus est miles,
 qui prælum imminens declinat, pe-
 jor pastor, qui periculo vitam non ex-
 ponit, periclitantibus ovibus. P. omi-
 si

si integro mense dicere parochianis,
 Verbum DEI. C. Bonac: in decal: d. 5.
 p. 2. n. 31. ait peccare mort: parochū
 omittentem uno mense conciones. P.
 per meam negligentiam aliqui deces-
 serunt sine Sacramentis ē vivis. C.
 quod mortui sunt? P. 7. Rudes etiam
 non valentes Ecclesiam adire, in gra-
 vi necessitate Spirituali existentes, non
 adij. non instruxi. C. *Si non fueris*
locutus, ut se custodiat impius ā via
sua, ipse impius in iniquitate sua mo-
rietur, sanguinem autem eius de manu
tua requiram. hęc tibi Ezech. c. 33. v.
 8 P. extra meam Diæcesim audivi
 confessiones 30 pænitentium alterius
 Diæcesis. C. an bonā fide processisti?
 P. in dubio an liceret, processi. C. pro-
 babilis est sententia, posse Parochum
 extra suam diæcesim licitē audire con-
 fessiones alienorum sine approbatione.
 Sed probabilior est contraria, quia
 mens Episcopi approbantis videtur
 esse, approbare pro sua Diæcesi quo-
 ad

ad suos subditos, non pro tota Ec-
clesia. V. LaCroix n. 1516 &c. contra
Viva. P. sine justa causa non excepti
confessiones volentium ovium recon-
ciliari. C. Suarez Arr: &c. docent,
non fore mortale, si semel aut iterum
sine extraordinaria ratione, extra ne-
cessitatem petenti, deneget parochus
Sacramentum, quia tunc communiter
non censetur subditus graviter invi-
tus, cum damnum aliàs facile sup-
pletur. P. at ego saltem 50 subditis
pluries petentibus confessionem, ne-
gavi aures. C. qui est ex officio Pa-
stor, tenetur ex justitia suis subditis,
etiam extra necessitatem gravem ratio-
nabiliter petentibus, conferre Sacramen-
ta. Ita Suarez, Lugo & CC. P. in
excommunicatione ex metu gravis
infamiae celebravi Missam, dubito an
non incurri irregularitatem. C. per
metum gravem excusaris à peccato,
& à pœna ei annexa. Ita Lohner, Su-
arez &c. P. Habitâ copiâ confessorij

in circumstantia gravis metus, lice-
batne mihi excommunicato confiteri,
(consciens pec: mor: eram) an etiam
præmittere Missæ, actum contritionis.
C. Ecclesia præsumitur pro hoc casu
præcipere præviā Missæ, confessio eam.
P. bis adfuiti matrimonio meorum ovi-
um, extra fines meæ parochiæ sine li-
centia parochi loco. Exspiravit ap-
probatio ad excipiendas confessiones,
excepi tamen confessiones duorum be-
ne valentium, num mea fuit valida
absolutio. C. valida, si illi ex commu-
ni errore populi putabant te habere
omnia requisita ad excipiendas con-
fessiones. P. contra inhibitionem E-
piscopi adfuiti matrimonio meorum o-
vium, an validè? C. validè. P. com-
misi Diacono potestatem assistendi ma-
trimonio. C. matrimonium tale est
invalidum, si hic Diaconus non pu-
tabatur communi errore esse Sacerdos.
ita Bonac: de matr: q. 2. pun: 8. n. 33.
Sporer & C. P. non putabatur. C.

ocys

ocys cura, ut iterum contractus fiat
in facie Ecclesiæ. P. non habitâ co-
piâ confessarij, solo actu contritionis
præmissò, ter celebravi Missam con-
fiscius p. m. C. esne confessus quam-
primùm, hoc est intra triduum. P.
ultra triduum ter distuli. Dubium
mihi est, an confessio mea fuerit vali-
da, facta coram presbytero Soc JESU
peregrino, alibi, sed non in hac diæ-
cesi approbato. C. certò fuit valida,
quia licèt una sententia asserit, alia
negat, presbyteros Societatis iter agen-
tes ex una Diæcesi, in qua sunt ap-
probati, ad aliam in qua non sunt ap-
probati, posse audire confessiones, ta-
men Sacramentum non exponitur pe-
riculo nullitatis, quia in dubio tali
Ecclesia supplet approbationem, cum
supplere possit, & licèt Sacramentum
conferre cum sola probabilitate juris
seu circa jus Canonicum. P. tunc
etiam licet conferre cum sola proba-
bilitate circa jus Divinum. C. nullò

modo

modô licet, nisi in extrema necessitate. Sic non licet baptizare, prius proferendo totam formam, & mox ponendo ablutionem, quia quamvis sententia est probabilior talem Baptismum valere, tamen, quia contraria etiam est probabilis, quæ requirit ad valorem, ut saltem aliqua pars formæ conjungatur physicè cum ablutione, Sacramentum exponitur periculo frustrationis. Non enim potest Ecclesia supplere id, quod Christus pro materia, vel forma Sacramenti instituit, nec probabilis Doctorum opinio potest facere, ut ex

59 materia, vel forma Sacramenti sit valida, quæ in re non est valida, quia à Christo non instituta. P. ego unum prius ablui, & post statim formam subjunxi. C. cum P. Gobat multi dicunt talem Baptismum esse sub conditione iterandum. P. cujusdam pœnitentis Poloni matrimonium clandestinum esse validum resolvi, eò quod in Polonia non esse promulgatum Concil: Trident: inaudij. C. dicit quidem num:

num: 767 de matr: Cl: LaCroix, de
 Polonia passim teneri, quod ibi nun-
 quam fuerit publicatum Trident: nisi
 in quibusdam locis, sed si id verum
 est, dicendum est, in Regno Poloniæ
 Decretum Tridentinum de assistentia
 Parochi per consuetudinem solam ob-
 servari. Potest enim per consuetudi-
 nem induci novum impedimentum
 matrimonij, ut habet citt: adeoq; in
 Polonia, non valent matrimonia absq;
 parochi assistentia. P. Quid si Paro-
 chus solum minoribus sit initiatus,
 an validè assistet. C. validè. P. pro-
 pter aliquod asses non redditæ deci-
 mæ pauperulæ ovi biennio negavi
 Sacramenta, aliam autem ob negatam
 decimam propria authoritate excom-
 municavi. C. non pastor, sed lupo
 est, qui tam crudelis in suam ovem
 est. Decimandi sunt, qui solvendo
 sunt, inopibus eleemosynæ titulo de-
 bitum indulgendum, nec ultima vitæ
 subsidia auferenda. Cum verò Paro-
 chus

chus in foro interno solum, habeat jurisdictionem, non potest sine consensu Episcopi quenuquam excommunicare. P. celebravi septies in vino notabiliter ad acetum inclinato, idq; sine causa. C. non auderes tale vinum tuo Episcopo propinare, & DEO illud obtulisti, Cain est, deteriora DEO offerre, meliora sibi retinere. P. adstisti bis matrimonio alienarum ovium sine scitu proprij Parochi. C. tale matrimonium non valet. Monendi ocyus pseudoconjuges, ut iterum coram proprio parcho contrahant. P. sed altera pars fuit mea ovis. C. ergo matrimonium valet, & licite adstisti. A. tisti, cur ergo dixisti alienarum ovium, cum altera pars fuerit tua ovis. P. duobus vulneratis in duello non dedi extremam unctionem. C. quare? P. quia supposui eos esse in peccati morte. C. an post duellum superfuit tempus pro contritione. P. superfuit. C. in extrema necessitate præsumentum

ju. dum est in favorem hominis, pro quo
 n. instituta sunt Sacramenta, adeoq; his
 ca. vulneratis debuit dari extrema un-
 no. ctio, ut docet Layman, Tambur: &c.
 ine. P. tunc etiam debebat dari Sacramen-
 talis absolutio. C. debebat, si dolo-
 ris sensibile signum exhibuerunt. P.
 am. signum doloris de vulnere, sed non de
 il. peccatis dederunt, ast ante duellum
 EO. Christiane vixerunt, & Sacramenta
 sti. frequentarunt. C. proba quidem vi-
 um. ta, & voluntas Catholicè moriendi,
 cale. est quædam confessio peccatorum in
 ndi. ordine ad absolutionem, saltem condi-
 co. tionatè obtinendam, in articulo mortis,
 P. ut docent plurimi recentiores apud
 er. Aristekin, adeoq; posse illum absolvi,
 sti. qui nulla signa dedit doloris in agone,
 vi. sed tamen constat eum vg: per testes
 de. probè vixisse, crebrò confessum esse,
 are. per quod sufficienter ostendit, se etiam
 ec. in agone postulare absolutionem. At-
 fuit. tamen interruptit hanc voluntatem
 fuit. Catho-
 nen-
 dum

Catholicè moriendi qui se resolvit ad pecc: mort: vg: ad duellum, adeoq; nullo habito signo doloris, nequit talibus vulneratis dari Sacramentalis absolutio etiam sub conditione. P. de his & aliis doleo &c.

Ratio agendi cum simplici Sacerdote.

PÆnit: Pænitentes non permittebam edicere omnia peccata, sed auditis aliquibus absolutos dimisi. C. 62 quot dimisisti? P. 100 ob magnum concursum pænitentium. C. talis concursus non est causa justa dimidiandi confessionem, ut patet ex prop: 59 ab Innocent: XI damnata. Aliàs multæ tempore Paschali, & Jubilei darentur confessiones dimidiatæ, nec possent opportuna remedia dari, ad præcavenda nova peccata V. Viva. P. sed esset

ad
oq.
ta.
lis
de
m-
tte.
au-
C.
on-
tur-
ndi
o ab
ultā
en-
sent
eca-
sed
ffet

esset infamia pœnitentium per hoc
quod diu protraherent confessiones.
C. potest quidem dimidiari confessio,
dum est scandalum aut infamia, si
pœnitens sine absolutione non commu-
nicet, sed in concursu pœnitentium,
nullum supponetur adesse scandalum,
aut infamia ex protractione confessio-
nis, sed solum est querela pœnitenti-
um, quod nequeant confiteri. P. Ve-
speras dixi non servato tempore sine
causa. C. quo tempore dixisti? P. mox
post hor. 12. C. est tempus hoc di-
cendarum privatim vesperrarum, eti-
am cum completorio. Tempus enim
diei post horam 12 inclinatur in vespere-
rum. P. Sacram Communionem di-
stribui circa quartam à meridie ho-
ram. C. quo tempore licet celebrare, 63
eo fas est etiam Communionem dare,
non licet autem circa quartam post
meridiem celebrare. Vide LaCroix,
sed spectanda est consuetudo ratione

Communione danda. P. accepi pro pluribus Sacrificijs plura stipendia parva, & postea unam duntaxat cele. bravi Missam, C. utiq; contentus fui. sti illo stipendio parvo, & promisi sti pro illo totum valorem Missæ offerre. P. ita est. C. adhuc promissis stare teneris. P. omisi io p. m. Sacra, pro quibus stipendium accepi. C. si juxta Layman &c peccat graviter, qui ad tempus absolute longum differt cele. brare Missas, pro quibus accepit stipen. dium, multò magis tu es reus peccati mort. Si non vis per te, satisfac per aliam obligationi, vel danti restituere stipendium. P. accepi duos florenos pro una Missa, quam curavi per alium celebrari dato illi i. flor; C. tene. ris vel illi, cui dedisti i. fl, restituere alterum, vel ut satis facias menti dan. tis, Missam pro eo celebra. P. sciens me aliquid potius sumpsisse, sed ne. sciens, an ante 12 horam noctis, an

post

pro
dia
ele.
fui.
Gifi
rre.
tare
pro
uxta
ad
ele.
pen.
cati
per
tue
nos
ali
ene.
uere
dan.
iens
ne
, an
post

post fumpferim, Missam celebravi,
an in hoc peccavi? C. Gobat, Car-
denas &c. probabilius dicunt, te non
peccasse. Quia adhuc videtur tunc
possidere jus communicandi, donec
probetur intercessisse impedimentum,
nec possessio est pro præcepto. Lex
enim dubia non obligat. P. sine cin-
gulo benedicto Sacris operatus sum, an
est hoc peccat. mortale? C. pleriq;
docent non esse mortale. Imò in gra-
vi necessitate vg: ut die Festo popu-
lus audiat Sacrum licet celebrare sine
stola, aut albam, si non possit haberi
benedicta, adhibere non benedictam.
V. Dianam &c. P. mala fide celebra-
vi in Ecclesia consecrata, polluta per
Sanguinis humani mortaliter malam
effusionem, factam in Templo, licet
non in templum. An hæc Ecclesia
post talem celebrationem debet recon-
ciliari ab Episcopo, vel ab alio privi-
legiato? C. Sa docet esse sufficienter
reconciliatam per Missæ celebrationem

64

65

etiam m. fide, quia hæc Sacratio o-
mni alia reconciliatione. P. sine fa-
cultate Episcopi Ecclesiam tantum
benedictam, sed pollutam per sepul-
turam excommunicati non tolerati,
reconciliavi asperzione aquæ benedi-
ctæ. C. juxta Dianam licitè fecisti.
P. sed in hoc an peccavi mort: quod
multas ceremonias in Missa negligam.
C. peccasti mortaliter, si ita negli-
gis, ut morali hominum judicio, ali-
um ritum censearis observare, & non
eum qui est præscriptus in Missali:
sed tu consule conscientiam, an hæc
tibi Sacris operanti dictavit id esse
mortale, & quoties? P. dictavit esse
mortale 10 plus m. In ordinatione
non tetigi physicè, & immediatè ca-
licem cum patena & hostia. C. non
tangendo physicè instrumenta, Sa-
cramentum exposuisti periculo nul-
litas, debes iterum sub conditione
ordinari, cum aliqui doceant esse in-
validum, sic susceptum ordinem. P.
inter.

interdictus specialiter extra necessi-
tatem confessiones excepi. C. quot
hominum? P. 10, sed validane fuit
mea absolutio? C. valida, cum inter-
dictum non privet ordine vel juris-
dictione, si tamen tuus ordo valet.
Indubio valoris abstine ab exercitio
ordinis, donec sub conditione ordi-
neris in presbyterum. Curabis ne id?
P. curabo. Nolo me & alios perdere.
De his & aliis doleo. &c.

Ratio agendi cum Si- moniaci.

Poenit: C.D.O. &c. Sacrum bis ce-
lebravi, & concionem bis dixi, **66**
propter stipendium tanquam propter
finem principalem. C. utiq; simo-
niacus non est, qui dat Sacerdoti tem-
porale stipendium, & per illud prin-
cipaliter intendit Missam; item non
est culpandus, qui bona opera facit,
ut

ut temporale assequatur bonum. **P.**
 sed hi supponuntur non pluris æsti-
 mare temporale, quàm Spirituale, nec
 etiam æquiparare temporale Spiritu-
 ali, nec in finibus præfatis sistere,
 sed per eas ulterius ad finem hone-
 stum tendere. At ego in emolumen-
 to temporali, tanquam fine princi-
 pali, & ultimato perstiti; nec illud
 direxi ad DEI honorem, vel bonum
 Spirituale proximi, æquiparando tem-
 porale Spirituali, ceu Barabbam
 Christo. Præsentavi duos ad bene-
 ficium simoniacè, primum ex hoc
 principaliter fine, sed sine pacto ullo
 etiam implicito, ut ab eo pecuniam
 acciperem. 2dum ut illi obsequia tem-
 poralia non persoluta compensarem.
 Sine licentia Papæ procuravi alteri
 beneficium cum certa confidentia, ut
 ille ex eo pensiones & fructus præstet
 alteri. Impetravi mihi certū benefi-
 cium, & meū resignavi Titio cū pacto,
 ut Titius tamdiu illo frueretur, donec
 meus

meus patrueilis atatem habuerit, quam
habita teneatur eidem patrueli illud
resignare: aliud quoq; beneficium re-
signavi Caio, cum onere, ut Caius,
meo patrueli solvat fructuum ejus-
dem beneficii partem, donec in pos-
sessionem alterius beneficij veniat.
Obligavi me daturum 100 fl: non ve-
lut pretium, sed in vim gratitudinis,
si mihi Collator daret beneficium, sed
fortè per hoc simoniam conventiona-
lem non commisi? C. commisisti,
Nam qui vult solvere debitum puræ
gratitudinis, non debet se obligare
ullo modo ad aliquid determinatum,
sed potest se obligare ad solvendum
debitum gratitudinis per rem aliquam
indeterminatam prout ipse voluerit,
vg: per preces, eleemosynas pro Col-
latore &c. Quanquam Cardenas di-
cit, per verba: confer mihi benefi-
cium, & ero tibi gratus, incurri simo-
niam non solum mentalem, sed &
conventionalem, subjectam panis ju-
ris

ris, præsertim si hæc verba acceptentur, tanquam obligatoria ad aliquid certum. P. ergo si non fiat obligatio ad aliquid certum, licet expectando naturalem gratitudinem, aliquid dare, quando non agitur de beneficio conferendo. C. licet; sic licet demereri donis usurarium, quando quis non est in necessitate mutui contrahendi, ut is postea gratus sit, & mutuum det sine usura. Item licet post acceptum mutuum sine pacto usuræ, dare pro libitu aliquid in vim gratitudinis, pariter post acceptum beneficium Spirituale licebit aliquid sine prævio pacto collatori offerre. Sed frustra disputamus, à simonia confidentiali, & reali te non possum absolvere. P. quis ergo potest? C. per simoniam
67 realem & confidentialem, incurritur excommunicationem Papalem, ab hac te potest absolvere solus Papa, & illi, qui Privilegium habent absolventi à reservatis Papæ, in occultis autem

tem, necdum deductis ad forum contentiosum, possunt secundum Trident: Sesi: 24 c. 6. de refor: Episcopi. Ab inhabilitate verò ad idem beneficium, si occulta sit simonia, posse dispensare Episcopum asserit Less: Sanchez &c. apud Dianam p. v. 15. Res: 18, sed negat CC. cum LaCroix n. 229. P. si dispensationem non obtinnero ab inhabilitate, teneor ne beneficium restituere. C. illud nullo titulo potes retinere: imò fructus beneficij teneris restituere. P. an ante sententiam judicis teneor restituere? C. ita est. P. per hanc simoniam ad alia beneficia an incurri inhabilitatem? C. est sententia CC. quod incurristi etiam ante sententiam judicis: sed alii probabiliter docent, quod non incurristi ante sententiam. Vade in pace.

Ratio 2da cum eodem.

Poenit: Impediebar injustè à beneficio.

beneficio obtinendo, hinc redemi vexam injustam pecuniâ. C. à quibus redemisti vexam hanc, an ab alijs, qui solum possunt impedire, & non juvare, si ita est, rectè fecisti, an autem ab alijs, qui ad beneficium juvare possunt, præsentando, eligendo &c. P. ab alijs qui possunt juvare. C. simoniam commisisti, quia dando illis, qui juvare poterant, per pecuniam directè parasti viam ad beneficium. Dando autem illi, qui solum obesse posset, directè intenderes tollere injuriam, & solum indirectè ac remotè parares viam ad beneficium, quod non est contra leges. P. possumne retinere tale beneficium? C. invalidè illud obtinuisti, non potes, sed debes dimittere, & restituere cum fructibus. P. consuetudo est ut pecunijs acquirantur beneficia. C. consuetudo hæc est irrationabilis, cui utpote contraria legi naturali, & positiva, constanter reclamation Ecclesia, quia

quia damnat propositiones, quæ tali
consuetudini seruiunt, & rarissime
dispensat, imò jubet dimitti beneficia,
& restitui omnes fructus. V. La Croix
de sim: n. 193. P. & quare licet ex
consuetudine clericis accipere dona
quædam, seu oblationes pro exequiis,
benedictionibus nuptiarum, ceremo-
niis Baptismi &c. C. huic consuetu-
dini non reclamât Ecclesia, eo quòd
originem habeant à gratuita recogni-
tione. Hinc exigi non debent, ante-
quam functiones illæ fiant, ne sit spe-
cies emptionis, sed dantur pro jam
factis. Multæ etiam decimæ vg: lu-
cri in negotiatione pecorum lini, fru-
ctuum, lanæ, &c. quondam Ecclesiæ
dari solitæ, nunc in desuetudinem ve-
nerunt, adeo q; præsumi potest, has
esse conuersas in particulares exacti-
ones, tunc faciendas, cum exhibentur
Ministeria quædam Spiritualia, ut
habet Engel l. 5. T. 3. n. 16. dicens
n. 14. non licere parochis ob negatam
pecu-

pecuniam, negare Sacramenta, sed
debere aliâ viâ vg: apud Episcopum
jus suum prosequi, alias grave esset
scandalum, & species simoniæ, non
leveq; parochianis damnum, si me-
diis salutis carerent. P. plura non
memini. C. at ego memini me non
habere potestatem absolvendi à Pa-
palibus. Confer te ad habentem ius
in reservata.

Ratio tertia cum eodem.

PÆnit: Dedi Episcopi famulo pe-
cuniam, ut is mihi significaret
prima beneficia vacantia, putando id
69 esse simoniam. C. non est simonia,
quia pretium pro sola manifestatione
beneficiorum vacantium remotè se
habet ad beneficium. P. sed in hoc
fuit simonia, quodcuidam dedi fl: 20,
ut is intercederet apud domesticum
Collatoris, intercessurum pro beneficio
mihi dando, sed non est datum. Ca-
rius

rius quam materia valebat Sacrum
 chrisma vendidi, ex sola ratione be-
 nedictionis, vel consecrationis: Item
 carius vendidi imagines, quia Reli-
 quias attigerunt. Incurrine ego per
 hæc peccata pœnas Eccl: simoniæ? C.
 simoniæ pœnæ tantum incurruntur per
 simoniam in ordinibus, beneficijs, &
 ingressu Religionis. Ita P. LaCroix
 de pœnis simoniæ. P. de his & aliis
 doleo &c. C. pro pœnitentia leges
 librum Spiritualem cum brevi refle-
 xione ad mores &c.

Ratio 4ta cum eodem.

Pœnit: Temporale munus sine pa-
 cto gravi dedi, veluti aliquid
 compensans, & adæquans æstimabi-
 litatem rei Spiritualis. C. grave vi-
 lipendium est rei Spiritualis, si illi
 æquiparetur temporalis, tanquam ju-
 stum pretium ejus. P. inservivi E-
 piscopo hac intentione, ut pro mer-
 cede

cede mihi conferat beneficium, sine
ulla tamen conventionē externa, ver-
bis aut signis facta. An incurri per
hanc simoniam pœnas juris. C. non
incurristi nec teneris beneficium di-
mittere datum in compensationem si-
ne pacto. P. ob pretium acceptum
promissi quendā non eligere ad benefi-
cium, an simoniam commisi? C.
commisisti, quia non solum eligere
ad beneficium, sed etiam reijcere ab
eo, est exercitium Spiritualis juris-
dictionis Eccle. Ergo est invendi-
bile. P. utiq; non est simonia, si pa-
rochus pecuniam accipiat, ut non au-
diat confessionem Caij. C. non est,
quia omittens audire confessionem,
non exercet jurisdictionem, sed so-
lūm voluntariē illā non utitur. P. de
his & alijs doleo &c. C. dices Co-
ronas 3, & dabis eleemosynam si: i en.

Ratio

Ratio 5ta cum eodem.

Poenit: habens jus ad rem, quia
fui praesentatus ad beneficium,
sed necdum habens institutionem, 70
dedi pretium ei, qui me debebat, sed
injuste nolebat instituere. An pos-
sum ei hoc beneficium restituere? C.
debes dimittere, cum realem simo-
niam commiseris, nam necdum ha-
bens jus certum in re, per pecuni-
am straxisti tibi viam ad beneficium
pacifice acquirendum. P. utiq; ve-
xam licet redimere in re Spirituali.
C. R. 1. si juste vexeris circa aliquod
jus Spirituale, jam in re obtentum,
simonia est pretio vexationem redi-
mere. ita Pirrh: Diana & CC. contra
Pasqu: quia nunc jus tuum non est
firmum, sed potest auferri, & tunc
vexationem dum redimis, re ipsa tibi
emis jus firmum & ut habendum
pro futuro. R. 2. Si habes jus Spi-
ritu-

rituale in re acquisitum, potes pre-
 tio redimere omnem vexam injustam,
 qua quis vult tibi illud jus auferre.
 Ita S. Thomas & CC. quia tunc non
 das pretium pro re Spirituali, quam
 jam habes, sed pro liberatione ab in-
 juria, quæ est quid temporale & pre-
 tio æstimabile. R. 2. Si institutio-
 nem ad beneficium habes, & impedi-
 aris injustè à capienda possessione.
 licebit sibi pretio vexam redimere.
 Ita S. Thomas Diana &c. contra
 Garciam &c. Quia acquisito titulo &
 jure, pretium non datur pro aliquo
 Spirituali, sed tantum ut tollatur in-
 justum impedimentum possessionis,
 quæ institutioni vg: debita est. R. 4.
 si nondum pacificè & indubitè ob-
 tinueris jus, sed alius quoq; habens
 jus probabile, vg: si tu & alius acce-
 perit institutionem, simoniam com-
 mittes dando pretium pro jure tibi si-
 ne controversia acquirendo. Less.
 Suarez &c. contra Pasqu: quia tunc
 datur

re. datur pretium pro jure necdum ple-
m, nè acquisito, nec est redemptio vexæ
re. injustæ. Vide La Croix. P. de omni-
on bus doleo, peto absolutionem. C. non
am habeo in simoniam realem jurisdic-
in. tionem. P. Mi Pater absolve me
re. cum onere comparendi coram Superi-
tio. riore. C. sine gravi causa nequeo.
di. P. est gravis causa scilicet ut in DEI
e. gratia Sacris operer, quæ decantanda
re. suscepi, & hic & nunc non possum
tra. resistere sine gravi mea infamia, scan-
& dalo & murmure populi meam solius
quo Missam expectantis. C. pro pæniten-
in. tia tamdiu feriis 4tis jejunabis, donec
is, beneficium vel dimittas, vel ab in-
4.4. habilitate ad illud dispenseris &c.

ob.
ens.
cce.
om.
i si.
less.
unc
atur

Ratio 6ta cum eodem.

PÆnit: Contuli cuidam benefici-
um Eccl: sub pacto, ne me in
posterum vexet, & non noceat. C.
Spirituale dedisti pro temporali com-

mōdo, & amotionem vexæ emisti re
 Spiritualī. P. quod si abq; pacto
 conferrem beneficiū, intendens eum
 placare, ne ulterius noceat, essetne
 simonia? C. non esset, quia amotio-
 nem vexæ non intenderes ut preti-
 um beneficij dati, sed ut effectum con-
 sequentem ex collatione beneficij.
 V. LaCroix n. 83. P. dedi pecuniam
 competitoribus, ut desisterent jus su-
 um prosequi in hoc beneficio, quod
 habeo. C. redemisti vexationem ju-
 stam, & pretio parasti tibi directē vi-
 am ad beneficiū. Teneris illud
 dimittere, vel ab inhabilitate debebis
 dispensari. P. post exāmen ratione
 concursūs ad hoc beneficiū cura-
 tum, dedi examinatori pecuniam pro
 favore præstando. C. Trident: ait.
 Caveant, ne quidquam prorsus oc-
 casione hujus examinis, nec ante, nec
 post accipiant, alioqui vitium simo-
 niæ tam ipsi, quàm alijs dantes incur-
 rant, à qua absolvi nequeant, nisi di-
 missis

missis beneficijs, quæ quomodocunq;
etiam antea obtinebant, & ad alia im-
posterum inhabiles reddantur: hæc
Cone: cai prius satisfac, & tunc ve-
nies pro absolutione.

Ratio agendi cum in- firmo.

Confess: Indigesne nostro juva-
mine Spirituali? P. Indigeo. C.
bene quod in corporis infirmitate ha-
beas curam animæ. Si hanc sanitati
restitueris per pænitentiam, fortè eti-
am optimus medicorum DEUS cor-
pus persanabit. Sæpe enim iminittit
cura morbos corpori, ut sanitatem donet
animæ. Nam teste Lipsio Ep: 10.
Erigit attollitq; se animus corpore ja-
cente. Et S. Laur: Justin: ait: Opti-
mum medicamentum ad salvandas
animas ægritudo corporis esse com-
probat. Aperi jam morbos men-
tis. P. volo confiteri ex tota vita.
C. Hoc

C. Hoc est consilij, illud autem præcepti, ut confitearis peccata mortis post confessionem ultimam commissæ. Fac prius, quod est præcepti. P. in infirmitate hac diebus jejuniij comedimus cum lacticiiniis. C. Ecclesia non obligat ad jejunium graviter infirmos. P. ego me putabam obligari, cum non haberem dispensationem. C. dispensatis in lege jejuniij non requiritur, cum subest certa, & gravis causa excusans à jejunio. Quoties ergo, & quot diebus esurialibus fuisti lactantius. P. ter singulis 6. diebus. C. recurrendum erat ad parochum pro dispensatione, possunt enim parochi dispensare in jejunio, si ita fuerat consuetudo. P. maledixi valde inservientibus mihi. C. an cum desiderio ut eveniret malum. P. sine. C. ut leviùs tuos feras dolores revolve animo Christi passionem, & pœnas majores, peccatis debitas. P. tentationes contra fidem mihi sæpe

re.

prærecurrebant. C. an illis consensisti & quoties, & an dubitasti de fide. P. assensum præbui 7. & dubitavi de fide v. 4. C. sic tentatus hunc oppone clypeum. Cogita DEUM non posse falli, & fallere, quidquid revelavit, esse infallibiliter verum: dæmonem hunc laqueum tibi injicere, ut te ad infernum pertrahat stultissimum te fore, si cum sapientissimo satana volueris disputare. P. hæc sunt peccata ab ultima confessione, sed ab usu, an abusu rationis sunt hæc. Pluribus venialibus detractonibus sæpe repetitis graviter læsi famam unius apud unum. De viro gravi & Religioso mendax dixi eum sæpe mentiri. C. quoties id dixisti, & an famam huic, & illi restitui. P. dixi semel, sed famam non restitui, quia hæc alia ratione est restituta, & infamia prudenter nunc censetur abijisse in oblivionem. In præteritis confessionibus totius vitæ tacui peccatum sodo.

sodomiz ob pudorem. C. an sodomiz perfectæ, id est masculi, cum masculo? P. ita est. C. dñc numerum tot peccatorum. P. pudor & confusio operuit faciem meam. C. Non novi te, si mihi dicas, idem est, ac si coram pariete digeres. Sed audi S. Chrysost: in ps. 105 tibi inclaustrantem. Cur vereris Domino indicare, quod veritus non es ipso. præsente committere? P. sodomia fuit 7. confessiones & Communiones sacrilegæ 20 p. m. Fornicationem 10 repetij, quia putavi DEUM tam bonum, ut mihi hæc peccata per unicam confessionem eadem facilitate sit remissurus. C. hæc est præsumptio de misericordia DEI. V. LaCroix. P. præmissis furtis parvis adverti me ad materiam gravem pertingere meo furto bis, sed restitui. Decem tamen aureos uni actu uno sublatos, adhuc retineo, sed volo per te Pater restituere: tu mihi singrapham soluti debiti exhi-

exhibebis. C. possum quidem id facere, sed timeo ne ipse in suspicionem furti veniam. tu cum convalueris, potes sine infamia restituere, Domini tantundem, quasi gratis dando; vel aureos titulo depositi concedendo, & eorum usum permittendo, donec repetas, repetes autem nunquam, vel etiam rem æqualis valoris rebus Domini, v.g. equum equis adjungendo. P. de fatigationem & alia impedimenta jeunio apposui, ex solo desiderio non jejunandi. C. quoties? P. 8. p. m. sine gravi causa die Festo contuli me ad eum locum, in quo sciui me non auditurum Missam. C. quoties? P. 5. p. m. Notabili tempore de re seria tempore Missæ confabulatus sum. C. attendisti tamen ad ea, quæ fiunt in altari? P. prorsus non attendi. C. quoties? P. 7. p. m. C. ut satisfiat præcepto audiendi Missam, debet haberi attentio saltem externa. P. pro alijs verò Missis

sis die Festo interdum veni sub E.
vangelium, interdum pro Offertorio,
an pecc: mort. C. Suarez, Sotus &c.
dicunt, tunc peccari mortaliter, si
quis non interfit Missæ ab initio usq;
ad Evangelium inclusivè. Layman
& Illfing tr: 5 n. 160. non damnant
mortalis eum qui venit ante Offerto-
rium immediate. Tu conscientiam
consule, an hæc tibi dictabat esse mor-
tale. P. dictabat, id esse malum in
genere: diebus vetitis comedi cum
lacticinijs in Prussia. C. id eò loci
fas est, sed tu an id tibi duxisti crimi-
ni. P. duxi 6. In Polonia quoq; co-
medi die jejunii lacticinia, carens pi-
scibus. C. habuistine aliquid, quo
te confortares? P. habui panem & vi-
num generosum. Ferijs 6tis come-
di bis ad totalem extinctionem famis.
C. Id licet ex consuetudine recepta.
Citatur à P. Młodzianowski in con-
tra lex, sed contra eum est præscri-
ptum. P. parvam quantitatem ter
abstu-

abstuli, volens singulis actibus per-
 venire ad magnam. Cleps equum
 Titio, putans invincibiliter illum esse
 Cneij, interea hic equus casu mero
 periit, an ego teneor restituere Titio,
 cum non si n factus ditior, nec da-
 mnium aut formalem injuriam inten-
 di. Tambur: l. 5. c. 4 §. 3. n. 31. La-
 Croix & contra Sanchez &c. dicunt
 te non teneri ad restitutionem. P.
 cum tenear restituere furtum aureo
 rum & sim ulterioris incertus vitæ,
 habe mi Pater apud te hos 10 aureos,
 & casu quo decedam, restitue Caio.
 C. annuo. P. de his & alijs &c. C.
 sodomia est hic casus reservatus, sed
 te absolvam, cum onere, ut sanus fa-
 ctus, hoc scelus confitearis habenti in
 reservata jurisdictionem. Nunc ve-
 ro pro pænit: morbum hunc crebrius
 DEO pro peccatis offeres &c. P. ad-
 huc mihi accurrit hoc peccatum quod
 votum grave ter violavi. Cran vo-
 tum de re aliunde jam præcepta. P.

73

74

de

de re arbitraria. C. & mihi occurrit de quo non interrogavi. Extra tempus actûs fornicarij, habuistine delectationes venereas, vel desideria? P. habui cum desiderio ad liberas vicibus 20 p. m. sine desiderio 30. C. dolesne de omnibus peccatis? P. utiq; jam dolui. C. & ego te jam absolvi, ut iterum nunc absolvam debes præmittere dolorem. Vide LaCroix n. 717. P. Doleo &c. C. & ego te absolvo &c.

Ratio agendi cum agonizante.

75 **C**onfess: Heus bone homo! DEI memento hoc residuo vitæ momento, peccata dolore elue, ut purus in conspectu Judicis appareas. Da signum doloris de pecc: stringe meam manum, osculum præbe Crucifixo, percutere pectus, suspice cælum, dic mente, quod ore nequis.
Do-

cur- Doleo mi DEUS, quod te summum
xtra bonum offenderim. Parce mihi, pro-
tine pitiare reo, de cætero nolo peccare:
ria? miserere mihi, amo te super omnia,
vi fiat voluntas tua. Ignosco inimicis
C. meis, tu mihi. Credo, spero in te.
tiq; Nullum signum doloris exhibet. Vos
lvi, dicite mihi, vixitne hic homo Catho-
oræ licè. R. vixit scandalosè. C. ipse
x n. inclamavit confessorium. R. ipsemet.
o te C. si ipsemet, præsumitur habere do-
lorem, adeoq; danda illi absolutio.
DO- Dolesne quod DEUM offenderis?
dic, doleo mi DEUS &c. Misereatur
tui Omnipotens &c. Absolve te
à peccatis tuis, In Nomine Patris, &
DEI Filij, & Spiritûs Sancti.

mo. Ratio agendi cum aspi-
ut rante ad nuptias.

pice Pænit: ex mutua mecum conspi-
uis ratione Domina mea dedit tuo 76
Do- ma-

marito venenum, ut post suam mortem me haberet maritum. Domino persanato, & in duello interfecto, possumne Domina nubere? C. potes. P. sed intercessit cum Domina bis adulterium cum pacto nubendi mihi post mortem domini. C. per datam fidem de matrimonio contrahendo eum adultera, contraxisti impedimentum dirimens. P. sed hanc promissionem revocavimus post adulterium. C. revocatio hæc non sustulit impedimentum jam contractum. P. utiq; hoc impedimentum non oritur, si promissio ante adulterium revocetur. C. hoc verum est, quia tunc nondum fuit impedimentum positum. P. sed fortè domina mihi fictè, & non seriò promisit matrimonium. C. si certus esses fictionis talis, probabiliùs est, te posse nubere dominæ. Ita Dian, Layman, Krimer &c. contra Sanchez &c. Sed cum non sis certus, alia tibi sponsa quærenda. P.

ergo

ergo nubam Bertæ, quæ est meæ prior
 uxori consanguinea in 4to gradu.
 C. nec huic validè nubes, quia affini-
 tas ex copula licita dirimit matrimo-
 nium ad 4tum gradum inclusivè. P.
 at meæ prior conjux satis cessit, ante
 copulam. C. Ne consanguineæ in
 4to gradu uxoris tuæ, validè nugas
 adhuc obstat impedimentum publicæ
 honestatis, dirimens matrimonium
 usq; ad 4tum gradum inclusivè. P.
 sed meum illud matrimonium fuit
 invalidum. C. fuitne invalidum ex
 defectu consensûs, hoc est contraxi-
 sine illud cum errore personæ, aut
 ex metu gravi injustè incusso, aut in
 ebrietate plena, vel amentia. P. nihil
 horum, sed contraxi sine paracho &
 testibus clandestinè. C. tale matri-
 monium non est invalidum ex defe-
 ctu consensûs, sed ex defectu Solen-
 nitatis à Concil: Triden: requisitæ,
 adeoq; Bertæ nubere validè non
 potes: Ita Sporer n. 62 Perez &c.
 con-

contra Sanchez &c. dicentes, quod
tunc sit defectus consensûs, nec spon-
salium vim habens. P. ego Sanchez
& aliorum sententiam sequar, & Bertæ
nubam. C. in dubio juris supplet,
& dispensat Ecclesia. P. tetigi liberam.
C. an manu, vel osculo? P. utroq.
C. copula non fuit? P. fuit bis. C.
cur id prius non expressisti? P. pu-
dor diffusit. C. Utinam hic orator
77 & peccatum diffusisset. P. non pe-
roravit tunc pro domo mea. C. pu-
dor tuus reus gravis sacrilegij,
Lutum est iniquitas, ut ait S. Ambro-
sius. Vis mundare ab hoc luto faci-
em conscientie? & pejus inquinās.
Non pudeat dicere, quod non puduit
facere, an accusas te de hoc Sacrilego
pudore, & doles? P. accuso & doleo.
Habui pollutionem, sed eam detesta-
tus sum. C. nonne fuit delectatio
spontanea in hac turpitudine. P. fu-
it io plus minus, sed sine affectu ad
ullam personam. C. id erat dicen-
dum

dum prius, cur dixisti detestatus
 sum? P. quia dolorem de peccatis
 post horam elicui. C. dic, an mala
 fide addidisti? Iy detestatus sum. P.
 mala fide. C. stultus qui se volens
 luto mundare, excrementis hominum
 se inquinat. P. negligens fui in re-
 iijciendis cogitationibus venereis. C.
 an intercessit in eis plena delectatio,
 & quoties? P. fuit hæc 20 p.m. De
 his & aliis pecc: doleo &c.

Ratio agendi cum Ju-
dice Sæculari.

PÆnit: Ex horto Religioſorū mendicantium unum, alterum ex campanili non diſtante 30 paſſibus ab Ec-
cleſia, reos capitis juſſi extrahere, & carcere ſeculari includere. C. incurriſti ſacrilegium, Excommunicationem, infamiam, reatum pænæ capitis, & mulctam pecuniariam. V. Del-
I bene

bene d. 31. Teneris ante omnia reos
 restituere asylo. P. sed unus horum
 è carcere profugus, è fuga retra-
 ctus est. C. si ita est, hic reus vide-
 tur perdere privilegium immunitatis
 non aliter, ac si è loco fugiens asyli,
 captus esset. V. Farin: Delbene d. 31.
 n. 17. Alterum autem debes asylo
 restituere. P. at est capitis sententia
 in eum lata? C. invalidè lata. Ita
 Greg: 14. P. reus renunciavit juri
 suo ad asylum. C. renuntiare ne-
 quit, cum sit principaliter jus, &
 causa Ecclesiæ. Ita Barbosa, Suarez
 &c. P. mi Pater hic 2dus reus non
 gaudet Privilegio asyli. C. quare?
 P. quia ex insidiis erumpens spolia-
 bat homines rebus suis, intentata
 morte, si id non permitterent. C.
 nec eos, qui privilegio asyli non gau-
 dent, licet extrahere, sine Episcopo
 vel ejus Vicarij authoritate, & licen-
 tia expressa. V. Delbene d. 40. S. 1.
 P. sed Episcopus culpabiliter noluit
 eum

reum extradere. C. si ita est, potui-
sti reum extrahere, sed in solo Ec-
clesiastico carcere detinere, donec E-
piscopus etiam per alium, vel ejus
superior de crimine, quamvis exce-
pto, & licet prius notorio, cognove-
rit. V. LaCroix de asylo. P. Mi-
Pater: videor etiam mihi in hoc ca-
su non lāsisse immunitatem. Primo,
quia hortus ille non est ad DEI cul-
tum ordinatus, nec adjacet Monaste-
rio, sed aulæ, quam Religiosi Societa-
tis JESU recreationis causa adeunt.
2do. quia unus ex reis juravit se re-
diturum ad carcerem, nec redijt,
sed ad hortum fugit. C. juramen-
tum de reditu ad carcerem, privi-
legio asyli reum non privat. V. Lay-
man, Delbene sect: 10. Et per pri-
vilegium Eugen: 4. apud Lugo in
resp: mor: l. 3. d. 15. villæ seu Gran-
giæ, quas recreationis causâ habent
S. Religiosi Cistercienses, & cum illis
in privilegiis communicantes, gau-
dent

79 dent privilegio asyli. P. sine causa
distuli valde notabiliter causarum
expeditionem v: 3. C. teneris resti-
tuere damna hinc secuta. P. semel
tortum, eo quod non sit fassus crimen,
jussi iterum in tortura cruciari, non
habitis novis urgentissimis indicijs,
nisi hoc, quod in prima tortura ca-
cuerit, quasi nihil sentiret. C. potuit
ne hæc naturaliter sustinere tormenta?
P. non potuit. C. ergo imposuisti
tormenta humana infirmitate gravio-
ra, ergo iniquè fecisti, nec habes ul-
tra jus procedendi contra reum. P.
quem privatâ scientiâ novi esse inno-
centem, quia fuit probatus juridicè
nocens, condemnavi ad mortem. C.
adhibuistine omnes modos ad libe-
randum reum, vg: impediendo accu-
sationem, aperiendo carcerem, remit-
tendo causam ad superiorem. P. ni-
hil horum. C. directè occidere in-
nocentem, est intrinsecè malum. V
Less: l. 2. c. 29. Lugo &c. adeo q: re-
neba

nebaris adhibere modos liberandi. P.
 procuravi reo advocatum negligenter,
 nec satis intelligentem, minusq;
 sollicitum pro fonte. C. hoc est prae-
 cludere arma justae defensionis, &
 indirectè reos occidere. P. cum par-
 tium jura essent obscura, actori poti-
 us favi quàm reo, contra Reg: II. in 6.
 Advertens unum è litigantibus omit-
 tere aliquid, quo posito evinceret,
 hoc illi suggesti. C. an hoc habuisti
 pro pecc: mort? P. dubius fui pecca-
 ti. C. censent quidem Diana &c. cum
 Dicastillo de just: l. 2. t. 1. d: 5. n. 285.
 quòd id possit fieri ex charitate, sed
 Valquez, Sanchez & CC. cum La-
 Croix docent in hoc esse peccat: mort:
 quia Judex debet se gerere tanquam
 personam publicam in omnibus, &
 judicare juxta allegata & probata, ac
 indifferens esse ad utramq; partem,
 nec agere advocatum unius. P. Ju-
 diciariam sententiam juxta opinio-
 nem minus probabilem tuli. C. Ju-
 dex

dex debet judicare juxta merita cau-
 sa, & sententiam ad decidendam cau-
 sam eligere, quæ maxime videtur
 rationi conformis: aliàs esset acce-
 ptor personarum. P. sed prævidi
 Superiorem judicem ex appellatione
 aliter judicaturum. C. non ideo li-
 cebat tibi procedere contra tuam con-
 scientiam. P. utiq; licet sequi sen-
 tentiam probabilem relicta probabili-
 ore. C. Judici non licet, nam nno-
 centius XI damnavit hanc 2. prop:
 Probabiliter judico, Judicem posse
 Judicare juxta opinionem etiam mi-
 nus probabilem. P. ergo mihi non
 liceret juxta sententiam minus pro-
 babilem judicare, quam superior ju-
 dicaret probabiliorem, & juxta eam
 me iuberet judicare. C. non liceret,
 si tibi certum esset, quòd tua senten-
 tia sit probabilior, quia mandatum
 superioris esset de re peccaminosa.
 P. ergo si Titius vg: certam probet
 possessionem, & probabilior sit ratio
 pro-

proprietatis, pro Caio, deberem adju-
 dicare Caio rem sub lite. C. obius
 probabilius non potest possidens spo-
 liari possessione. Quia certum est ti-
 tulum legitimum possessionis præva-
 lere. Atamen contra proprietatem
 certam alteri servientem, nulla valet
 possessio, nisi accedat præscriptio V.
 Card: LaCroix n. 1485. P. jure duo-
 rum ad rem æque probabili adjudicavi
 rem totam uni C. debebat res divi-
 di, vel per partes ipsas fieri trans-
 actio: ita Layman, Suarez &c. contra
 Dianam p. 24. t. 13. &c. dicentes pos-
 se adjudicare, cui volet, cum lex non
 determinet, cui sit adjudicandum: sed
 in hac sententia Judex facilè erit ac-
 ceptor personarum nec aget tanquam
 persona publica. Hinc Alex 7. da-
 mnavit hanc prop: 26. Quando li-
 tigantes habent pro se rationes æque
 probabiles, potest Judex pecuniam ac-
 cipere, pro ferenda sententia in favo-
 rem unius præ alio. P. utiq; in lite
 circa

circa beneficia Eccles: quando est æqualitas rationum, Iudex potest beneficium applicare, cui volet. C. est talis Ecclesiæ consuetudo, & beneficium dividi non debet, & id fit cum partes, nec in compositionem, nec in sortes consentire volunt. V. LaCroix de sta: n. 1493. P. accepi pretium pro sententia iusta ferenda. C. teneris ad restitutionem, cum hac sententia fuerit aliunde debita litiganti. P. & pretium pro sententia ferenda iniusta, an teneor restituere? C. non teneris. Ita Moya d. i. Lugo dis: 37. n. 127. quia non tenebaris ad illam sententiam iniustam & litigans censetur velle transferre dominum propter utilitatem sibi obvenientem. Attamen forte ad plus teneris. P. ad quid tale? C. ad restitutionem damni ex sententia iniuste lata. P. sed ego talem sententiam non tuli, sed solum paritatem posui. De his & aliis doleo &c.

Ratio

Ratio agendi item cum alio Judice.

PÆnit: Non ex intentione justitiæ,
sed ex odio gravi personæ sen- 81
tentiam tuli, non habens sufficientem
casuum ordinariorum notitiam, in
officio Judicis occurrentium, munus
petij, admisi, & retineo. C. quoties
cum tali ignorantia operaberis. P.
io. p. m. C. fuitne id cum gravi
damno aliorum. P. fuit. C. teneris
ad interesse parti læsæ, ad expensas
litis restituendas. Imò non potes hoc
officium retinere cum damno & pe-
riculo proximi. Visne renunciare tali
officio. P. non possum sine damno
meo. C. imò cum gravissimo damno
tuo non potes hoc munus retinere.
Pereat mundi lucrum, ne fiat animæ
damnum. Damnum proprium times,
& proximi non times. Dic candidè,
an

an vis nuntium remittere officio Iu-
dicis? P. non possum. C. nolle in
culpa est, non posse prætenditur, ego
etiam te absolvere non possum. &c.

Ratio agendi cum Advocato.

Poenit: Suscepi tuendā causā inju-
stā v. s. p. m. C. fuitne 15? P. fuit
C. & quare dixisti 5. plus minus?
82 utiq; per particulas plus minus, vel
circiter, adjectas certo numero, de-
mitur aliquid parvum, vel additur.
Sic parvi excessus videntur esse unum
respectu 4, tria respectu 20, quatuor
respectui 40, sex etiam vel novem
respectu centum, & sic ultra cum
proportionem. Vide Sporer n. 446 &c.
Addit Dicast: n. 119. Si dixeris cir-
citer millies, esse satis, quamvis fece-
ris millies quinquagesies, vel minus
vicibus 50. P. mi Pater, ego dixi,
quod

quod totā vitā vicibus 15 suscepi cau-
 sas injustas, at post ultimam Confes-
 sionem vicibus 5. C. damna inde secuta an
 restaurāsti? P. non fui monitus de
 hoc. C. utiq; te pædagogus sæpe mo-
 nebat. P. non novi pædagogum. C.
 an nōsti, quod dixit Epictetus: Pa-
 rentes nos pueros pædagogo, DEUS
 autem jam viros, conscientiæ custodi-
 endos tradit. P. hic quidem pæda-
 gogus me sæpe monuit. C. moneo
 & ego an restitues? P. restituam.
 In causa criminali dubia bis defendi
 partes aëtoris secuto damno. Clie-
 ntis unius causam minùs probabilem,
 dixi esse omnino justam, & sic eum
 aliàs non litigaturum, induxi ad ex-
 pensas litis. Defendi bis partes A-
 ètoris, contra possessores agentes, sci-
 endo rem semper mansuram dubiam:
 C. non ferenda fori illa tabes; & ad-
 vocatorum pestis, quæ fortunas ci-
 vium arrodit, & hoc agit, ut mali
 plus à medicina, quàm à morbo sit.

Hæc

83 Hæc Daniel Bremita de aul: vita l. n.
c. 13. Ego addo te teneri ad resti-
tutionem damnorum omnium. P.
quomodo salvâ famâ? C. in Iudo
vg: chartarum spontè tantum perde-
quantum damnificato Collusori tuo
debes. In contractibus etiam, em-
ptionis, venditionis, locationis &c.
tantum de me, vel auge quantum te-
neris restituere vg: venditurus equum
valentem ad minimum 200 timph:
à damnificato tantum accipe 150 fl:
si ei debes, flor: 50. &c. P. in pro-
gressu causæ iniquitatem videns, non
svasi statim clienti, ut desistat, sed
svasi compositionem cum damno par-
tis. Nolui gratis patrocinari paupe-
ribus in gravi necessitate, cum facile
possem; tria fundamenta unius clien-
tis, quem iustè defendi, aperui ad-
versario cum damno clientis. De his
& aliis doleo &c.

Ratio

Ratio agendi cum reo capitis.

Pænir. C.D.O. C. ante confessi-
onem scito, quòd siue sis nocens,
siue innocens, id tibi nec obesse, nec
prodesse possit, cum ea, quæ mecum 84
in foro conscientiae ages, nequeant Ju-
dicibus communicari. Aliàs multi
rei falsò se probarent in confessione
innocentes, si scirent confessarium
pro insontibus intercedere. Alij au-
tem se falsò reos confiterentur ex me-
tu removendæ torturæ. Jamne es in
foro externo probatus nocens? P. jam
C. nunc confitere. P. cum non pos-
sem mihi ab hoste instantem evade-
re mortem, furatus sum ex cam-
po equum, qui protunc me salvavit,
at nunc ad malam crucem damnavit.
C. in hoc casu non commisisti furtū;
furtū enim in nullo casu licet, sed in
extre-

extrema necessitate alienam rem accipere licet, in hac enim necessitate omnia sunt communia. Hac in parte es innocens. P. iusta DEI iudicia, aliàs enim furatus sum equum, nec pœnas lui. C. damnum an compensasti? P. ablatum quidem quondam equum vendidi, sed alium ejusdem pretii, equis domini illius, de nocte adjunxi, rogo mi Pater age pro nunc infantis causam. C. jam dixi me non posse, si pro te agerem, silendo de aliis mihi nunc confessuris reis, sigillum frangerem. Videbor enim illorum scelera confirmare. Utiq; potes à sententia injusta appellare. Potes etiam custodes ad materiale ebrietatem inducere, vel carcerem effringere. (vide LaCroix n. 342.) Interea confitearis tanquam non videtur. P. aliquoties non advertens, sæpius advertens periculum ebrietatis, inebriavi me. Negligens fui in reiiciendis cogitationibus venereis. C.

habu-

habuisti in illis delectationem de-
 liberatam, & quoties? P. habui 10
 plus minus. C. sic ergo prius ex-
 plicandum fuit hoc peccatum. Ha-
 bui delectationem veneream cum ple-
 na advertentia 10 plus minus. P. o-
 scula præbui liberæ personæ cum vo-
 luptate turpi 7 plus minus. C. quid
 nomine personæ liberæ intelligis? P.
 puerum speciosum. C. nonne fuit
 consensus & desiderium ad illum. P.
 fuit 7 plus minus. Defixi oculos in
 faciem virginis cum delectatione mo-
 rosa sine affectu ad illam vic: 8. pol-
 lutionem habui, sed detestatus sum.
 C. an ante & in ipso actu mollitiæ
 fuit displicentia. P. in ipso actu fuit
 plena delectatio, post actum detesta-
 tio. C. Idem miles faceret, si gra-
 viter vulneratus arma arriperet, &
 hostem ex oculis elapsam insequere-
 tur: dic quoties fuit delectatio plena?
 P. vic: 15 plus minus. Puer dormi-
 vi cum sorore bis, cum fratre bis. C.
 fuitne

fuitne aliquis actus turpis? P. cum fratre dormitio fuit innocens, sed cum sorore nocens, quia habita copula. C. esne id jam confessus ante? P. sum. De his & aliis doleo &c. C. pro pœnitentia &c. &c.

Ratio agendi cum Sacerdote Confessario.

IN nigris paramentis distribui Communionem interdum, an est hoc pecc: mort: C. lex de re levi non obligat sub mort: Hic autem lex S. Congregationis lata 22 Jan: 1701, & de circumstantia levi. P. quendam Religiosum, ex ordine, cujus Superior ordinariè est non Sacerdos absolvi à casu jure communi in Religionibus reservato. C. ante exceptas Confessiones talium Religiosorum, petenda est à Superiore jurisdictio in reservata. P. turpem carnis accensionem

cum
cum
a. C.
um.
pro
cr.
Com.
hoc
no
x S.
, &
dam
upe.
ab.
ligi.
ptas
um,
o in
enfi.
nem

onem soleo habere sed nullo oborto
sensu voluptatis, quia me mortifico,
jam cilicium deferendo, jam extre-
mis digitis fortiter alias partes cor-
poris comprimendo, jam per ter
Pater & Ave pedem suspensum vel
à terra de die, vel à lecto de nocte
tenendo. Curis temporalibus inten-
tus, solam externam attentionem in
horis addibeo, oro mi Pater porrige
modum conciliandæ internæ attenti-
onis. C. dic choro alterno etiam so-
lus, strophas Psalmorum, periodos
lectionum &c. unam vg: stropham
voce parum clara, alteram submissio-
re proferendo. Vel cogita te mox
morituum, audiri à DEO, vel obiter
ex occasione lectorum, Christi Pas-
sionem recole, ut si fiat mentio in
horis, manuum, pedum, capitis, fa-
ciei &c. Memento manuum, pedum
clavis confixorum, capitis spinis co-
ronati, faciei consputæ &c. vel oran-
do assume jam personam mendici

K

in

in extrema necessitate positi, jam maximi peccatoris, jam subditi Regem caci illuminatorem, infirmi medicum alloquentis &c. P. hoc difficile. Cui de rebus impertinentibus, in oratione cogitare non est difficile si merito, non sit arduum mente volvere salutaria cum merito. P. cuiusdam extremè infirmo nolente parco, cho, dedi in vino particulam Hostiæ putans ab eo non posse deglutiri sic eam hostiam. C. hoc faciendum syadetur. P. verba otiosa, mendacia, detractoria cum parvo damno famæ locutus sum. De his & aliis doleo &c. C. pro panit: dices ter Pater & Ave. P. adhuc mihi occurrit: bis imprecatus sum grave malum uni in fortuna, alteri in honore, tertio in fama. C. an discernebas tunc inter ista mala, illa, quia talia sunt, imprecando cum desiderio eventus. P. non optavi tunc lædi jus particulare ad fortunam, honorem, vel famam, sed

sed tantum optavi malum in genere
cum desiderio effectus. C. ergo sic
erat hoc pecc: explicandum, sexies
imprecatus grave malum cum desi-
derio, ut eveniat. P. utiq; distin-
gvitur specie lādere in fortuna, &
lādere in honore, vel corpore. C.
ita est, si sit lāsio in effectu, vel effi-
caci affectu. V. LaCroix n. 1018. P.
de his & aliis &c. C. pro pānitentia
dices 6 Coronas B. V. &c.

Ratio agendi cum ma- lè conjugato.

PÆnit. Meo Parente Nobili, ob
debita contracta, rusticorum
obligationes amplexo, ego gravi me-
tu coactus contraxi matrimonium cum
ignobili, & illud eodem metu duran-
te consumavi ter. Postea profugus,
alteri, scienti me jam nupsisse, nupsi.
Jussu confessarij, redij ad priorem

87

K₂

UXO.

uxorem, cum illa nunc vivo pacifice, prole procreata. Posterior autem uxor ad alias nuptias transijt: Conscientia me inquietat, audio enim primum hoc meum matrimonium esse invalidum. C. omnino est invalidum. An bona fide usus es illo? P. confessorio credulus, bona fide usus sum. Nunc mihi quid facto opus? C. deferenda prima pseudo uxor, ad posteriorem redeundum, quæ invalidè nupsit alteri, te vivente vero marito. P. Mater quid si iterum ab alio confessorio jubebor, ad primam redire. C. nec Papa id potest jubere. Preteritum ad secundam impedit pseudomaritus. C. autoritas Loci Ordinarii hic intercedere debet. Vade & ei humiliter casum confitere, vel ejus Vicario. An facies quod dixi faciendum? P. faciam: fui duobus causa peccati mortis: C. qualis peccati? P. turpis desiderij. C. in quibus personis & quoties? P. semel in uno conjugato,

ter in Subdiacono. C. contraxisti ma-
litiam adulterij in conjugato, sacrile-
gij in Subdiacono. P. in somno ca-
ptam pollutionem promovi, protru-
dendo ultimas ejus reliquias seu po-
sitivè continuando. C. quoties? P.
ter. De his & aliis doleo &c.

Ratio agendi cum Prin- cipe Persona.

Poenit. Contra justitiam distri-
butivam contuli officium digno,
relieto digniore: sed contra justitiam
commutativam dedi officium indi-
gnis 4, qui illud malè administrant. 88
C. Theologia parere faciles, expectat
aures. P. obsequiosam do aurem.
C. Princeps tenetur ex officio ido-
neos constituere, sin secus, tenetur
ad restitutionem damnorum inde flu-
entium. P. etiam scienti lex innu-
enda. Liberavi a pana dignum mor-
te

te juxta allegata & probata, an id. li-
cet? C. respondet Fill. n. 31. proba-
bilius esse, quod non liceat, quia con-
tra publicas probationes judiciorum
agere, videtur esse contra jus genti-
um, & moris tyrannici. P. sed mi-
hi certum fuit, illum reum, esse in-
nocentem. C. ergo bonum opus, o-
peratus es? P. & in hoc an deliquit?
quod morti addixi eum, quem certo
novi deliquisse, sed privatâ secretâ,
& occulta scientiâ, ut probari scelus
non posset. C. Fill: n. 28. docet id
licere; quia Princeps potest dispensa-
re in jure humano, quo cavetur, ut
non nisi ex actis, & probatis in quen-
quam sententia mortis feratur. Sed
alii verius & probabilius docent, non
licere. Quia si soli Principi delictum
notum est, censetur occultum, & hu-
mano judicio impunibile, cum nega-
ri possit in sensu aliquo vero, adeoq;
iniuria fieret ei, si de tali crimine
inauditus contra jus gentium puni-
retur.

id. li. retur. Ita S. Thomas q. 67. Caieta:
 roba. Nay: &c. P. indixi bellum externis.
 a con. & tributa subditis imposui, relictâ sen-
 orum. tentiâ probabiliore. An rectè feci.
 genti. C. Princeps. in hac parte est veluti
 mi. iudex, qui probabiliora tenetur sequi,
 e in. & cum subditi sint in certa possessio-
 us o. ne suarum rerum, his privandi non
 iqui. sunt ob rationem. probabilem Princi-
 certo. pis. si pro possessione subditorum sit
 retâ. probabilior. P. ad recreandos spe-
 celus. ctatores. imperavi duellum. duobus
 et id. reis. mortis. dubitans. an liceat. C.
 enfa. Azor. Layman &c. docent. non lice-
 ut. re. cum modus hic plectendi sit scan-
 uen. dalosus. & abusus. potestatis. P. si-
 Sed. moniacè quendam præsentavi ad E-
 non. piscopatū. C. si realis intercessit si-
 tum. monia. est casus. Papæ reservatus. in
 hu. quem careo jurisdictione. P. mi Pa-
 ega. ter innui aulæ. & Proceribus me ho-
 eoq. die Divinæ mensæ. accubiturum. &
 nine. nequeo sine nota desistere. Si ne-
 uni. gabis absolutionem. præmissa contri-
 tur. tione

tionē accedam ad Communionem. C.
 gravis hæc ratio me compellit ad
 dandam absolutionem, ex tacito con-
 sensu Papæ. Sed onus erit iterum
 confitendi hoc reservatum coram ha-
 bente jurisdictionem. P. teneor ne
 restituere pretium simoniace acceptū.
 C. si pretium acceptum non excedat
 commodum temporale, quod ex be-
 neficio provenit, non est obligatio il-
 lud restituendi ante sententiam judi-
 cis. Ita Less. c. 35. n. 160. Layman.
 c. ult. n. 82. contra Pirrh. l. 513. & a-
 lios dicentes, quod jns inhabilitet ad
 acquirendum dominium pretii simo-
 niace accepti. P. de his & aliis do-
 leo. C. pro panit &c.

Ratio agendi cum ple-
 beio rudi.

Pæniti: Quid est S. Trinitas, DE-
 US Pater, DEUS Filius, DEUS
 Spiri.

. C. Spiritus Sanctus. C. omitte hoc, con-
 ad fiteri peccata. Quid taces? an te non
 con. pręparasti pro confessione? P. non
 rum pręparavi. C. nec pro peccatis do-
 ha. luisti? P. dolui. C. exprime verbis
 orne dolorem, quid files? loquere quid fe-
 ptu. cisti? P. dixi Pater & Ave. C. scis-
 edat ne quo opus ad confessionem? P. tu
 be. Domine scis, quid me interrogas? C.
 il. & te scire necesse. Antequam venias
 udi. confessum revoca, quid cogitatione,
 man. verbo, & opere deliquisti? post do-
 e a. lorem de peccatis elice, dicendo vg:
 ad doleo mi DEUS, quod ego servus te
 no. Dominum, Creatorem meum offen-
 do. derim: ampliꝰ nolo peccare. Dete-
 ftor peccata mea, & sic accede ad
 confessionem. P. utiq; jam accessi.
 e. C. confiteri: an maledixisti? P. non.
 C. utiq; non semel dęmonem impre-
 cabaris. P. ita. C. ergo maledixi-
 sti. P. non maledixi, sed verum
 E. dixi. C. an tu es stultus? P. utiq;
 US. C. nonne es mentitus? P. non sum.
 iri. C. uti-

C. utiq; domi dixisti id esse, quod non est. P. ita, domi sumi mentitus, sed hic vera loquor. C. an obtemperabas parentibus? P. non semper, nisi quando ad cibum vocabant. C. scisne tu Myſteria fidei? P. non revelasti ea parvulis. C. quis te creavit? P. Parentes. C. hi genuerunt, DEUS solus creavit. Cur te creavit DEUS? P. ut pecora pascam. C. dic ut Dominū Deū laudē, illi serviā, & salvus fiā. P. dic, ut Dominū Deū laudē. C. nugaris tu. Anima tua vivetne post mortem? P. nescio. C. an tu es brutum? P. ita. C. non ita: anima tua erit post mortem: sed ubi erit? P. quo DEUS illam vertet. C. si in peccato mortali discedat à corpore, quo concedet? P. ad cælum. C. dic ad infernum. Iterum quæro anima corpore soluta in peccato mortali quo ibit? P. ad cælum Domine. C. utiq; tibi dixi inferno tradendam. Quis hoc revelavit? P. tu Domine. C. DEUS revelavit. Quamdiu anima
tare.

non haberebit in inferno. P. annum & 6. hebdomadas. C. non sic, corrige errorem. P. tamdiu donec satis patiatur, vel ad diem Iudicij. C. DEUS revelavit in æternum arsuras animas in inferno, credisne. DEO revelanti. P. à patre audiivi omnes animas ex inferno excessuras ad vallem Josaphat. C. ita est: sed pœnas inferni secum ferent, eodem redituræ. Resurgentne aliquando homines. P. fortè non. C. DEUS revelavit omnes resurrectoros, credisne hoc. P. credo. C. non credis id. non credo. C. an maledixisti aliquando, vel mentitus es. P. non. C. cur tibi non constas, negas quod affirmasti, quot habes annos. P. ii. C. & adhuc ratione non vales: non te absolvam, ad Communionem non accede, post duos menses venies confessum. Interea dolesne quod DEUM offenderis. P. doleo. C. amasne DEUM super omnia. P. amo. C. vade in pace &c.

Ratio

Ratio agendi cum pau- pere Nobili.

Poenit: Ab annis duobus non sum
confessus, quia parochus nūc io
pecuniæ zelo noluit audire, decimā af-
fium io à me ob impotentiam mora-
lem non persolutā, quam nec modo
sine magna difficultate possum solve-
re. C. Trident: Sess. 25. de ref: c. 12.
91 præcipit, ut qui decimas non solvit,
aut impedivit ne solverentur, non ab-
solvatur, nisi plena restitutione. secu-
ta. Sed quia te videtur excusare im-
possibilitas, & materiæ parvitas, ab-
solvam te cum onere, ut quamprimū
poteris, solvas, & ut possis, dabo tibi
viginti asses, ductus majori zelo tuæ
animæ, quàm pecuniæ. Cur tamen af-
fium tanto tempore pro confessione
nō adijisti. P. accedia dissuasit, ob quā
his duobus annis vix ter Missæ inter-
tui

fui, fervilibus diu intentus. C. hæc
 est causa tuæ pauperitatis, quod Nilo
 rerum temporalium intentus cum Æ-
 gyptiis, Cælum non respicias. Quære
 primò Regnum DEI, & iustitiam ejus
 & hæc omnia adjicientur tibi, modicæ
 fidei. P. contra sponfionem Bertæ
 factam, contraxi sponsalia cum Caia.
 Utraq; jus suum prosequitur. C. Ber-
 ta nubere debes, quia posteriora spon-
 salia contra fidem priorum erant in-
 valida. P. sed Caiæ nuptias juravi.
 C. juramentum de re illicita non obli-
 gat. P. sed Berta post sponsalia fa-
 cta est infamis. C. habes justam
 causam dissolvendi priora sponsalia,
 sed scivistine delictum infamans Ber-
 tam, antequam contraheres cum Caia.
 P. nescivi. C. si scivisses, licitè con-
 traxisses cum Caia. Per infamiam
 enim gravem solvuntur sponsalia ex
 parte innocentis. P. parochus exi-
 get à me pro assistentia pecuniam,
 cui exsolvendæ non sum, an possum
 illo

92

illo præsente, sed invito contrahere
matrimonium, habitis duobus testi-
bus. C. potes, sed habebis turbatio-
nem. P. Mulierem excantantem ad-
hibui ulcere laborans, sed illa est
Christiana, & nihil aliud loquitur,
quàm nomen DEI. C. *propterea tu
magis auersare ipsam, quod se dicens
esse Christianam, gentilium opera fa-
cit, etenim & dæmones Nomen DEI
fatebantur, sed tamen erant dæmones.*
hæc Chrysost: h. 21. ad pop: Hoc est
relicto Domino DEO confugere ad e-
jus hostem. P. dæmoni nomen dedi,
ut mihi daret 100 fl: ad exsoluendum
debitum, sed solum dedit 5. fl: quia
nolui ejurare MARIAM. C. non
traderes te in mancipium tyranno, qui
se die & nocte excruciaret: at fæuor
est dæmon quouis tortore, & hîc, &
in æternum te torquet, nisi resipue-
ris. Iurasti satanam in Baptismo,
& nunc in partes ejus concessisti &c.
P. de his &c. doleo &. Sed adhuc
occur.

occurrit. Votum non bibendi cere-
visiam violavi, efficaciter eam desi-
derando bibere. C. an in parva quan-
titate desiderasti bibere? P. in magna.
C. quoties? P. 8, rogo mi Pater di-
spensa me in hoc voto, labores mei
egent cerevisia, quam in nuptiis co-
gar bibere. C. in votis careo potesta-
te dispensandi, imò & absolvendi à
reservatis. Est hic in vicina Eccle-
sia N. Sacerdos N. cui hæc est
potestas concessa, confer te ad eum.
P. ad quem recurram pro dispensa-
tione in prædicto voto. C. ad Epi-
scopum, vel ad Confessarios Ordinis
mendicantium &c. P. utiq; mi Pater
dixisti me impertinendum absolu-
tione. C. dixi antequam tu diceres
casum reservatum &c. &c.

Ratio

Ratio agendi cum ma- le nupta.

PÆnit: à Parentibus Nobilibus co-
acta nupsi rustico. C. scivistine de
tua coactione parochus? P. scivit. C.
93 quādiu perstas in matrimonio tali
P. anno i. C. debitum conjugale red-
didistine marito? P. post aliquot
hebdomadas reddidi. C. habuistine
vel semel ad eum affectum, tanquam
ad tuum verum maritum? P. nunquam
habui. C. putabasne tibi licitum ma-
trimonii utum. P. putabam non lice-
re. C. quoties cum tali dictamine
usa es matrimonio? P. singulis heb-
domadis bis. C. tuum matrimonium
vis & metus hucusq; durans inva-
lidat. Si vis amoto metu, hunc pseu-
domaritum recognosce pro vero ma-
rito. Si id renuis, omnino tibi de-
ferendus talis conjux, quid modo fa-
ciēs?

na- ties? P. quò me oculi ferent, co'ibo.
De his & aliis doleo &c. C. mari-
tum tuum, antequam discedas, potes
certificare, imò & parochum de nul-
litate tui matrimonii &c. &c.

CORONA CAPITIS.

Et jam libri tricipitis unico ca-
piti, Coronam 12 Stellarum, ille qui
coronat opus, imponat finis Corona-
tor. Stellæ hæ, sunt 12. sequentes ca-
sus luce Theologicarum resolutio-
num radiantes.

C A S U S I.

*Titius non premissa Confessione,
sed soli absolutioni dolore & propo-
sito implicito, enormia scelera con-
fiteatur, pro penitentia jussus ter
Pater & Ave recitare, discedit.*

L

Quæ-

Quæritur primo. An peccat, qui soli absolutioni dolorem cum proposito virtuali præmittit, scienter reflexè omisso dolore ante confessionem.
Quæritur 2do. An peccat confessarius levem pro gravibus delictis pœnitentiam iniungendo.

Ante resolutionem suppono damnatam esse ab Innoc: XI hanc propositionem.
 Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti relicta tutiore.
 Hoc supposito ad 1. **Q.** **R.** affirmativè: ita Cl: LaCroix l. de pœn: & probatur 1. Peccat mortaliter, qui exponit Sacramentum periculo nullitatis, sed qui soli absolutioni præmittit dolorem, cum proposito non expresso, exponit Sacramentum periculo nullitatis, ponit enim Sacramenti pœnitentiz materiam dubiam. Nam etsi dolorem soli absolutioni præmissum, dicat probabilius Gobat, Moya, Lugo & CC. sufficere ad Sacram: pœni-

sententia, attamen Layman, Bonæspei
&c. negant sufficere. Virtuale quodq;
propositum communior sententia do-
cet sufficere ad Sacram.; sed negant
sufficere Henriquez, Granado &c. a-
pud LaCroix E. tutiora sunt sequen-
da, & dolor cum proposito expresso
confessione præmittendus, præsertim
cum is, qui differt dolorem, usq; dum
peccata edicat, exponat se periculo,
nullum eliciendi dolorem. Facile
enim potest turbari, vel hominum
tumultu, vel proprio pudore, vel con-
fessarii dictis, vel naturali capi obli-
vione, & sic omittere supernatura-
lem dolorem, ac detestationem cordi-
alem peccati, quamvis verbotenus
dicat, doleo &c.

Probatur 2dò. Dolor debet elici à
penitente ex intentione confessionis, ut
docet Sto z, LaCroix &c. contra Lugo.
Illfung, E. debet præmitti confessioni.

Probatur 3tid. Peccat mort: qui
baptisat lixivio, cum possit aqua na-
turali.

La

turali.

turali. E. etiam peccat, qui soli ab-
 solutioni pramittit dolorem, cum pos-
 sit pramittere confessioni. Utrobiq;
 enim ponitur materia Sacramenti du-
 bia. Probatur 4to. Dolor sensibi-
 lis est materia proxima Sacramenti
 panit. Sed confessio dolorosa est do-
 lor sensibilis. E. confessio dolorosa
 est materia proxima. E. Dices 1.
 Praxis confessoriorum est, ut audita
 confessione, panitentes adducant ad
 dolorem. E. R. D. A. praxis est, ut
 adducant ad dolorem, iterum repe-
 tendum, ut sibi de jam facto constet
 C. A. ad dolorem hic & nunc primo
 ponendum. T. A. Nam si ad talem
 adducerent, deberent cognito pani-
 tentis dolore, dicere vg: accusasne te
 de peccatis omnibus? & audita in ge-
 nere sui accusatione, absolvere: Hinc
 si quis etiam statim post absolutionem
 recordans peccati, illud addat, debe-
 atq; ab illo absolvi, tenebitur prius re-
 novare dolorem, alioqui hæc 2da ab-
 solu

olutio exponetur periculo nullitatis, adeoq; peccabitur mortaliter, ut ait P. LaCroix n. 712.

Dices 2dò. Dubium juris est, an contrahit cognationem, qui à Parentibus, vel in eorum defectu à Patrocho non est designatus patrinus, & tamen non peccat huiusmodi patrinus, si nubat matri eius. quem in Baptismo tenuit: ut habet CC. E. etiam non peccat in nostro casu &c. R. CANC. quia in casu antecedentis impedimentum cognationis Spirituallis, si quod est, Ecclesia tollit per dispensationem, cum possit tollere. Nequit autem Ecclesia facere, ut dolor, qui fortè non est sufficiens materia Sacram: pæn: sit sufficiens. Nec enim nostra etiam probabilior opinio potest materiam Sacramenti efficere validam, quæ fortè non est valida, quia à Christo non instituta. Si tamen quis bona fide soli absolutioni dolorem supernaturalem præmisit, non est

est opus confessionem peccatorum iterare. Est enim probabilissimum, quod confessio fuerit valida, nec ideo Sacramentum exponetur periculo frustrationis, si confessiones non repetantur, quia certum est, ad valorem consequentium confessionum sufficere integritatem formalem. Vide LaCroix num: 885.

Ad 2dum Quæsitum R. peccare Confessarium pro magnis peccatis valde levem pœnitentiam imponendo. Ita Viva Lugo & CC. contra Beia, Diana &c. qui putant, excusari posse Confessarium, si addat illud, quid quid boni feceris &c. Ratio nostra est, quia iudicis est proportionatam culpæ pœnam imponere, sed confessarius est iudex? peccat, si proportionatam pœnam peccatis non imponat. Ex causa tamen gravi, potest levior, quam peccata merentur, iniungi pœnitentia, ut si pœnitens maiorem implere nēqueat, vel sit valde contritus.

tus, vel currat tempus indulgentiæ.
Imò potest mentis impoti, aut morti
proximo nulla assignari pænitentia.
Et hæc de præsentī casu.

C A S U S II.

*Titius in ebrietate, Caium Sacer-
dotem interfecit, cō quōd contra e-
jus fratrem in causa criminali ege-
rit coram iudice, accusando, &
debitis pænis coerceri instando.*

Quæritur primò. An incurratur
irregularitas per homicidium
in ebrietate patratum.

Quær: An saltem in Regno Polo-
niæ liceat Clericis absq; ulla irregula-
ritate, contra latrones, homicidas, &c.
tam civiliter, quàm criminaliter, &
mixtim agere ac experiri &c.

Prænoto irregularitatem esse impe-
dimentum Canonicum, quod impe-
dit

96 dit. susceptionem Ordinum Sacrorum,
& susceptorum usum.

Prænoto 2do. Ebrietatem aliam esse
planè inculpabilem, aliam culpabilem
mortaliter, vel venialiter: his præno-
tatis ad. Quæst. I. B. I. Si ebrietas fuit
prorsus inculpabilis non incurritur ir-
regularitas per homicidium in illa pa-
tratum. Ita omnes teste Gobat in qui-
nario 4. v. c. 20. sec: I. n. I. & ratio
est, quia nullus ex homicidio privata
authoritate facto, contrahit irregula-
ritatem, nisi homicidium fiat culpabi-
liter coram DEO. Irregularitas enim
non incurritur, nisi in casibus in ju-
re Canonico expressis, capit: qui de
senten: excom: in 6to, & quidem ita
clare expressis, ut meritò dubitari non
possit, quin verba juris ad illos casus
se extendant. Suarez de cens: d. 40.
f. 4. Fillius: &c. cum Diana p. 9. t. 7.
r. 28. contra Layman, qui l. I. t. v.
p. v. c. I. n. 6. ait. nonnullas irre-
gularitates sine jure expresso, per
Do.

um, Doctorum ita opinantium authorita-
tem introductas esse. Atqui nullum
jus exprimit incurri irregularitatem
ob homicidium privata autoritate
factum non culpabiliter vg: inebrie-
tate præter omnem opinionem, scilicet,
quia vinum, est longè generosius,
quàm existimabatur; aut quia vino
immixtum est aliquid promovens e-
brietatem vg: sal. Probatur. 2dò.
Irregularitas non contrahitur ob ho-
micidium, nisi illud sit factum à mi-
nistro publico, quamvis justè vel à
privata persona iniustè, ut docent,
Turrianus, Diana &c. atqui hoc in
nostro casu non supponitur E. Hinc
refertur cum Gobat n. 3. Eos qui
promoverant mortem alicuius justè
supremo supplicio affecti, non contra-
xisse irregularitatem, nisi promove-
rint publica autoritate instructi.
Confessarios etiam tutissimos esse quan-
do mortem hominis afficiendi sup-
plicio accelerant, monendo, ut ipse
fur-

furgat, aut monendo carnificem, ut bonum pulverem ori hominis cremandi applicet, vel ut latronis rotam frangendi pectus valido, primo; ictu quatiat, ut citius liberetur cruciatus. Sed in hoc cavendum scandalum pusillorum, si metuatur; imò in praxi abstinendum ab hoc. R. 2do. Probabile est, ebrium non fieri irregularem per homicidium in ebrietate commissum, etsi illius periculum præviderit, si in avertendo illo periculo solum venialem culpam admisit. Tum quia id satis insinuat P. Conincg requirendo ad irregularitatem ex homicidio pecc: mort: contra jus naturæ. Tum quia Sotus l. 3. de just q. 1. à 9. profitetur, se vix audere credere Gaetano asserenti, ob homicidium, in quo solum intervenit culpa venialis, contrahi notam irregularitatis, hæc enim est pena gravis. E. debet commensurari delicto. E. si sit culpa levis non incurretur. Hinc sequitur nec irregu-
gu.

ut regularitatem, nec excommunicationem incurrisse eum, qui in ebrietate occidit Sacerdotem, non prævisio in ebrietate tali periculo. Nam etiam ad excommunicationem majorem requiritur peccat: mort: cum contumacia.

R. 3tio. Homicidium in ebrietate mortaliter mala factum, si sit prævisum ejus periculum, nec ei sufficienter occursum, habet sibi annexam penam, irregularitatis, ut homicida nequeat ordines suscipere. Ita Omnes. Si tamen homicidium in ebrietate mortaliter mala factum non fuit prorsus prævisum, sed contigit præter prudentem æstimationem, ac suspicionem, non incurritur irregularitas, ita contra multos censent Fagundez, Layman l. 3. t. 3. p. 3. c. 5. n. 2. cum multis Theologis & Canonistis, & ratio est, quia tunc homicidium contigit sine culpa.

Ad 2. quæst: R. affirmative, quia id

(162)

id Greg: XIII ad instantiam Jacobi
Brzeznicij Canonici Polnaniensis con-
cessit. Do verba Bullæ decerpta ex
Epistola Pastoralis impressa Vilnæ An-
no 1710. Et nostra omnium Ecclesiarum
solicitude, & vester erga Sedem
Apostolicam affectus requirunt &c.
& cum vos adversus hæreticos, latro-
nes, & homicidas, nec non alios delin-
quentes prædictos criminaliter agere,
& experiri, ac inquirere debitis, & pæ-
nis coerceri, & puniri facere intenda-
tis, si vobis ad id Apostolica suffra-
getur autoritas. Et ideo nobis idem
(Jacobus Brzeznicius pro parte vestra
humiliter supplicaverit. . . Vobis ut
per Procuratores, à vobis deputari
solitos quoscunq; hæreticos, sectarios,
latrones, homicidas, & alios delin-
quentes præfatos, coram competentibus
Judicibus accusare, & deferre, &
contra eos tam civiliter, quàm crimi-
naliter, & mixtim agere, & experi-
ri, nec non desuper quoscunq; proces-
sus

acobi
con-
a ex
An-
lesia
edem
Ec.
atro-
delin-
rere,
pae-
nda-
ffra-
dem
ffra-
s ut
tari-
ios,
lin-
ibus
&
mi-
eri-
ces-
sus

sus, & inquisitiones formari, ac sen-
tentias ferri & promulgari, easq; so-
lidae executioni demandari petere, in-
stare, & procurare absq; excommuni-
cationis, aut irregularitatis pena, li-
bere, & licite possitis, concedimus, &
indulgemus, ac vobiscum quatenus o-
pus sit, desuper dispensamus &c.

C A S U S III.

Titius violentas manus iniecit in
Clericum volentem, & consentien-
tem, mandante Caio.

Quær: 1. An percutiens Clericū
volentem & consentientem in-
currat excommunicationem.

Quær: 2do. An vitandus sit ille,
de quo non constat, quod Clericum
notorie percusserit?

Q 3tio. An mandans percuti Cle-
ricum incurrit excommunicationem
cum

97 eum mandatarius mandatum executi-
oni dedit, mandante reconciliato?
Pranoto nomine violentæ injectionis
manuum, Theologos intelligere, acti-
onem externam injuriosam, consistē-
tem in facto, & contingentem per-
sonam Ecclesiasticam sive immédia-
tè, sive mediátè.

Pranoto 2do. Nomine Clerici in-
telligi initiatum primâ tonsurâ, aut
aliquo ordine, etsi conjugatus sit, mo-
do deferat habitum Clericalem, &
non sit bigamus; adeoq; affici excom-
municatione etiam eum, qui percutit
Clericum degradatum verbaliter tan-
tùm, vel Clericum irregularè, aut per
excommunicationem etiam vitandum,
quia hi non amiserunt privilegium
Canonis. Jam ad 1. quas: R. affir-
mativè. Ita expressè habetur in cap:
contingit de senten: excom: & ita DD.
CC. cum Suarez d. 22. s. 1. n. 59. &
ratio est, quia tunc fit iniuria, & Cle-
rico & statui Clericali, cum Clericus
etiam

etiam volens percutitur, vg: in pæ-
nam, quòd hunc statum fit ample-
xus.

Dices volenti & scienti non fit in-
juria, E. Ry. D. Ant: non fit injuria,
cùm volens & consentiens consentit
in ijs, in quibus potest consentire C.A.
in quibus non potest consentire NA.
Privilegium enim de non percutiendo
Clerico sub pæna excommunicationis
concessum est toti Ordini Clericali, &
Statui, cui unus Clericus non potest
præjudicare & cedere. Nam perso-
na privata, non potest cedere privi-
legio concessio communitati, aut toti
alicui Ordini. Cùm ergo Clericus
non possit consentire in sui percussio-
nem, eò quòd ipsius percussio ver-
gat in damnum aliorum, sequitur
illum, qui percutit Clericum volen-
tem, facere illi injuriam, imo toti sta-
tui Ecclesiastico:

Sic dum homicidium committitur
non solùm fit injuria occiso, sed eti-

am Reip: ethi occisus forte consenti-
at in occisionem sui.

Ad 2dum quæsitum R. 1. illum qui
percussit Clericum non esse notoriè
excommunicatum, nec vitari debere
ab illo, qui vidit eum percutientem,
si id necdum sit aliis hominibus no-
rum. Ita LaCroix n. 179 Castrop: Bo-
nac. d. 2. p. 2. q. 3. &c. contra Su-
arez, Dicast: d. 2. n. 425. & alios pu-
tantes, ad hoc ut vitetur percussor Cle-
rici, sufficere, si id notoriè alicui con-
stiterit. Ratio nostra est, quia Conc:
Constantiense ait: *Salvo, si quem pro
sacrilega manuum iniectione in Cleri-
cum, sententiam latam à Canone, a-
deo notoriè constiterit incurrisse, quod
factum non possit aliqua tergiversa-
tione celari, nec aliquo suffragio ex-
cusari.* E. videtur requirere, ut sit
simpliciter notorium, quod in excom-
municationem quispiam inciderit.
Ergo debet multis esse notum, ita ut
in iudicio negari non possit. Et cum
hac

hæc interpretatio fit favorabilis animabus, præferenda est alteri, præsertim, quod Conc: Constan: voluerit auferre dubia ad pacandas innocentium conscientias, ne pro quolibet dubio cogerentur vitare excommunicatos, subirentq; periculum peccandi: ut habet CC. Ut ergo percussorem Clerici teneant vitare, non est satis, quod tres vel 4. viderint, quia ideo non est simpliciter publicum. Nec sufficit, quod sit notorium notorietate juris, hoc est, quod sit notum, vel per sententiam judicis, vel per confessionem rei in judicio, vel per testimonium depositionem juridicam. Sed requiritur notorietas facti, hoc est, ut notum sit personis multis, vel majori parti communitalis, quæ factum evidenter sciat. Hinc delictum commissum coram decem non est notorium respectu magnæ civitatis, quamvis sit notorium respectu Collegij, aut vicinæ, ut ait Bonac: Hinc patet

M

me

me non teneri vitare eum, qui coram
me percussit Clericum eo tempore,
quo non aderant tot testes, qui suffi-
ciunt ad faciendum delictum notori-
um: ut ait Avila &c. quia factum
illud, quamvis mihi certum sit, & no-
tum, non appellatur absolute notoriū.

Ry. 2do. Quamvis factum percussi-
onis Clerici sit notorium, si tamen ac-
cedat dubium juris, non teneris vitare
percussorem, vg: si aliquis in publi-
co foro coram multis percussit, sed
allegat, se ideo non incurrisse excom-
municationē, quia dicit se percussisse
vim vi repellendo, vel nescivisse il-
lum esse Clericū, vel se joco percussisse
se, talis non est vitandus. Ita Suarez
Fill: Avila &c. cum Pignateli t. 4.
conf: 133. qui infert, regulariter re-
quiri, ut talis percussor per Judicem
denuntietur, quia aliàs poterit aliqua
tergiversatione, vel excusatione cela-
ri. Debet tamen huius exculatio jux-
ta Bonac: esse probabilis, aut proba-
bile dubium ingerere. Nam si con-

tingit.

tingeret eam fictam esse, adhuc esset
excommunicatus vitandus, cum ficta
excusatio non tollat certitudinem facti
& ex alia parte omnes delinquentes
soleant sua delicta excusare, unde se-
queretur nullum excommunicatum
esse vitandum.

R. 3tio. Si fama publica esset, cap:
cum defereres de sent: excom: dici-
tur, percussorem Clerici esse vitan-
dum. Intellige si fama orta sit à fi-
de dignis & faciat moralem certitu-
dinem, tunc enim sufficit ad notorie-
tatem facti, ut notat Castropalao n. 8.
Putat tamen Avila, & Dicastillo n. 404
non sufficere famam, quod percussit,
sed requiri famam, quod publicè per-
cussit. Imò Suarez, Molina, Di-
castillo n. 404 censent, non sufficere
publicam infamiam, quando hæc non
procedit ex evidentia facti per testes
oculatos, quia aliàs non dicitur no-
torium, sed famosum. Addit Dicast:
n. 427. si quid fiat in demo privata
M2 coram

coram 7. non esse notorium, si a tunc fiat in foro cenferi notorium, & si fiat in Conventu Religioforum, non ideo esse simpliciter notorium.

Ad 3tium quæfitum R. affirmative. Ita Lessius, Silvester de excom: q. 5. Reginaldus n. 216. &c. Ratio est, quia ad incurrendas cenfuras prærequiritur quidem, & fupponitur peccat: mort: non tamen necesse est, ut peccat: mort: tunc committatur, quando cenfura incurritur, fed fufficit peccat: mort: prohibitum fub cenfura, commiffum antea fuiffe. Idem in fimili docet Suarez tom: 5. d. 44. f. 1. n. 5. de eo, qui caufam dedit homicidij, fed ante fecutum effectum mortis, egit penitentiam de fuo delicto, hic enim non excufatur ab irregularitate: quia: ficut penitentia non tollit irregularitatem jam contractam, ita neq; facit, ut in prædicto cafu non contrahatur.

Dices, qui tempore fuæ amentia approbat percuffionem Clerici non incur.

incurrit excommunicationem. Ergo etiam mandans Clerici percussione, non incurrit excommunicationem, si fuit tunc in gratia Dei, cum mandatarius mandatum exequeretur. R. cum Molina. CANCE. quia prædictus approbator, eo tempore, quo erat amens, non potuit humano modo approbare percussione Clerici, & mandare, quam postea mandavit is, qui nunc existit in gratia.

C A S U S IV.

Titius & Berta vescuntur carnibus in quadragesima, non abstinendo etiam à cena. Titius quidem; quia est dispensatus ad carnes: Berta verò, quia licet non sit dispensata ad illas, est tamen pregnans.

QUÆRitur I. An dispensati ad carnes edendas, possint pluries comedere.

medere illas, si unica refectio sit eis satis?

Quæritur 2do. An prægnans obligetur ad jeiunium quoad quantitatem?

98 Prænoto plerosq; DD. consentire, quod dispensatus ad carnes ob justam causam, vg: ob infirmitatem, vel ob debilitatem virium, impediens ob eunda rite munia, nec restaurabilem unica refectioe, possit aliquoties in diem comedere carnes. Cum enim superior cum tali dispensat ad carnes, intelligitur dispensare pro causæ exigentia, quæ crebriorem (ut supponitur) syadet refectioem. In hoc dubitatur, utrum dispensati ad carnes edendas, possint pluries carnibus vesci, si unica refectio sit eis satis? Bifariam divisi sunt Authores, alij affirmant cum Tambur: Fill: Led: Caiet: & alijs multis: Fundamentum eorum est, quod si quis semel comederit carnes, jam eo die liber est à jejunio, cum id illi sit tunc impossibile

le. Nam de essentia jeunij juxta CC.
DD. cum D. Thoma, est abstinentia
a carnibus. Sed hoc fundamento
multum probatur, scilicet, posse eum
pluries comedere licite carnes, qui
eas semel in quadrag: gulæ svasu co-
medit. Nam etiam ei illa die est im-
possibile jeunium. Negativam am-
plexurus, suppono illum, qui dispen-
satus est ad carnes, ideo dispensatum,
quia illi cibi esuriales, pisces vg: &
oleum valde nocent, quod detrimen-
tum ex alijs cibis secuturum, possit
carnium esu amoliri, ita ut causa, ob
quam data est dispensatio, pro unica
duntaxat militet refectione. Hoc sup-
posito R. dispensatos ad carnes eden-
das non posse pluries comedere illas,
si unica resectio sit eis satis. quia non
sunt dispensati ad multiplicem car-
nium eodem die comestionem, sed
solum ad unam, cum causa solum pro
una militet refectione. E. conf: certa,
nam quando cum subdito non dispen-
satur

fatur in lege, non potest ponere quid-
quam contrarium legi. Jam verò lex
Eccel: non solum prohibet unam, sed
etiam plures carnis comestiones.
Hinc juxta receptissimam Theologo-
rum sententiam, toties quis peccat,
quoties die jeiunij carnes comedit?
Confirmantur dicta: Dispensatio in-
ferioris in lege superioris sine justa
causa, ex CC. Doctorum, est invali-
da, ac proinde non excusat à trans-
gressione præcepti. Nam qui nomi-
ne alterius sine causa dispensat, dis-
sipat: atqui in nostro casu dispen-
satus supponitur, solum habere cau-
sam, ut semel edat carnes, ergo ad
exigentiam causæ supponendum est ei
datam dispensationem ab inferiore.
Tenet tamen dispensatio sine causa
data à legislatore, vel parem pote-
statem habente; etsi peccet tam dans,
quàm petens dispensationem contra
jus naturale, dictans partem debere
conformari suo toti, nisi justa causa
excu-

excuset. Illustrantur dicta ex regula communiter approbata, ut habet Medina in cod: de jeiunio q. 5. quòd quando alicui fidei ob causam aliquam permittitur in die jeiunii ab Ecclesiastica disciplina in aliquo recedere, in tantum id illi permittitur, quantum se extendit talis causæ indigentia: At qui dispensatus hic supponitur habere causam tantum pro unica carnum in die comestione. Ergo hæc unica solum illi est concessa. Licet enim exemptus sit à lege, qua simpliciter prohibentur carnes in quadr: non tamen eximitur ab eadem lege, quâ 2da & tertia carnum comestio prohibetur. Cum enim hæc lex ad plures comestiones extendatur, idem ab illa soluto contingit, ac ei, qui à bona lege est exemptus beneficio Principis, non enim eo ipso eximitur à cæteris.

Probatur 2do. Qui per privilegium potest horam jeiunij debiti prævenire, non eo ipso à jeiunio est liber,

ber, juxta omnes. Ergo etiam in no-
stra suppositione dispensatus ad car-
nes, non est eò ipso totaliter ieiunij le-
ge solutus. Probatur Conseq: ex
cap: cùm dilecti de dolo & contu-
mac: necessitas & iusta causa, quæ ex-
cusat ab integro ieiunio, non excusat
ab omni parte eius. Præscriptum e-
nim Eccl: licet in totum servari non
possit, in parte, quæ servari potest,
servandum est, præsertim cùm finis
ieiunij sit mortificatio carnis, & po-
test haberi unica carnis comestione
in nostro casu,

Probatur 3tio. Argumento ad ho-
minem: juxta adversarios ut Tamb:
& Joan: Sanchez in select: d. 5. n. 13.
Dispensatus ad comedendas tantùm
semel in diem carnes, non potest eas
pluries licité edere, quia præceptum
abstinendi à carnib9 toto perdurat die,
sed in nostro casu dispensatio suppo-
nitur data pro una tantùm refectione
juxta

juxta exigentiam causæ. Ergo. nec
 sola dispensatio potest esse justa causa
 faciendi aliquid oppositum legi, sed
 debet fundari in causa. Neq; in du-
 bio. præsumi debet (ut bene notat Re-
 ginaldus). dari dispensatio à Papa, ne
 ipse in destructionem, non in ædifi-
 cationem potestate sua, uti videatur,
 in re tanti momenti, quanti est jeiu-
 nium Eccl. Si dicas. Qui liber est
 à jejunio potest licitè cænare, sed in
 nostro casu dispensatus, est liber à je-
 junio. E. R. DM. qui liber est à je-
 junio, tam quò ad quantitatem, quàm
 quò ad qualitatem potest licitè cænare
 CM. qui liber est quò ad qualita-
 tem, & non quò ad quantitatem.
 N. Mai. Dispensatus in nostra sup-
 positione non est liber à jejunio quo
 ad quantitatem, sed solùm quò ad qua-
 litatem ciborum. Sic juxta Azor li-
 cèt unica refectio sit de natura jeiu-
 nij Eccl. tamen liber à jejunio quò ad
 quantitatem, non est liber quò ad qua-
 lita-

litatem v.g. feriis 6tis. Nam licet in una, essentiali jeiunii non servetur, debet servari in alio, nisi quid obfit. Jeiunium tamen quo ad quantitatem solam, vel quo ad qualitatem solam non est rigorosè jeiunium, sed potiùs abstinentia simplex. Nec dic cum Azor, Caiet: Consuetudo est, ut dispensatus ad carnes prandeat, & carnes sine scrupulo. Nam hæc consuetudo valet tantum, cum quis iustam causam habet pluries in die comedendi carnes.

Dices I. Cessante causa dispensationis simpliciter, dispensatus potest adhuc licitè semel die jeiunii comedere carnes, nam cessante causa dispensationis, dispensatio non amittit vim. R. N. A. prob: A. D. cessante simpliciter causa dispensationis dispensatio non cessat, si sit redacta ad actum irrevocabilem C. A., nam cui dispensatum fuit in impedimento consanguinitatis, propter paupertatem faminae, licet

licet hæc matrimonio contracto divi-
tias obtineat, tamen matrimonium nō
est irritum. Cessante causa dispen-
sationis, dispensatio non cessat. Sinon
est redacta ad actum irrevocabilem.
NA. sic in nostro casu dispensatio
non redigitur ad actum irrevocabi-
lem, adeoq; obligatio legis conditio-
natè tantum extincta, vel ad certum
tempus sublata, potest reviviscere,
causa dispensationis cessante.

Dices 2do. Accessorium sequitur
principale. Ergo cui conceditur prin-
cipale, conceditur accessorium; atqui
principale est prandiū, accessoriū cæna.
Ergo cui conceditur prandere cum
carnibus, conceditur cænare. R. Dist:
ultimum Conseq: cui conceditur pran-
dere, conceditur & cænare, si justam
habet causam cænæ C. secus N. C. Potest
etiam negari suppositum subsumpti:
nam in nostro casu non conceditur
principale scilicet prandium, sed tan-
tum cæna, seu unica per diem refectio.

Ad secundum quæsitum R. nega-
tive.

99 tivè. Ita Navarrus, Silv. Caiet. &c.
quia non est mens Ecclesiæ, cum gra-
vi dolore vel læsione naturæ ad jeiu-
nium obstringere, atqui si prægnan-
tes ad jeiunium etiam quo ad quanti-
tatem obligarentur, gravem dolorem
& læsionem prolis paterentur, cum u-
beriore & frèquentiore alimento pro
se & sætu indigeant, quo non sumpto,
& earum, & prolis sanitas periclita-
retur.

C A S U S V.

*Titius pollens quidem usu ratio-
nis, sed adhuc sexennis vescitur
carnibus in Quadragesima.*

Quæritur 1. An sexennis usu ra-
tionis pollens, licitè vescatur
carnibus in Quadragesima?

Quær. 2do An si illicitè vescitur,
toties peccat, quoties carnes comedit?

Ante

Ante resolutionem notæ, convenire
 DD. in hoc, quod pueris ante septennium completum, imò & postea, juxta Joan: Sanchez l. 3 n. 31. si usum rationis nondum acquisierunt possent dari carnes, quia cum hi non teneantur legibus Ecclesiæ, cooperatio non est ad actionem contra leges. In hoc dubitatur, an puero ante septennium doli capaci licitè dantur carnes, & an is licitè eas comedit? Silvius, Lopez p. 2. instr: c. 2. 12. negat licitū esse in locis, ubi adesset consuetudo in contrarium. Sed rectius licentiam dandi & comedendi carnes parvulis etiam doli capacibus, dant cum alijs Tannerus d. 3. q. 3. dub: 5. n. 99. Azor t. 1. l. 7. c. 17. Saa, Sanchez, & si adesset consuetudo in contrarium. Ratio est, quia parvuli ante septennium non ligantur legibus positivis. Ergo nec consuetudine, quæ est lex non scripta. Hæreo illis, & ad quæsitum 1. R. affirmatiue. Quia legis possi-

positivæ in hac ætate, in qua commu-
niter lumen rationis oriri non solet,
non intendunt obligare, & quod in
uno, vel altero usus rationis accelere-
tur, id fit per accidens.

Ad 2dum Q. R. affirmativè. Ita
Diana tr: 9. de jejunio f. 163. Toletus
l. 6. c. 3. n. 3. Lessius &c. Ratio est,
quia quoties quis præceptū negativū,
sive naturale, sive positivum trans-
greditur toties peccat, sed præceptū
de non comedendis carnibus in qua-
drag: est negativum. Ergo quoties
illud quis transgreditur, toties peccat.
Nor probatur. Præcepti de non su-
mendis carnibus die jejunij sensus est, m-
ne absolute sumantur, qualis negatione
distributionem tribuit prædicato. E. R.
Dices: Qui in magna quantitate cibos A-
esuriales in quadrag: sapius come-
dit, non peccat graviter, nisi 2da co-
mestione, supposito quod excefferit
annum 21, alijs autem comestionibus
non peccat nisi venialiter, ut sentit
Lef.

Leffius &c. Ergo etiam qui die jeiu-
 nij comedit carnes, etsi prima come-
 stione graviter peccet, non tamen pec-
 cat 2da vel 3tia. Probo Conseq. &
 præceptum de non edendis sæpius ci-
 bis esurialibus, & præceptum de non
 fumendis carnibus sunt negativa præ-
 cepta. E. ad Antec: Medina Sylvius
 &c. respondent negativè, ratio eorum
 est, quia sicut peccat, quoties quis
 furatur, quoties plus quam semel in
 die celebrat Missam extra casus ne-
 cessitatis, peccat etiam toties, quoties in
 die jejuniij comedit cibos esuriales, quia
 tam peccato furti, quam pluribus co-
 mestionibus contravenitur præcepto
 negativo. Sed cum veriore sententia
 E. Reginaldi, Leffij, Dianæ &c. R. C.
 A.N.C. ad prob. Toletus & alij di-
 cunt præceptum de non fumendis
 cibis esurialibus esse affirmati-
 vum, sed falsum est, nam per illud
 non præcipitur aliquid ponendum,
 sed prohibetur poni comestio. Itaq;
 N ad

ad probat: R. cum Reginaldo, Caiet:
 &c. & præceptum de non comeden-
 dis cibis elurialibus sæpius per diem,
 & præceptum de non edendis carni-
 bus est negativum non eodem, sed di-
 verso modo. Nam comestio carni-
 um absolutè prohibita est in quadrag.
 Multiplex autem comestio ciborum elurialium non est prohibita absolutè,
 sed per respectum ad aliud, scilicet
 ad conditionem jejunij, quæ est, ut
 jejunans contentus sit una comestione,
 adeoq; dum transgreditur terminum
 unius comestionis, per alteram tantum
 comestionem peccat graviter, non per
 tertiam; sicut si Semei sæpius transisset
 torrentem Cedron contra prohibitionem
 sibi à Salomone factam l. 3.
 Reg: c. 2. non sæpius, quàm semel esset
 reus mortis. Itaq; distingvendū
 est inter præcepta negativa, nam illis
 quædam prohibentur, quia mala sunt
 intrinsecè, ut perjurium, quædam vero
 mala sunt tantum, quia sunt pro-
 hibiti

Calet: hibita vel absolute, idq; vel sine deter-
 eden. minatione certi temporis, ut celebra-
 liem. tio Missarum plurium eodem die ab
 carn. eodem Sacerdote; vel cum determina-
 ed di. tione certi temporis, ut esus carniū
 carn. in quadrag: Quædam autem sunt
 drag. prohibita per respectum ad aliud. Sic
 am e. pluries in quadrag: comedere prohi-
 olute. bemur per respectum ad conditionem
 licet. jeiunij de una comestione.

Infertur. Qui semel carnes come-
 dit, non potest servare jeiunium, qua-
 tenus vetat primam carniū comesti-
 onem, potest tamen servare, quate-
 nus vetat reliquas. Sic Sacerdos, qui
 sine necessitate celebravit bis, etsi nō
 possit servare præceptum Ecclesiæ,
 quo prohibetur plūs, quàm semel cele-
 brare, potest tamen illud servare, ut
 vetat tertiam celebrationem.

C A S U S VI.

Titius ductus desiderio plurima cōgregandi apud DEUM merita tale nuncupavit votum: Voveo DEUS me facturum, quidquid capax voti totā vitā faciam.

Quæritur. An validum sit huiusmodi votum?

Ante resol: suppono, votum esse voluntariam, & deliberatam promissionem factam DEO de bono aliquo **IOI** meliori, quàm non jeiunare. Jam ad **Q** in Acad: Vilnen: resolutum R: affirmativè Probo I. Votum de materia possibili, meliori, & honesta est validum juxta omnes, sed votum in nostro casu est tale. Ego est validū. Prob: 2. Illud votum est valid, cuius transgressio est peccaminosa, sed voti prædicti transgressio est peccaminosa. Nam si quis hoc voto facto, dicat vg:
core-

coronam, sed nolit ex obligatione huius voti eam recitare, is defacto peccaret contra Religionem, tanquam transgressor voti. Probo 3tio. Juxta Claud: LaCroix, valet hoc votum: voveo me salva sobrietate bibiturum quandocunq; bibam, voveo me honeste lufurum, quandocunq; ludam. E. etiam votum in nostro casu valet. Prob. 4to. Validum est votum faciendi omnia ex Latria, Hiperdulia & Dulia, item votum faciendi, & patiendi omnia pro conversione infidelium. E. A. est. Patris Kwiatkiewicz in facie Ascetica. Conseq: prob: Similis est voti sensus in Antecedente, & in consequente. Nam etiam voti in antecedente est sensus talis: Voveo me facturum omnia ex amore DEI &c. quacunq; faciam, voveo me passurum omnia pro conversione infidelium, quacunq; patiar. Prob: 5to. Votum praefatum nihil habet contra fidem, vel bonos mores. E. est validum, nec

nec est contra rationem, cum sit de re
 meliori & possibili. Prob: 6to. Vo-
 tum meritorium gratiae est validum,
 sed votum in nostro casu est merito-
 rium dum fit, & dum opera voto a-
 pta ponuntur. Accedit enim ex hoc
 voto specialis honestas Religionis.
 Nec refert, quod tunc quis non co-
 gitet de hoc jam facto voto, dum ali-
 quid boni facit. Nam multa fiunt ex
 voto habitualiter tantum. Verè enim
 satisfacit voto, uti & juramento, ac
 panit: Sacramentali, qui opus promif-
 sum, vel sibi injunctum ponit, quam-
 vis non habeat intentionem satisfac-
 ciendi voto &c. Vota enim sunt leges
 quasi particulares, quas homo sibi im-
 ponit, hinc solum obligant ad sub-
 stantiam actus. Et sicut legi commu-
 ni v.g. de audienda Missa die Festo
 potest satisfieri, & si quis nesciat esse
 diem Festum, ita potest quis legi par-
 ticulari voti satisfacere, & si sit im-
 memor voti: ut habet CC. cum La-
 Croix.

Dices

de re
Vo-
lum,
rito.
to a-
hoc
onis.
a co-
ali-
nt ex
nim
ac
mis-
lam.
isfa-
eges
iim-
sub.
mu-
esto
esse
par-
im-
La-
ices

Dices 1. Hoc votum. Voveo me
facturum ea, quæ me facturum vove-
bo: est nugatorium E. etiam. R. N. A.
nam sensus talis voti est: Voveo me
impleturum vota facienda.

Dices 2do. Non valet hoc votum:
Voveo me facturum, si quid aptum
voto fecero. E. R. N. A. Votum e-
nim hoc est de materia possibili, meli-
ori & licita. E. est validum. Sicut
enim peccaretur hoc actu. Volo ho-
die peccare, si quid peccabo; ita hic
actus, Voveo me facturum, si quid a-
ptum voto fecero, est meritorius.
Præterea votum in antecedente posi-
tum, æquivalet voto consequentis:
Dicere enim: voveo me facturum,
quidquid aptum voto faciam, perin-
de est, ac dicere: voveo ne facturum,
si quid aptum voto faciam, cum utrumq;
habeat pro objecto liberam voluntatis
determinationem ad licite ponendum
aliquid aptum voto. Bene enim sic
arguo. Voveo me facturum, si quid,
vel

vel quidquid aptum voto faciam, sed hoc & illud faciam vg: eleemosynam dabo, jeiunabo &c. E. voveo me facturum hoc & illud. vg: eleemosynam daturum, jeiunaturum &c.

Dices 3tio. Nugaretur, qui sic voveret. Voveo me ingressurum religionem, si ingrediar eam. E. etiam nugatur sic vovens. Voveo me facturum, si quid aptum voto faciam? R. 1. N. A. in casu. quo quis hoc votum, prorsus liberè deliberando de vitæ statu emitit. Nam tunc habet talem sensum: si me liberè determinavero ad efficacem ingressum Religionis, volo illum ponere, etiam ex obligatione voti. R. 2. C. A. in casu, quo quis hoc votum emitit, volens evadere periculum mortis per votum Religionis, sed N. C. Nam taliter vovens, & vellet præsens mortis periculum evadere, & nollet; vellet, ut supponitur; nollet, quia sibi relinqueret libertatem ad Religionem ingredi-

di.

diendam, vel non ingrediendam licet.

Si dicas: etiam in hoc voto: Voveo me facturum, si quid aptum voto faciam; relinquitur libertas ponendi actiones voto aptas, vel non ponendi licet. R. D. A. relinquitur libertas ponendi actiones voto aptas excluso motivo facti voti. N. A. peccaret enim, qui facto hoc voto, determinaret se ad ponendam actionem aptam voto, & nollet eam ex obligatione voti facere. Relinquitur libertas &c. ex suppositione antecedente liberam voluntatis determinationem, C. A. Votum enim præfatum habet pro objecto actiones aptas voto, ex suppositione consequenti determinationis liberæ ponendas, nec obligat determinatè, & ex suppositione antecedenti, ad aliquid simpliciter ponendum, sed obligat ad aliquid indeterminatè, ad quod scilicet voluntas se liberè, & efficaciter determinabit.

CA.

C A S U S VII.

*Regularis Superior tempore pestis, duobus Sacerdotibus, Zelantio sci.
 102 licet obsequiosam pestiferorum, curam in virtute Sanctæ Obedientiæ committit: Domorno autem solam custodiam claustrum mandat. Zelantius desiderio mortis, ne amplius DEUM offendat, neglectis cautelis, & industriis communibus, necessariis ad conservationem suæ vitæ, peste afflatus obit. Post eius obitum Domornus enixè rogatus, ad iuvandas periclitantes extreme animas, relicta domo, post aliquot dies in Obsequio pestiferorum, reus peccati mortalis cum sola attritione decedit.*

Quæri-

Quartitur 1. An possit Superior sub obedientia præcipere obsequia pestiferorum externorum?

Q. 2do. An liceat in pestis pericula sine ullis præservativis cæterisq; industriis adversus infectionem se ingerere, eo solo fine, ut quis tantò citius moriatur, & consequenter constituatur in eo statu, in quo nequeat DEUM offendere?

Q. 3tio. An rectè egerit Domorus relicta custodiâ domûs, inserviens pestiferis?

Q. 4to. An sufficit ad salutem hominis in peccato mortali constituti, & in obsequio charitatis morientis, sola attritio?

Ad **Q.** 1. **R.** 1. negativè. Quia obsequia pestiferorum externorum præcipere, ad Superioris jurisdictionem non pertinet, cum hæc obsequia sint res difficillima cum periculo vitæ præstanda. In rebus autem difficilibus
valde

valde, (ut ait Joan: Allaza, tit: Obed:) non tenetur subditus obedire, ut si iuberetur per plures dies in pane & aqua jeiunare, nisi ad hoc esset causa rationalis: hæc ille. Hinc S. Bern: ait: Votum meum non adaugeat Prælati. Bonacina etiam dicit. Probabilius videtur non teneri religiosum cum magno cruciatu dare sibi membrum amputari, ob salutem totius corporis, ita jubente Superiore, quia hic actus, ut ait ille, est nimis heroicus, nec cadit sub imperium Prælati ob difficultatem.

Dices. Potest Superior præcipere curam domesticorum peste infectorum regularibus subditis. E. etiam externorum. R. CA. N. C. Nam ad Superiorem tanquam ad bonum pastorem spectat, ut per se, vel per suos provideat bono subditorum, ovium suarum: Et sicut Parochos, nisi aliquem loco sui æquè idoneum substituat, nequit absq; peccato gravi deferere

ferere suos parochianos, peste affectos, sic & Superior regularis vel per se, vel per aliquem tenetur in gravi pestis casu suis esse fulcro, quæ ratio pro externis non militat.

R. 2do. Si est verè extrema necessitas, & desunt alij, nec haberi possunt, potest, & debet Prælati religiosus suis subditis præcipere, ut ministrent externis in peste Sacramenta. Ita Sanchez l. 6. mor. c. 2. n. 55. & Gobat in exper: Theol: f. 20. Ratio est. Quia ad ministranda externis in peste Sacramenta, dum extrema necessitas urget, & alij haberi nequeunt, tenentur regulares lege naturali, à qua status religiosus non eximit: sed est obligatio tunc talento potestatis Sacerdotalis uti non tam vi obedientiæ, quàm vi legis naturalis. Porro necessitas Spiritualis extrema, juxta Gobat in Theol: exper: tunc est, cum homo reus pecc: mort: nescit elicere contritionem, vel si scit eli:

elicere, eam non elicit, nesciens hic, & nunc ad salutem sibi necessariam esse. Jam verò gravi necessitate Spirituali laborat is, qui non potest, nisi difficillimè contritionem elicere, & in hac, soli Paròchi ex sensu T.T. obligantur vitam suam exponere periculo. Regulares verò possunt ex charitate, sed non tenentur cum periculo vitæ, succurrere proximo in gravi necessitate Spirituali, sed in extrema solùm.

Ad 2dum Q. R. negativè per se loquendo. Ita Gobat cit: quia cùm nemo sit vitæ suæ dominus, non licitè aliquid facit ex directà intentione vitæ abrumpendi E.

Dices licet ob bonum finem petere, & optare sibi temporalia mala, ut corporis morbum, mortem &c. E. etiam licet in pericula pestis, sine ullis præservativis se dare, eo solo fine, ut quis tantò citiùs moriatur, & in statu illo constituatur, in quo nequeat DE-
UM

UM offendere. R. 1. hoc argumen-
 probat multum, adeoq; nihil, probat
 enim licere effringere carcerē ad eli-
 berandum reum, cum liceat id opta-
 re & svadere reo, imò instrumenta
 ad id suppeditare. R. 2. D. A. licet
 ob bonum finem optare sibi mortem
 à D. DEO inferendam C. A. procu-
 randam ab illo, qui illam optat. N. A.
 Q. hic, quæ sunt illæ præservativæ con-
 tra pestem? R. Gobat t. 10. c. 21. se. 2.
 dat has: Ne jeiuno stomacho acce-
 das, nisi necessitas extrema urgeat, pe-
 ste infectum. Halitum eius, quò ad
 potes, commodè declina, tene inter te,
 ac ipsum, faculam accensam. Utere
 vestibus, si habere queas minimè vil-
 losis, ac muta frequenter, si potes,
 lustra q; flammâ. Si quàm alterationē
 sentias in corpore, provoca sudorem
 copiosum. Bona est illa cautela, quàm
 Theologi tradunt, scilicet neminem
 teneri integram materialiter confessi-
 onem pænitentis peste affecti excipe-
 re,

re, si sit periculum infectionis, sed potest aliquo à longè audito peccato dare absolutionem. Consultissimū quoque per est domum peste affectam, nisi sit magna necessitas, non ingredi, sed sub libero Jove confessionem excipere. At ego duos novi unum Pultoviae, qui alterum Varaviae. Primus sepultura pestiferorum, & civitati Praesidens dicebat, se à peste immunem evasisse, quod quotidie mane jeiunus biberit quartam vini Hungarici. 2do autem pestiferis Sacramenta toto anno ministranti propriae urinae seu lotij bonam quantitatem epotasse jeiuno stomacho, praeservativa fuit medicina.

R. 2. ad idem Quasi cum Gobat, si quis obsequatur Spiritui Sancto, qui est Magister Magistrorum, licite negliget cautelas, & industrias, contra infectionem. Ratio est, quia Spiritus Sanctus multos Sanctos, & Sanctas, tanquam Dominus vitae instigavit, ut aliqua non modo omitterent, sed etiam face-

facerent, ex intentione directa per-
emptionis propriæ ad consequendum
per illam aliquod bonum.

Ad 3^{ium} Q. R. 1. Non rectè egis-
se Domonum, si præsentibus alijs Sa-
cerdotibus operam navantibus obse-
quio charitatis, claustrum totum ra-
pinis exposuit, quia fecit contra di-
sertam voluntatem Prælati, cum peri-
culo gravi direptionis rerum.

R. 2do. Si fuit extrema necessitas
Spiritualis, & nullus Sacerdotum erat
præsens, qui pestiferis inserviret, lau-
dabiliter reliquit custodiam claustrum;
& rerum Domonius, quia ut ait S.
Chrisost: Unius animæ perditio tan-
tam habet jacturam, ut nulla eam ra-
tio possit dignè æstimare.

Ad 4^{tum} Q. R. negativè. Ita Go-
bat t. 6. casu v. in Theol: exp: Ra-
tio est, quia mors in obsequio pesti-
ferorum non facit ex attrito contri-
tum, cum hujus nullum sit fundamen-
tum ex Scriptura, vel SS. Patribus,

0

vel

vel TT. autoritate, quod autem notum
est Scripturæ, vel SS. Patrum decre-
tū sancitū, superstitionis non est ad in-
ventionibus præsumendum.

Dices: Baptismus fluminis, flammæ
nis, & sanguinis, item Eucharistia
& Extrema unctio facit ex attrito
contritum. E. & mors in obsequio
peccatorum facit ex attrito contritum.

R. 1. Nego suppositum, quod Ba-
ptismus fluminis faciat ex attrito
contritum, sed est formaliter ipsa con-
tritio cum voto Baptismi fluminis.

R. 2do. Transeat prima pars
& 2da de Eucharistia ac extrema un-
ctione. Nam Vasquez & Lugo con-
tra Suarez & Sotum negant Eucha-
ristiam, aut extremam unctionem
causare gratiam primam: & Nego
Conseq: Disparitas est, nam quod
baptismus vg: Sanguinis faciat ex
attrito contritum; constat ex Scriptura,
Patribus. De Eucharistia etiam
Thomas q. 79. art: 3. in O. ait, for-
xa

te enim primo non fuit fufficienter contritus, fed devotè accedens, confequitur per hoc Sacramentum gratiam charitatis, quæ contritionem perficit, & remiffionem peccati: & S. Auguftinus teftes S. Thoma in 4. dift. 9. q. 1. à 3. ait. Euchariftia vivificat etiam mortuos.

De extrema etiam unctiõne Jacobi quinto dicitur, fi in peccatis fit, remittitur ei, puta, quando quis bona fide ratus fe non efle in mortali, cum attritione hæc duo Sacramenta fufcipit. Quod verò mors in obfequio peftiferorum faciat ex attrito contritum, nullum eft fundamentum.

Dices 2do. Martyrium facit ex attrito contritum. E. & mors in obfequio peftiferorum. Prob: Conf: 1j, qui in obfequio tali moriuntur, funt verè Martyres, ut patet ex autoritate Martyrologij Romani, quod pridie Cal: Martij facit mentionem Alexandriæ in obfequio charitatis Defunctorum

etorum ut Martyrum. Item ex au-
thoritate quorundam Theol: quorum
Princeps est Theophilus Raynaudus
R. C. A. NC. ad prob: Dico Autho-
ritates aliorum Theol: nobis confen-
tientium opponendo. Martyrologi-
um etiam vocat in sensu latiore, & vul-
gari eos Martyres, qui sunt in obse-
quio charitatis defuncti: cujus ratio
est, quia Martyrium strictè sumptum
est cruciatus letalis susceptus pro de-
fensione fidei, vel virtutis alterius
sed qui moriuntur in obsequio pesti-
ferorum, nihil patiuntur pro defen-
sione fidei, vel alterius virtutis, sed so-
lùm in exercitio charitatis occum-
bunt. E. non sunt strictè Martyres,
aliàs & boni Religiosi essent strictè
Martyres. primò, ratione paupertas-
tis. Nam verè Martyrij genus est,
paupertas voluntaria, ait S. Bernar-
dus ser: 1. de ver: D. 2dò ratione ca-
stitatis, nam eodem teste ser: 2. in ca-
na D. Genus Martyrij, facta carnis

mortificare. 3tio ratione Obedientiæ.
Nam ex sensu S. Bonav: Obedientia,
palina triumphalis & Nobile genus
Martyrij decollat propriæ voluntatis
caput. Hinc S. August: ser: 60, ad
Fratres in eremo ait. Non putemus
tantum in effusione Sangvinis esse
Martyrium. Semper Martyrium est
Christianis & Religiosis.

C A S U S VIII.

*Titius contraxit absoluta sponsalia
cum Berta, quibus mutuo consensu
dissolutis, nupsit Caia filia prioris
sponsæ.*

Quæritur. An sponsalibus mu-
tuo consensu dissolutis permane-
at, aut ex Matrimonio invalido etiam
solum rato oriatur impedimentum pu-
blicæ honestatis? Si ita, an adhuc Ti-
tius possit perstare in præfato Matri-
monio? IO3
Præ.

Prænoto, impedimentum, publicæ honestatis, esse propinquitatem ortam ex sponsalibus, vel matrimonio rato, vi cuius neuter sponſorum, validè contrahit cum consanguineis alterius in certo gradu. Hinc Titius, sponsus invalidè nubit matri, sorori, filiæ Bertæ sponsæ suæ. Item Berta sponsa invalidè contrahit, cum Patre, fratre, filio, Titij sponsi sui, quia hæ personæ attinguntur in primo gradu, ad quem duntaxat, jure novo extenditur impedimentum publicæ honestatis, exortum ex sponsalibus validis. Item si Caius nubat Gaia, sed matrimonium non consummet, non potest mortuâ Gaiâ, nubere consanguineis Gaia, usq; ad 4tum gradum: nec vicissim, Gaia consanguineis Caij mariti sui: quia impedimentum publicæ honestatis ex matrimonio rato oritur usq; ad 4tum gradum, juxta Canones. Hoc prænotato. R. ad 1. Q. punctum affirmativè. Ita Sanchez, Layman, Sporer &c. quia impe-

publicum impedimentum publicæ honestatis est
 perpetuum, at non foret, tale, si mu-
 tuo consensu sponsalibus dissolutis nõ
 permaneret. 2do. sponsalibus vali-
 de contractis, exurgit impedimentum
 publicæ honestatis, & contrahitur, non
 ex voluntate sponsalia contrahentiũ, sed
 ex voluntate Ecclesiæ. E. impedi-
 mentum publ: honest: in sponsalibus
 contractum non potest propria volun-
 tate tolli. E. permanet, sponsalib9
 mutuo consensu dissolutis. Sicut per-
 manet, si unus sponforum religionẽ
 ingrediatur, vel moriatur: ut habetur
 c. Si quis apud Sporer n. 57.

Dices: Sententiam hanc, quod spon-
 salibus dissolutis mutuo consensu, ces-
 set impedimentum publicæ honestatis,
 docuerunt graves DD. apud Tamb:
 & Gobat c. 15. & in praxi secuti sunt
 aliqui Episcopi, ac viri docti, & affe-
 rebatur pro ea, declaratio Cardinaliũ
 Sacri officij. E. R. illa declaratio
 Cardinalium non est authentica, nec
 suffi-

sufficiens ad legem statuendam, ut
 dicit Sporer &c. & illam sententiam
 prorsus evertit, & certam alteram
 Sanchezij, Gobat &c. reddit alia no-
 vissima, & authentica declaratio eo-
 rundem Eminentissimorum Cardina-
 lium sub Alexandro VII, apud Fa-
 gnanum in cap: ad audientiam de
 sponsalib: & matr: & Tambur: c. 9,
 n. 7. quæ incipit: Jubente SS: Domino
 propositum fuit &c.

Dices: Per mutuum consensum in
 sponsalia contractum fuit impedi-
 tum publ: honest: E. per mutuum
 dissensum solvitur. R. D. A. per
 mutuum consensum in spons: contra-
 ctum fuit radicaliter impedimentum.
 C. A. formaliter fuit contractum. N.
 A. Nam impedim: publ: honestatis
 oritur ex voluntate Ecclesiæ, mox ut
 contrahuntur sponsalia. Hinc licet
 liberum sit contrahere sponsalia, vel
 non, tamen non est liberum contra-
 here, vel non contrahere impedi-
 tum

tum publ: honest:, jam contractis spō-
salibus.

Ad 2. Q. punctum R. affirmativè.
Ita Sporer & CC. Doctorum, uno &
altero apud Herincx reclamante. Ra-
tio, quia quò ad matrimonium ratum,
manet in vigore dispositio juris an-
tiqui, qua nascebatur hoc impedimen-
tum, etiam si matrimonium fuerit in-
validum, dummodo non ex defectu
consensûs. Si dicas; si ex matrimo-
nio rato invalido oritur impedimen-
tum publ: honest: tunc qui matrimo-
nium ratum invalidè contraxit cum
Caia, sorore prioris sponsæ Bertæ, non
posset, nec deberet ducere priorem
sponsam Bertam. R. N. A. hæc enim
duo impedimenta non habent vim re-
ciprocam dirimendi, ut ait Layman,
& Gobat. Non enim ex matrimo-
nio rato invalido cum aliqua, oritur
hoc impedimentum in casu, quo præ-
cesserunt valida sponsalia, cum eius
sorore, vel filia, ut habet CC.

Ad

Ad 3^{ium} Q. punctum antequam
respondeam, suppono Titium nupsi-
se Caiæ sorori prioris. sponsæ Bertæ,
quarum neutram carnaliter cognovit,
quia fuit in sententia Busenbaum Pö-
tij, Dianæ; Engel; &c. qui docent
sponsalibus mutuo consensu legitime
dissolutis tolli impedimentū. R. Tit-
um posse perstare in matrimonio con-
tracto cum Caiæ sorore prioris spon-
sæ Bertæ. Ita Gobat c. 15. & Sporer
p. 4, c. 1. sec. 1. n. 57. ubi ait, non pos-
se moveri prudentem scrupulum illis
qui secuti priorem sententiam contra-
xerunt cum sorore, vg: prioris spon-
sæ, sponsalibus prioribus dissolutis
mutuo. Rationem dat, quia juxta
legem Barbarius. ff. de officio Præto-
ris, valet quilibet contractus, etiam
matrimonialis, ex allegata prudenter
credita autoritate legis, sed qui ex
resolutione illorum Episcoporum, &
tantorum DD. sic matrimonium con-
traxerunt, id fecerunt ex allegata, pru-
den-

quam denterq; credita authoritate legis,
 apfif. ſcilicet declarationis illius Cardinaliū,
 ertæ, quaſi habentis authoritatem legis cla-
 ovit, riſſine loquentis, etſi revera talis non
 n Pō fuerit. Et valere debuerunt contra-
 cent, ctus illi, præſertim, cū leges & Do-
 itimē ctiores toti ſint in tuendo matrimoni;
 Titi bona fide contracti valore, ne ex diſ-
 o con ſolutione graviffima oriantur incom-
 ſpon modi. Conſir: 1. ex reſponſo Alexan-
 porer dri VII, qui in materia matrimoni-
 n poſ orum, dixit, ubi utrinq; eſſent opinio-
 illis, nes probabiles, ut Miſſionarij ſeque-
 ontra rentur illas, quæ eſſent favorabiles
 ſpon alijs. Certum enim eſt cauſam ma-
 olutis trimonij eſſe favorabilem. In dubio
 juxta autem ſemper ſtandum eſt pro va-
 Prato lore actūs favorabilis, adeoq; in du-
 etiam bio quocunq; etiam poſitivo ſtandū
 nterq; eſt pro valore matrimoni, ſive con-
 qui ex tracti, ſive contrahendi. Conſ: 2.
 m, & Dicimus ideo Sacramentum pæniten-
 con tiæ licitè conferri, cum juridiſtione
 a, pru probabili, nec propterea exponi pe-
 den riculo

riculo frustrationis, quia moraliter certum est, jurisdictionem in tali casu ab Ecclesia suppleri, si fortè desit. ut communiter docetur cum Viva & Diana p. 8. tr. 1. r. 93. sed etiam ex benignitate Ecclesiæ impedimentum dirimens nullum est, & matrimonium habetur pro valido, quando est solum probabile, quod aliquid non sit impedimentum, aut quod dispensatio sit valida. E. licet etiam cum hac probabilitate matrimonium contrahitur, nec exponitur periculo nullitatis. Id quod patet ex praxi Ecclesiæ, quæ semper matrimonia contracta cum dubio juris de impedimento dirimente, declaravit valida, & quidem non ideo declaravit, quia fuerunt contracta, sed quia causa matrimonij est favorabilis, & favores ex reg: juris sunt ampliandi. Impedimentum etiã, quod probabiliter non est dirimens, habetur pro nullo.

Infer: 1. cum Viva. Si tantum probabile

litera
casu
t. ut
Di
k be
r di
ium
lūm
npe
fit
pro
tur.
Id
qua
cum
nen
non
tra
t fa
s 15
etiā
ens,
pro
bile

babile sit, quod aliqua res matrimo
nium dirimat jure naturali aut Divi
no, potest Ecclesia sequendo opinio
nem probabilem oppositam, matri
monium juxta has probabiles opinio
nes contractum habere pro valido.

Infer: 2 cum LaCroix n. 42. Qui
cum dubio speculativo suscipit matri
monium, ex sententia probabili, reli
cta tutiore, non peccat, nec incurrit pæ
nas intentatas per damnationem hu
jus propositionis: Non est illicitum
in Sacramentis conferendis &c. Ratio
est, quia ob dispensationem Ecclesiæ,
accedit circumstantia, quæ sententiam
illam ex directè probabili facit refle
xè certam, & practicè tutam.

Infer: 3. Non valere matrimoniū.
si fuerit error facti, vg: quia putaba
tur non esse consanguinea, cum tamen
esset: quia ubi non est error commu
nis, sed privatus paucorum, Eccle
sia quamvis posset, non supplet, nec
dispensat. Ita CC. cum Gormaz. At
tamen

tamen Cardenas, Sanchez, &c. dicunt, quod quando in quaestione facti ex conjecturis utrinq; probabilibus. resultat purum dubium omnino invincibile, hoc non obstat contrahendo matrimonio, quia etiam hic, dum impedimentum est in statu puri dubii invincibilis, videtur, quod possessio sit pro libertate.

C A S U S IX.

Titius contra fidem primorum sponsalium cum Berta factorum. promisit jureiurando Caia matrimonium, subsequuta copula.

Quæritur: Cui nubere debeat? Suppono i. Utrumq; sponsum peracto sponsalium contractu ex iustitia obligari ad nuptias, ita ut quamdiu alter in promissione persistit, alter sine injuria resilire nequeat, quamvis

cum vis sponsalia sine ulla solemnitate testium clàm contracta fuerint, in foro tamen externo requiritur probatio per testes, aut juramentum, in defectu plenæ probationis, est CC. DD.

Suppono 2. Titium animo contrahendi sponsalia promississe nuptias, tam Bertæ, quàm Caiæ, & tam hanc, quàm illam acceptasse promissum, & vicissim, Titio repromississe matrimonium. Nam si tantum promissionem matrimonij acceptarent, & illud vicissim non repromitterent, Titius non faceret contractum sponsalium. Sponsalia enim sunt, promissio mutua futuri matrimonij. Actus etiam agentium non operantur ultra intentionem eorum.

Suppono 3. Bertam post contracta sponsalia nullam dedisse occasionem Titio, ut posset licitè resiliire, & sponsalia nova cum Caiâ inire. Justæ autem causæ resiliendi à sponsalibus sunt primò mutus consensus. 2do Reli-

gionis

gionis ingressus. 3. Ordo Sacer: 4. votum simplex castitatis. 5. alterius vel utriusq: sponsi fornicatio. 6. Impedimentū superveniens ut affinitas. 7. superveniens notabilis mutatio in sponsis, vel quo ad bona corporis, en ut si quis ex sponsis incidit in morbum incurabilem: vel quo ad bona animi, tur ut si quis ex sponsis gravi infamia macularetur, vel quo ad bona fortuna, ut si dotem promissam negat ille, qui promisit. Jam ad Q. R. Titim per se loquendo debere nubere Bertæ. Ita Layman. t. 10. c. 1. de spons. n. 5. corol: 2 Sanchez l. 1. de matr: qu d. 49. &c. CC. quia qui prior est tempore, potior jure, sed Berta fuit prior tempore in sponsalibus. E. est potior jure. E.

Dices i. Sponsalia Caix sunt juramento firmata: E. sunt potiora sponsalibus Bertæ. R. C. A. N. C. Nam jus solum legitimum & non illegitimum juramento firmatum, est potius jure

. vo- iuramento non firmato. Jus autem
erius. Caiæ est illegitimum, & in præjudi-
cium Bertæ. Nec juri Caiæ favet lex
castitas. Divina, ut non favet, si quis juret se alte-
ri gravē iniuriā facturum. Jura mentū
oris, enim non valet, quod cadit super rem
orbū illicitam, ut si quis juret, se pejera-
rimi, turum.

amia Dices 2do. Si quis post votum sim-
ortu- plex castitatis DEO promissum vio-
ille, lavit puellam sub promissione matri-
Titi- monij, debet illi nubere, omiſſa ob-
bere- ſervatione voti. E. ex eo, quod sit
pon- prior tempore Berta, non ſequitur,
natr: quod sit potior jure, quā Caiæ. E.
est R. 1. Diana negat Ant: quia deflora-
fuit tor virginis, emiſſo voto castitatis,
C. est debet ſervare votum, cū ad id urge-
at promiſſio DEO facta. R. 2. melius
ura- Tamb: in decal: l. 7. c. 5. de ſupro
pon- C.A. quia debitum hoc ducendæ in
n jus matrimonium puellæ defloratæ, ori-
num tur ex delicto defloratoris, at votum
jure castitatis est ex mera promiſſione. De-
jura- P bita

bita autē ex delicto prius sunt solven-
da, quā debita ex promissione gra-
tuita, ut docet CC. hinc si quis vo-
veat centum aureos Ecclesiæ, & dein-
de furetur, prius debet reddere hoc,
quod abstulit, illi, cui abstulit, postea
votum adimplere. N.C. disparitas,
quia votum factum DEO non adeo
urget, ut promissio facta homini.
DEUS enim non est tam rigidus ex-
actor, ut homo, & benignè præsumi-
tur jus suum remittere in concurren-
tia juris justitiæ, quod est homini ser-
vandum, homo autem non facillè jus
suum remittere censetur.

Si dicas: Debita ex delicto prius
sunt solvenda, quā debita ex pro-
missione, sed sponsalia Titij cum Caia
posterius inita, sunt debitum ex de-
licto, sponsalia verò cum Berta sunt
debitum ex promissione. E. sponsalia
Titij cum Caia sunt prius solvenda
&c. R: 1. Hoc argum: probat mul-
tū adeoq; nihil, probat enim Titium
debe-

en. debere nubere Caia, et si eam non de-
gra. florasset, quod tamen nullus concedit.
vo. Titij enim posteriora cum Caia spon-
in. salia essent debitum ex delicto. Non
ec. enim ei licebat contrahere cum Caia.
stea R. 2. Si Berta debitum ex promissi-
tas, one matrimonij remittit Titio, pote-
deo rit. is nubere Caia.

ini. Dices 3. Juxta regulam receptam
ex. apud Syl: ver: sponsalia n. 7. si duo
mi. vincula disparis potentiae impos-
ren. sibilis contrahuntur, fortius repellit
ser. minus forte, sed sponsalia cum Berta,
jus item cum Caia sunt duo vincula di-
sparis potentiae in impossibilia. E.
rius fortius repellit minus forte, atqui spo-
pro. salia cum Caia sunt vinculum forti-
Caia us, cum Berta minus forte. E. R.
de. sponsalia cum Caia non esse per se lo-
tunt quando, vinculum fortius, nisi Berta
salia cedat jure suo, uti cedere debet, si
enda sponsalia clam, Cara vero in scia prio-
mul. rum sponsalium, coram Parocho, ali-
tium usq; testibus celebravit. Ita Layman,
lebe

tr: 10. de spons: n. 5. c. 4. Tambur: 13. cer
 de spons: c. v. §. 5. Etsi enim per au
 se loquendo, prioribus sponsalibus fit
 standum sit, per accidens tamen, si lūm
 sponsus intelligat sibi, & priori spon per
 sa omni probatione carentibus, etiam si c
 oblato juramento, fidem coram com ren
 fistorio negandam, sed censuris com ent
 pellendum ad posteriorem sponsam cla
 cum sui maiore infamatione &c. ta I
 casu prior sponsa rationabiliter con ter
 tenta esse, atq; jure suo cedere debe acc
 bit. Ita Sanchez d. 49. Item si es tra
 violatione priorum sponsalium exig Tit
 um incommodum foret grave autem mil
 famæ damnum metuatur 2da sponsa Ca
 quæ priorum sponsalium ignara con dit
 sensu in copulam spe matrimonij sum
 præsertim si etiam prolem concepit tur
 tunc tali casu, deceptor ex justitia de Ry.
 bet damnum mulieris avertere. lū Per
 Layman cit: Hinc judicis erit con ne
 gnito periculo gravis damni interd mi
 compellere deceptorem ad 2dam du ne,
 cendam

cendam, ut docet Sanchez n. 6. Cum
autem iudex per sententiā, non pos-
sit priorem jure suo privare, sed so-
lūm declarare, jūe ejus in tali casu
per naturalem æquitatem cessare. Imò
si talis causa manifesta sit, decepto-
rem id ipsum exequi posse in consci-
entia foro, ante judicis sententiam de-
claratoriam. Ita Layman contra Sotū.

Dices 4. Si equum Cneio liberali-
ter promissum, vendas Gaio, pretio
accepto, & consumpto, teneris equū
tradere Gaio, at per priora sponsalia
Titius se in matrimonium Bertæ pro-
misit, per 2da verò se quasi vendidit
Gaio recepto pretio copulæ, imò tradi-
dit se, seu corpus suum quo ad u-
sum. Et per se loquendo Gaio tene-
tur nubere. R. C. l. p. An: ad 2dam
B. Titium promississe matrimonium
Bertæ non merè liberaliter, & non si-
ne posita repromissione, sed pro-
mississe onerosè, posita repromissio-
ne, qualis promissio non est, cum al-
teri

teri equum promittis. Imò in prioribus sponsalibus recepit aliquid pretij pro sua promissione Titius, recepit enim repromissionem quasi pretium suæ promissionis. Nec se potuit vendere Caia receptâ copulâ quasi pretio, si antea se quasi venderat, an inceperat vendere alteri. Sentes: Res vendita uni, & non tradita, si postea vendatur, & tradatur alteri, ei, cui jam est tradita debetur. E. etiâ licet Titius promiserit tradere usum sui corporis Bertæ, & nō tradiderit, tamē cū tradidit usum sui corporis Caia debet per se loquēdo habere Caia. & cū Titius tradidit usum sui corporis sponsæ Caia, nihil absolute suum tradidit, cū id fuerit contra jus prioris sponsæ. At equus cū pro pretio traditur, traditur tanquam suus & proprius. E. traditio illius usûs corporis nullam legitimam possessionē facit Caia. Sic non fit possessio legitima, dum quis rem furto ablatam etiam accepto pretio alteri, vendit, & tradit.

C A S U S X.

Titius & Caius litigaturi, munera notabilia, iudici obtulerunt, ut quisq; in suam partem animum illius moveret.

Quæritur I. An iudici acceptatio munerum sit aliquo jure illicita?

Q. 2. Si est illicita, an tenetur ad munerum restitutionem?

Q. An peccat, qui iudici munera offert?

IOS

Suppono. Licere iudicibus aliquid loco stipendij accipere. pro labore personali, qui iudicis studium, industriam, & periciam requirit, & ad quem gratis exercendum non obligatur, quia licet opus exercendi iustitiam sit Spirituale, & ex hac parte videatur esse simoniacum aliquid, accipere,

pere, tamen non est simonia aliquid accipere loco stipendij pro obligatione, qua se obligat iudex ad exercendum illud officium. eò quòd tunc iudex locat, seu vendit obligationem, non opus iustitiæ, quod exercet. Obligatio autem, quâ quis se obligat ad aliquid faciendum, temporale quiddam est, & pecuniâ æstimatur. At si iudex habet à lege, vel conventionem stipendium certum sibi assignatum, vel quando habet beneficium, cui annexa est jurisdictio in litigantes, tunc nihil potest aliud loco stipendij accipere à litigantibus, quia aliàs acciperet, aliquid ultra mercedem sibi debitam. Si tamen stipendium assignatum in pretium, injustum esset, neque publica potestas illud augeret, potest iudex tantò plus pro labore accipere, quantò maius salarium esse oportebat, ut iustum foret, quoniam lex injusta in conscientia non obligat. Sylvester v. restitutio q. 5. Dicastillo de jure & iust. f. 453. Possunt etiam iudices

quid
gati
cen
Ju
em
Obli
t ad
dam
i ju
one
um
i an
tunc
acci
cipe
de
gna
neq;
otest
bere
ebat
usta
lve
o de
i ju
dices

dices recipere pretium maius, quam
fit taxatum, quando propter litigan
tes, aliquem extraordinarium laborem
manifeste maiorem assumunt, ad quem
ratione officij non tenebantur, v.g: ut
noctem insomnem ducant, vel alio
proficiscantur ut citius, quam tene
bantur, causam expediant. Nav:
Mol: &c. Jam restat difficultas de
acceptione munerum, quæ dantur ad
movendum Judicis animum in alte
ram partem, an hæc acceptio sit ali
quo jure prohibita? itaq; R. i. Ju
dici acceptorem munerum, quæ dan
tur ad movendum eius animum in
alteram partem, esse jure positivo il
licitam: ut constat ex l. plebiscito ff.
de officio præsidis &c. Non intelli
gitur tamen contra eas leges peccare,
qui accipit quidem munera, non ta
men ut Judex, nec ei tali intuitu dan
tur, sed ob amicitiam aliunde ortam,
& contractam ob beneficia privata,
danti collata, ob consanguinitatem &c.
leges

leges enim solum prohibent accipere aliquid occasione Magistratus. Ita Sanchez l. 3. consil: c. unico dub. 1. n. 21. & alij.

R. 2. Effe etiam illicitam jure naturali munerum acceptionem, quæ dantur ad movendum animum Judicis in alteram partem. Ita Lugo d. 37. sec: 11. &c. Impossibile enim est moraliter loquendo, ut judex; qui pendente lite accipit à litigantibus magnum aliquod donum, prostea in decursu causæ, & in prolatione sententiæ non propendeat multum in favorem plus offerentis. Munera enim excæcant prudentes & subvertunt verba Justorum Exodi 23. Et dato quod possit aliquis adeo rectus reperiri, qui etiam donis acceptis condemnaret nocentem, tamen acceptatio munerum est periculum proximum pervertendæ iustitiæ, quia à communiter contingentibus est judicandum. Sic peccatum fornicationis accipit suam mali.

malitiam ex diuino prout, quæ male
 educabitur, quod inconueniens licet
 in aliquo particulari cesset, à commu-
 niter tamen contingentib: iudicatur.
 Ita Lugo f. 629. Et sicut fornicatio
 non potest contraria consuetudine
 præscribi, eo quod coniicit in peri-
 culum malæ educationis proles, sic
 donorum acceptatio non potest esse
 per consuetudinem licita ex eo, quod
 inducat efficaciter in periculum per-
 vertendæ iustitiæ. Nec dic ex Au-
 then: de Iudicibus §. ne autem col-
 lat: §. dari Iudicibus facultatem, re-
 cipiendi munera. Nam lex iudicib:
 concedit recipere munera, quæ accipi-
 unt alio titulo, non eo quia sunt Ju-
 dices, vel permittit accipere munera
 exigua, seu xenia, sed & de his Eccl-
 20, dicitur: Xenia & dona excæcant
 oculos iudicum.

Ad 2dum Q. R. Iudicem, ante fi-
 nitam litem, obligari jure naturali ad
 restitutionem eorum munerum, quæ
 data

data sunt ad movendum eius animū,
aliās versabitur iudex in periculo pro-
ximo pervertendæ justitiæ, si retineat
munera.

Nec refert, quod iudex munerum
liberaliter datorum dominium iure
naturæ acquirat. Nam hoc dominio
tenetur se jure naturæ spoliare, ne sit
in periculo violandæ justitiæ.

3^{ti} Quæsti duplex potest esse sen-
sus. 1. An peccat, qui Iudici offert
munera? ad movendum ejus animum
in suam partem. 2do An peccat, qui
offert ad redimendam injustam vexa-
tionem? Si primū R. peccat, qui
munera offert Iudici, quia illi dat oc-
casionem gravis peccati. Si 2^{dū}
R. non peccat. Ita Molina &c.

Porro tunc est vexatio iniusta, quan-
do est periculum, ne justitia unius
clara pervertatur, vel quando Iudex
non est æqualis omnibus in expedien-
dis eorum negotiis, sed expedit prius
eos, à quibus munera accepit, alios
autem

autem differt in longum cum gravissimis sumptibus & molestiis. In dubio autem, juxta Molinam, an iniustitia illi fiet, etsi ex affectu ad proprium commodum, timeat se fraudandum jure suo, non licet munus offerre.

Probatur jam 2da responsio. Non peccat, qui invitat alterum obstinatum, ad peccatum minus, ne faciat maius, vg: ut vulneret potius, quam occidat, sed qui offert Judici munera ad redimendam iniustam vexationem, invitatur ad peccatum minus, vexatio enim iniusta & gravis, est maius peccatum Judicis, quam est acceptio munerum. E. vide Dicastillo f. 465. Invitatio tamen ad minus peccatum est malum simpliciter, si sit cum affectu & desiderio peccati minoris.

CASUS XI.

*Titius suspensus ab Ordine Sacro, causâ censuræ sublatâ, benedicit a-
quam, fructus, nuptias, mulierem
post partum juxta solemnitatem
Ecclesie.*

Queritur 1. An incurrat irre-
gularitatem?

Q 2. An requiritur absolutio à censu-
ra, causâ censuræ sublatâ, & contuma-
cia cessante?

106 **Ad 1. R.** affirmativè, quia violat
suspensionem Ecclesiæ per exercitium
Ordinis Sacri: est CC. cum Bonaci:
d. 3. p. 4. Benedictio tamen mensæ
non est exercitium Ordinis Sacri, cum
eam etiam laici præstare queant.

Ad 2. Q. R. affirmativè, & certum
est ex c. cum desideres 15. & cap:
Sacris 38 de sent: excom: Hinc Ale-
xander

xander VII damnavit hanc 44. prop.
Quo ad forum conscientia, reo con-
recto, eiusq; contumacia cessante,
cessant censura.

Nec obstat, quod censura sit me-
dicina, quæ definit morbo sublato.
Nam censura est medicina, & pœna:
hinc licet cesset ut medicina morbo
sublato, non tamen semper cessat ut
pœna, ut habet Viva ad prop: 44. At-
tamen per se expirat suspensio merè
pœnalis, quæ fertur ad certum tem-
pus in pœnam delicti ob peccatum
merè præteritum: nam tunc non est
propriè censura. Ita CC. Fieri eti-
am potest ex mente censurantis, vg:
dum dicitur: Sis suspensus, donec
restituas, ut hoc ipso concedatur ab-
solutio, si postea fiat restitutio, ut aiunt
Navarrus &c.

Infer: 1. Quamvis contumacia sit
causa, ut ponatur censura, nō tamen est
causa, ut conservetur. Sic licet culpa
sit causa pœnæ, tamen sublatâ culpâ
sæpe

sape manet reatus pænæ. Hinc quia causa positæ censuræ fuit voluntas Superioris, ita hæc eadem debet esse causa sublationis censuræ. Nec est alienum à pietate Ecclesiæ, velle eum censuræ obnoxium, qui se correxit, & non petit absolvi à censura. & talis licet sit membrum Christi & Ecclesiæ, non tamen vegetatur influxu Spiritus alii auxiliij. quod ex publicis Ecclesiæ suffragiis provenit, sed vegetatur influxu interno charitatis, & fidei.

C A S U S XII.

Resolutione sequentium quasitorum locupletior.

Quæritur I. An homines non interdicti incurrant interdictum, si post latum interdictum fiant concives populi interdicti?

Q. 2. An possit die Nativitatis Sacerdos

quia
s. Su-
cau-
alie-
eum,
exit,
talis
efia,
ritu-
cele-
tatur
ei.
[.
rim

Sacerdos celebrare tertiam vg: Missam,
qui in 2da vg. per errorem loco vini
consecravit aquam & sumpsit? item
an possit consecrare hostias, sumpta
jam communione, Sacerdos, propter
multitudinem communicandorum?

Q. 3. An validum est matrimoniū
Titij peregrini, quod cum Berta etiam
peregrina coram Parocho non suo,
mentitus se fixisse quasi domicilium in
eius parochia, contraxit contra fidem
priorum sponsalium contractorum
cum Caia, spe matrimonij imprægnata,
cui ne nuberet, filium ex ea susce-
ptum, e Sacro fonte levavit?

Q. 4. Quænam sit ratio agendi cū
mercatore? quæ cum aliis?

Ad resolutionem primi quæsti, sup-
pono interdictum esse, cenfuram pri-
vantem participatione Sacramento-
rum, Divinorum officiorum, & Ec-
clesiasticâ sepulturâ. Itaq; ad 1. Q.
R. affirmativè. Ita Bonac. d. 5. p. 1
n. 16. &c. Tum quia homines non
inter.

107

interdicti, fiunt pars communis in-
terdictæ, si fiant concives populi in-
terdicti: Tum quia cives communi-
tatis interdictæ, dum absunt hinc,
cùm fertur interdictum, subjacent in-
terdicto. E. & homines non interdi-
cti incurrunt interdictum, si fiant con-
cives populi interdicti. Antecedens
est Sairi c. 4. n. 2. Alterij, Avilæ &c.
Probo Conf: Tam hi, quàm illi sunt
pars communis interdictæ. E. Con-
firm: Amentes aut infantes, qui tem-
pore latæ interdicti generalis non uti-
bantur rationis usu, acquisito usu ra-
tionis, subijciuntur interdicto, & ca-
pella addita Ecclesiæ jam interdictæ,
item locus additus priori loco inter-
dicto, subijciuntur interdicto. Ita Al-
terius d. 10. c. 5. E. etiam.

Obijcies 1. Interdicto populo non
intelligitur interdictus Clerus, & è con-
tra. E. & interdicto populo, non in-
telliguntur interdicti, qui post latum
interdictum fiunt pars populi interdicti.
Et

ti. R. cum Suarez &c. C. A. N. C.
quia populus absolute prolatus, solet
distingvi à Clero, & accipi pro laico.
Homines vero non interdicti, si fiant
pars populi interdicti non distinguun-
tur à populo, nisi tanquam pars à
toto.

Ob: 2. Interdictum est pœna Ec-
clesiastica. E. solos ligat nocentes,
atque hi, qui post latum interdictum
facti sunt pars populi interdicti sunt
innocentes. E. R. C. A. & C. distin-
gvo subsumptum, sunt innocentes
præcisè secundum se C. sunt innocen-
tes, ut sunt pars populi interdicti. Ne-
go subsumptum.

Ob: 3. Si unus habeat duo domici-
lia, unum in eo loco, in quo, totus po-
pulus est interdictus, aliud in alio lo-
co, ubi non est interdictus, non subja-
cet interdicto. E. R. cum Suarez,
Fill: &c. Dist: Ant: Habens duo
domicilia &c. non subiacet interdicto,
si habitet in domicilio loci, in quo po-
pulus

pulſeſt interdictus N. A. ſecus C. A
& N. C.

Ob: 4. Terra non interdicta, ac
quiſita poſt interdictum locale, non ſub
jacet interdicto, ut docet Gobat &c.
E. & homines &c. R. Diſparitas eſt
quia interdictum generale perſonale
fertur in perſonas, ut faciunt unum
populum, conſequenter qui adveni
& fit pars illius populi interdicti
incurrit interdictum: ſicut qui rece
dit, cum deſinat eſſe pars populi in
terdicti, non remanet interdictus. In
terdicto vero locali non attenduntur
loca, quatenus ſunt ſub uno Domino,
ſed ipſamet loca ſingula afficiuntur
interdicto. Ad hæc ſi unus locus ven
datur poſt interdictum, adhuc eſt in
terdictus, ſi vero alius poſt latum in
terdictum locus acquiratur, non re
manet interdictus. Vide Gobat

Ob. 5. Qui poſt latum interdictum
fit de Familia interdicta, non incurrit
interdictum. E. &, qui lato jam in
terdictum

C. A. Interdicto, fit pars populi interdicti, nō
interdicitur. R. C. A. N. C. quia in-
terdictum familiæ est particulare, fer-
turq; in certas personas talis familiæ.
Interdictum verò communis est ge-
nerale. Ita Suarez n. 9. Fall: &c.

Ad 2dum Q. quidam ipso facto &
praxi respondit affirmativè, sed erro-
res non sunt allegandi. Itaq; omnino
quo ad utrumq; punctum est respon-
dendum negativè.

Ratio primi, quia Sacerdoti non je-
iuno non licet celebrare, nisi sit gra-
vissima necessitas, ut metus maximæ
infamix, scandali, & aliorum gravi-
morum incommodorum. Tunc enim
lex Ecclesiæ de naturali jejuniis non
obligat.

Ratio 2di. Quia consecratio Xsti
nequit licite poni, nisi juxta ritum ab
Ecclesia præscriptum. Nec est tanta
necessitas communis, ut hic ritus etiam
ad dandum Viaticum omitti queat.

3tij Q. & 4ti, ut clarior, & ad ca-
ptum

ptum resolutio fiat; instituemus eam
per arcanum colloquium, seu per ra-
tionem agendi Confessarij cum pæni-
tente malè nupto, & per rationem a-
gendi cum mercatore. Sit itaq;:

Ratio agendi cum pæni- tente malè nupto.

PÆnit: C.D.O. Ex mea & sponsa
parochia, veni ad alienam paro-
chiam: fixi me in illa fixisse quasi do-
micilium, habereq; animum perma-
nendi potiore anni parte. Ibi contra-
cto in facie Ecclesiæ matrimonio, post
aliquot hebdomadas, contuli me ad
propriam Parochiam. Conscientia
urgeor, quod coram proprio Parocho
non contraxerim, & dubito, an meum
matrimonium sit validum. C. vale-
ret tuum matrimonium, si habuisses
saltem tu verum animum ibi figendi
quasi domicilium, ubi contraxisti, sed
quia

eam
 er ra
 pani
 em a
 :
 eni.
 onfa
 paro
 si do
 rma
 ontra
 post
 ne ad
 ientia
 ocho
 meū
 vale
 uisses
 gendi
 , sed
 quia

quia talem animum non habuisti, tu-
 um matrimonium non valet: debes
 illud iterum in facie Ecclesiæ propriæ
 contrahere. P. si non valet, cum meâ ista
 quasi consorte furibundâ, & alterâ Ri-
 xâ natâ, malo alteri nubere. C. lice-
 bit, sed tali matrimonio uti non licuit,
 dic quoties illo mala fide usus es? P.
 copulam habui vicibus 15. solam co-
 pulæ voluntatem cum tactibus & oscu-
 lis vic: 10. p. m. matrimonium etiam
 hoc contraxi contra fidem priorum
 sponsalium cum Gaia, cui nolens nube-
 re filium meum ex ea, à me impræ-
 gnata, natum, levavi è Sacro fonte, oro
 Pater, an possum illi nubere? C. imò
 debes. P. sed impedimentum cogna-
 tionis Spiritualis dirimit matrimoni-
 um. C. lex Ecclesiastica de tali im-
 pedimento dirimente, non præjudicat
 legi naturali. obliganti ad servandam
 promissis fidem, aliàs esset iniqua.
 præciperet enim id, quod non licet.
 In concursu etiam legis naturalis, &
 legis

legis humanæ prævalet lex natura.
 Deniq; sua fraus nemini debet patroc-
 nari. Ita DD. P. sed ego Caia con-
 ditione inferiori fictè promisi nuptias.
 C. si eam non imprægnâssis, proba-
 biliter ei non teneris nubere, sed quia
 imprægnâti, non ideo liber es quam-
 vis fictè promiseris. Quia sæpe fit
 ut aliquis nobilior, seriò promittat,
 aut etiam ducat viliozem. P. quid si
 Caia renuntiabit juri suo? C. si non
 timeantur prudenter graviora mala,
 non potest renuntiare, sed tenetur ur-
 gere matrimonium, ut ita consulat bo-
 no prolis legitimandæ. P. ego Caia
 certam pecuniæ summam pro illata fi-
 bi injuria offeram. C. cum damno pro-
 lis non legitimandæ, nequit hanc sum-
 mam acceptare. V. C. coix n. 72. P.
 inter malleum, & incudem positus,
 quò malorum deveni. C. nemo lædi-
 tur nisi à se ipso &c.

Ratio

Ratio agendi cum mer- catore.

PEnit: Vendidi mercem, aucto pre-
tio eius ex eo, quod illâ valde ege-
ret emptor, & erga eam afficeretur
C. rem alienam hoc est affectum, &
indigentiam eementis aucto pretio ven-
didisti. **P.** utiq; licet mercis pretium au-
gere, si venditor illâ ægre careat pro-
pter commodum & oblectationem.
C. quid tum. Hoc commodum & oble-
ctatio sunt res venditoris pretio æsti-
mabiles. **P.** sed ego mercis pretium
auxi etiam ideo, quia circa eam infor-
tunium passus sum. **C.** si infortuni-
um commune multis mercatoribus in-
duxit penuriam mercium, potuisti
tunc pretium augere. Pretium enim
vulgare sæpe mutatur prout est copia
vel inopia tum mercium, tum empto-
rum. **P.** at meum unius infortunium
non

non induxit penuriam mercium. C. id debet vendi, quod est merci intrinsecum, & tanti, quanti communiter æstimatur, infortunium autem tuum est merci extrinsecum. Quantum pecuniæ hæc iniquitas tibi invexit. P. fl: 200. C. quot erant huius mercis emptores. P. 15. p.m. C. teneris ad restitutionem injusti pretij. P. imperito vendidi 3. centurias imaginum timph: 39, vendendas timph: 15. requisitus postea, jureiurando affirmavi me consveto pretio vendidisse. Gemmam etiam valentem 100 fl: emi à quodam fl: 10. C. sic emptæ gemma non est tua: ut sit tua, fl: 90 debes venditori dare. Non enim tibi præsumitur quidquam voluisse donare. Non distesces alieno. Res alienæ sunt tanquam plumæ aquilarum, quæ alias plumas sibi mixtas consumunt, ut ferunt Historiæ. P. utiq; si agrum emerem, in quo thesaurum reconditum scirem, non tenerer quidquam venditori resti-

tue.

m. C. tuere. C. ita est, quia agrum tunc
 rci in currenti pretio emeris. E. id non mi-
 muni litat pro te. P. Mi Pater ego me non
 m tu agnosco debitorem gemmæ venditori:
 nantur nam illi innui hanc gemmam valere
 exit. 100 fl: sed ea me non indigere, hinc
 s mer pro ea tantum fl: 10. dedi non invito.
 eneris C. si ita est, nihil debes tali venditori.
 P. im. P. sed mihi nunc constat hanc gem-
 inum mam esse furtivam. C. tanquam alie-
 s. re nam Domino teneris restituere? P. at
 mav ego titulo emptionis sum Dominus
 Gemmæ gemmæ. C. fur in te non transtulit
 i quo dominium, quod ipse non habuit. P.
 a non at ego in furem transtuli dominium
 endi 10 fl: C. transtulisti, si tuâ pecuniâ
 nitur emisti? P. meâ. ergo mihi fur nihil
 on di debet. C. est quidem fur hic Domi-
 nquâ nus 10 fl: ex vi emptionis, sed cum
 umas obligatione tibi restituendi. Ille mi-
 Hi hi 10 fl: non restituet, nisi ego illi
 rem gemmam tradidero. C. ut te inde-
 irem mnem serves, potes & furi reddere.
 resti. P. sed scio gemmam non redditurum
 tue. urem

furem Domino. C. si ita probabile
est, te rem non posse reddere furi,
quia res è potestate furis extracta,
hoc ipso acquisivit meliorem statum,
qui spectat ad rem ipsam, & eius Do-
minum. Ita Layman l. 31. tr. 4. c. 17.
S. 2. &c. contra Illfung d. 3. n. 40. &c.
P. mi Pater nemo tenetur ex charitate
magis prospicere bono alieno, quàm
proprio. Hinc si invenirem rem alie-
nam in aliquo loco, & postea timens
eam mihi perniciosam, possem eam
in eodem loco reponere, ut me inde-
mnem servarem, et si hæc res in me-
is manibus acquireret meliorem sta-
tum. Ego potius sequar sententiam
Illfung. C. si placet sequere. Sed si
non poteris reperire furem, ut ab eo
res recipias, rem vero Domino tene-
beris restituere saltem in æquivalenti,
si times suspicionem contra te furti.
vide Bonac: n. 4. P. Juravi bis me
non posse tali pretio merces vendere,
cùm tamen possem. C. si per hoc si-
gnifi-

gnificare voluisti, quod non posses
 cum honesto, & mediocri lucro ita
 vendere, excusaris. P. potui oblato II
 pretio vendere cum honesto lucro.
 item juravi ter, merces mihi pluris
 constare, cum id esset falsum. C. si
 per hoc non intellexisti nudè preti-
 um rei emptæ, sed etiam computasti
 expensas vg: vecturæ &c. excusaris.
 Expensæ enim justè possunt venire
 nomine pretij, quo res tibi constant.
 V. Gobat t. II. n. 6. P. intellexi nudè
 pretium rei emptæ. Ad creditum ven-
 didi merces bis supra pretium sum-
 mum. C. si habuisti titulum justum
 vg: lucri cessantis, vel damni emergen-
 tis, vel periculi fortem amittendi, ex-
 cusaris. V. Bonac: t. 2. n. 20. &c. P.
 solus titulus dilationis in solvendo in-
 tercessit. C. sola dilatio solutionis non
 est justus titulus acquirendi plus, quia
 justum pretium rei zdum se est, quo
 res valet, quando traditur: & solutio
 futura tantundem æstimatur, quanti
 præ-

præfens. Nihil ultra pretium iustum
accipies à tali emptore. P. vendidi
merces corruptas pretio mercium re-
centium. C. an in magna quantitate,
& quot emptoribus? P. in magna, &
emptoribus tribus, à quibus interro-
gatus, non detexi vitium occultum,
sed asserui merces recentes. C. te-
nebaris ex officio explicare conditio-
nem rei tuæ venalis, & detrahare de
pretio pro ratione vitij, sed quia em-
ptores in re gravi decepisti, teneris
reddere indemnes? P. pro certa vari-
arum mercium mensura, idq; paulo
minore ultra pretium summum acci-
piebam fl: 2. C. statera dolosa abo-
minatio est apud DEUM. prov. n. i.
P. etiam famulum meum similiter de-
linquentem laudavi. C. quoties lau-
dasti? P. ter. C. digni sunt morte,
non solum qui talia faciunt, sed & com-
probant illa facientes. Ad Rom: 1. Et
interprete Chrisof: de David & Sau-
le, collaudare delinquentes longè plus
est,

est, quàm delinquere. Quantum tibi hinc
 accessit pecuniæ ultra pretium justum
 acceptæ? P. fl: 100. C. à quot, & an
 à pauperibus emptoribus? P. à 50
 prope pauperibus. C. redde, quod
 debes. P. dolio potûs eximij affudi
 aquæ ollas 5. & vendidi. C. potus si
 ex illa admixtione non fuit minùs
 bonus, quàm ille, qui ab alijs vendi-
 tur, non esses condemnandus iustitiæ,
 qui eodem pretio vendebas. V. Less:
 l. 2. c. 21. dub: ii. quia illa fraude nul-
 lum damnum inferres emptori, poteras
 enim rem tuam deducere, ad eum sta-
 tum in quo sunt res aliorum. Atta-
 men talem posse puniri, tanquam eum,
 qui adulterat species, & emptores
 decipit: docet idem Less. P. meum
 vinum per hanc mixtionem fuit de-
 terius vino aliorum. C. 5. ollas aquæ
 vendidisti, & tibi cum obligatione
 restituendi, pænas ineffabiles post mor-
 tem emisti. P. alijs deficiente vena-
 li vino, literis confectis, sparsi rumo-
 rem,

rem, de navibus, quæ Vinum advehē-
 bant, submersis, & ideo carius
 dolia vini vendidi. C. teneris restitu-
 tuere, dampnificatis minore p etio
 vendendo. v-l si non omnes nōsti,
 pauperibus in, quæ collectam pecuniam
 conferendo. P. sed sub mortali an
 teneor? C. an magnam omnibus si
 multumptis hac fraude fecisti inju-
 riam. P. non magnam, quia vendi-
 tis ollæ mensurâ tali fraude vini do-
 liis lucratus s. 50. C. amor proprius
 tibi ex camelo fecit muscam. Sub mor-
 tali debes restituere. P. utiq; non te-
 nerer restituere si pretium vini au-
 ctum esset, jam falso tali rumore non
 per me causato, & inscio fraudis. C.
 etiam probabilius tunc tenereris. Nam
 idem pretium nequit esse justum & in-
 justum respectu diversorum, sed re-
 spectu illorum, qui rumoris sunt cau-
 sa, est injustum. E. etiam respectu
 aliorum, cum tale pretium non sit
 à Magistratu constitutum, nec appro-
 batum

batum. Ita Rebellus &c. contra Me-
 dinam & Graffum. P. monetam fal-
 sam defectu ponderis, & materiæ justæ
 pro mercibus exposui. C. in qua
 quantitate, & quoties? P. in magna
 & ter. C. redde, quod debes. P. utiq;
 non tenerer reddere, emendo merces
 formaliter falsâ monetâ materiâ bo- 116
 nam habente, cui appressa est forma &
 signum Principis sine ulla auctoritate.
 C. talis moneta si exponatur habet
 valorem intrinsecum, & communem,
 non item prior. Sed quorsum hæc tua
 argumenta, an venisti conscientiam
 expiatum, an me examinatum? P. mi
 Pater ignosce, multis antea confessu,
 resolutiones mihi damnosas accepi
 Nam sed difficultates oppositæ confessarios
 & in errore in viam bonam reduxerunt.
 Sed adhuc dubio coarctor. Illam mo-
 netam materialiter falsam inscius ex-
 posui. C. adhuc teneris eam recipe-
 re, & aliam bonam dare. Receptam
 autem supprime, aut detecto vitio
 vende

vende, quanti potes. P. habeo da
mnum. C. hoc casui & improviden
tiae tuae imputa, & aliis non noce
rasti talem pecuniam acceptando, sed po
error soli erranti nocere debet. Innu
Nav: & O O. P. quandam rem pro
tiosam vilissimo pretio emi ab hosti ca
raptore C. si emisisti eo fine, ut res ad
deres Domino pretium datum restitu
denti, utiliter gessisti negotium Domi
ni, quem deberes inquirere. P. res mi
hanc emi, quia censui prudenter, pe
Domino haberi pro derelicta. C. propter
hac re dedisti vile pretium seu in
dimidium, titulo occupationis, ne car
II7: nptionis, & potes eam retinere. Sed
si Dominus comparuerit, deberes ex
rem reddere, si eam constaret non qu
habuisse pro derelicta. Tunc enim pa
eius rei adhuc dominium haberet. nu
plura non occurrunt. C. caudata
sunt tua peccata. non dimittenda, ne
gladio efficacis propositi de restitu
ne, nunc hanc caudam rescies. *Prati*

mittis ne id verè & ex animo, non
verbotenus tantùm. DEUS enim non
irridetur. P. propono. C. non fis
posthac tam avidus rerum, quæ
nunquam exsatiant cor. Et bona o-
mnia caduca non sunt nisi micæ, quæ
cadunt de mensa divitis, scilicet DEI
ad canes, nempe mortales. Quæ igitur
hæc cæcitas, quæ fatuitas? recusare
regias epulas in cælis, ut obtineas
micas in terris, ut comedas pomum,
perdere Regnum. Ut sis bonus imi-
teris hominem pessimum, te ipsum,
quantùm studuisti opibus colligendis,
tantùm stude virtutibus &c.

Rationem agendi cum mercatore
expedivimus. Huius autem quæsitæ,
quænam sit ratio agendi cum alijs
pænitentibus resolutionem habes, a
num: 6. ad n. 91. & infra.

*Capite libri tricipsi-
tis coronato sub faustis-*

R2

simis

(250)
simis auspiciis Magni
MECÆNATIS

fit
CORONIS CORONAE
THEOLOGICÆ.

N Empe lapides pretiosi, non illi
de quibus innuit *Laurentius*
Justin. c. 7 dicens: in ipsa Corona
tanquam lapides pretiosi fulgent
genera gaudiorum, sanitas absq[ue]
firmitate, juventus absq[ue] senectute,
118 satietas sine fastidio, libertas sine
impedimento, pulchritudo sine defectu,
mitate, impassibilitas sine morte,
bundantia sine indigentia, securi-
tas sine timore, cognitio sine erroribus,
gloria sine ignominia, pax sine de-
turbatione, gaudium, sine tristitia.

Hæc ille. Nam hi sunt pretiosi in oculis DEUS Sanctorum soli Corona calicæ propriæ. Porro lapides Corona Theologicæ & si sint percari in oculis, sed vilissimi in conspectu populi. Sunt autem 12.
Primus Adamas, cuius durities sanguine hirci domatur.

Aliàs
Ratio agendi cum obstinato peccatore.

PEnit: Mi Pater sum in periculo vitæ. C. video te sanum. P. fanus sum, sed fors hodie moriturus. Provocaui adversarium, ad duellum hodie horâ tertiâ instituendum; ne si me Sacramentis decedam, confiteor tibi peccata mea. C. hoc primo sce-
 lus confitere, quod ad duellum jure natura vetitum provocasti. P. à quibus habeo animum resiliendi, de his
 me

me accusabo, à proposito autem duelli
 refilire nequeo. Aliàs promissis non
 stabo, cum ad hoc jure naturæ obliger.
 C. ineptis. Promissio de re illicita
 non obligat, utpote stulta, & peccami-
 nosa. Si vis patere tibi aures con-
 fessarij, desiste ab impij duelli pro-
 posito. P. non possum. Honor me-
 us periclitabitur. C. imò periclitabi-
 tur, si in malo perstiteris. Nemo ti-
 bi, nisi stultus timiditatis notam. ff.
 cabit si destiteris, imò prudentes te
 laudibus sub sidera tollent, quòd no-
 fueris prodigus vitæ tuæ. P. sapientia
 mundi tales habet ut timidos, ego au-
 tem, communi sensu sum audacis pe-
 ctoris heros. C. sapientia huius mun-
 di stultitia est apud DEUM. Stul-
 tus fueris, si stultitiæ huic credulas
 aures dederis. P. at risus & oppro-
 brium populi fiam. C. si stipendi-
 mereris apud Regem, an curam
 fannas, & sibilos stultorum, habi-
 magna æstimatione, favoreq; Prin-

duell^{is} p^{is}, ac totius Regni? P. contemne-
 rem latratus caniculorum. C. Quis
 is non amabo, maior, an Rex cum Proceribus,
 bliger an DEUS cum Sanctis Omnibus? P.
 illicita DEUS utiq; maior. C. imò infiniti-
 ccami es maior. Si huic præfers stultitiam
 s con mundi, stultior es, quàm si præferres
 i pro aureis montibus stercora. Utiq; Regi
 er me cum toto Regno, annueres postulanti
 cl tab id à te, quod per me DEUS cum San-
 mo ti ctis petit? P. annuerem. C. & Regi
 n : ff. Regum haud annues? P. do victas
 tes te minus, ab impio proposito resilio, &
 d no eius me accuso, ac doleo, quòd Deum
 pient offenderim. C. condonasne inimico
 ego at personalem offensam? P. non possum 120
 acis pa C. potuit David, Stephanus, & alij
 s mu gravissimas condonare offensas, & tu
 Scu levioribus dicis te non posse veniam
 redula dare? Ais te fortis pectoris heroem,
 oppro & hic imbellem puerum te probas?
 pendu Fortior est, qui se, quàm qui fortissi-
 curan ma v. neit mania. P. sed hic meus
 habi adversarius, villam meam iniquissime
 Prin occu-

occupatam inſedit. C. Jure cum illo
 agito, offenſam autem perſonalem
 ignoſcito. P. ſed me graviffimè læſi
 in honore, & fama. C. id mihi con-
 ſtat, ſed magis tu, & toties læſiſti Re-
 gem Regum, & tamen tibi libenter pa-
 ratus eſt veniam dare, ſi reſipueris.
 P. DEUS eſt infinitè bonus. C. &
 tu non viſ eſſe bonus? Viſne tibi di-
 mitti à DEO peccata? P. volo. C.
 non viſ. ſi non dimittis. Dimittes
 DEUS te imitabitur, & tibi veniam
 dabit, nam id promiſit, dicens: Di-
 mittite, & dimittetur vobis. Si hac tua
 irà noceres inimico tuo, haberes ratio-
 nem licèt futilem non dimittendi, at
 verò tibi ſoli graviffimè nocet, inſo-
 mnes noctes ducendo, vitam amaram
 cum continua mentis perturbatione,
 & gravi conſcientiæ remorſu. exigen-
 do, ac æternæ damnationis reatum in-
 currendo. P. Mi Pater vicisti. Con-
 dono offenſas. C. cuius amore? P.
 tranquillitatis internæ. C. potiùs con-
 dono

dona amore Christi pro crucifixoribus, imò pro te deprecantis. P. con-
 dono: C. perge ultra. P. bona im-
 mobilia, progenitoribus meis iniquissi-
 mè adjudicata possideo. C. restituere
 teneris cum lucro cessante, & da-
 mno emergente. P. si restituero, nec
 ego, nec filij mei habebunt subsidia
 honestæ vitæ. C. restitue, non est
 abbreviata manus Domini: providebit
 tibi & filijs necessaria vitæ. Dominus
 orbis Pater est, utinam te, ut filium
 geras. Magisne tu diligis te, & filios,
 quàm Patrem tuum, DEUM tuum? P.
 ratio dicat, me debere, DEUM
 amare super omnia. C. obsequere
 rationi. Utiq; tibi filij fortè nihil bo-
 ni præstiterunt, cùm tamen DEUS,
 quotidie sua in te effundat beneficia.
 Illi, & legi naturæ restitutionem præ-
 cipienti morem age. P. quid faci-
 endum, propono restitutionem? C.
 nonne id in anteaëctis confessionibus
 promisisti? P. omnino ita. C. pro-
 misi.

misisti, nec fecisti. animam perdidisti. Si vis à peccatis absolutionem, fac primò restitutionem. Lufisti alios finis propositis, & me ludes. &c.

Secundus Amethystus, qui vini rubri colorem praefert, & ebrietatem reprimere creditur.

Aliàs

Ratio agendi cum ebrietatis osore.

PÆnit: Plus æquo punivi famulum ebrietati deditum, ipse plectendus, nam bibi coactus. propter
 122 solam voluptatem, & victus aliena importunitate, inebriavi me, non advertens periculum ebrietatis. Item concitavi quendam ad blasphemias, eius ebrietatem sine vi illata impediendo. C. prævdistine id? P. prævidi. C. debuisti potius permittere ebrietatem, utpote

utpote minus malum. Sic determinato aliunde ad peccatum, potest svaderi minus, ut avertatur maius crimen &c.

Tertius Azebestus, qui semel accensus, susceptos detinet ignes, extinguigz nequit.

Alias

Ratio agendi cum habituato peccatore.

PÆnit: Sæpe inadvertenter pejeravi ex consvitudine. C. raro quis ex consvitudine mortaliter mala aliquid faciens, facit sine ulla advertentia malitiæ. aderit enim communiter advertentia saltem virtualis, sive tenuis, & quasi imperceptibilis, quæ prout sufficit ad actu bene operandum, sic ad actu peccandum. V. La Croix n. 974. Accusasne te, si advertenter peierasti. P. accuso. C. esne cona-

conatus hanc malam consuetudinem
extirpare? P. non adverti ad hanc
obligationem. C. quivis tenetur amo-
vere causam peccati etiam materialis,
si nihil obftet. P. quid hoc est pec-
catum materiale? C. quod fit cum u-
su rationis, sed sine advertentia mali.
P. mi Pater porrige modum hujus con-
suetudinis tollendæ. C. à mendacijs
abstine, & quoties te deprehendes
mentitum, pñam aliquam tibi impo-
ne. P. in ebrietate plena v. 15 com-
missa, contumelijs graviter inhonora-
vi personas honoratas, an teneor de-
precari? C. non teneris, si id non
prævidisti. P. prævidi v. 9. C. te-
neris læsum honorem reparare. Si
in ebrietate occideres prævidens, nec
sufficenter præcavens malū, tenereris
ad restitutionem damnorum ex homi-
cidio. P. hæ contumeliæ nec materiali-
ter fuerunt peccata, nam processerunt
à me ebrio, veluti à pfittaco. C. at fu-
erunt peccata in causa ebrietatis P.
ebrie-

Ebrietas non potest causare verba
 utentis ratione. C. quid tum: sed tu
 scieris dedisti causam contumeliarū
 voluntariē te inebriando. P. tolebam
 me exponere periculo peccandi. C.
 quo peccato? P. mortali. C. qua spe-
 cie peccati, & quoties, & an periculo
 proximo? P. non capio quid sit pe-
 riculum proximum? C. quod sæpe
 coniungitur cum peccato. Hinc qui 124
 scit, si decies accedat tale consortium,
 se oēties, vel septies cadere, pe-
 riculum illi est moraliter certum, si
 autem ter, aut 4ter solum cadat, est pe-
 riculum tantum probabile. V. Gobat
 n. 527. P. exposui me periculo ebri-
 etatis ter. C. dic quo genere potūs
 excedis? P. vino adusto. Detrahe-
 bam alijs sæpe in re gravi. C. in quo
 eorum læsisti famam. P. dixi de ijs,
 quod sint superbi, iracundi, parci,
 prodigales, invidi. C. hæc vitia non
 sunt iniuriosa valde, nec multum de-
 trahunt de existimatione famæ apud
 igno:

ignorantes illa. P. plura non memi-
ni, de peccatis doleo. C. pro pœni-
tentia 10 diebus etiam interruptis qui-
bus placuerit, abstinebis à vino adulto
amore Christi felle poti &c &c.

*Quartus carbunculus, qui Ruellio
teste, gemmis sui imaginē imprimit.*

Aliàs

Ratio agendi cum scan-
daloso Sacerdote.

Pœnit. Gulâ victus comedi car-
nes 4. septimanis quadragesimæ,
ut videntes inducerem ad idem nefas.
C. quoties singul's diebus hæc fuit co-
mestio? P. bis. C. quot tali esu con-
iecisti in gravem difficultatem, & ten-
tationem, cui difficillimè poterant re-
sistere. P. conieci 4. C. dæmonis
& Lutheri Apostolum egisti. P. lo-
cutus sum turpia cum desiderio ad
liberas prævidendo hic lapsum audi-
entium.

entium. C. quoties locutus es cum tali
desiderio, & ad quot liberas? P. lo-
cutus sum ter cum affectu ad liberas
duas. C. an singulis vicibus loquelæ
fuit desiderium ad duas. P. semel fu-
it desiderium ad unam, bis ad duas.
C. fuitne hæc loquela cum scandalo. P.
non fuit cum scandalo directo, quia ru-
inam proximi non intendi, sed fuit
cum indirecto, quia prævidi scanda-
lizandos audientes, & movendos ad
peccandum. An mihi dicenda spe-
cies peccati, ad quod prævidi moven-
dos? C. aliqui cum Tambur: l. 2 c. 1.
§. 17. dicunt, non esse dicendam,
quia tale scandalum solùm est contra
charitatem debitam proximo, quã
non debet quis illi esse occasio pecca-
ti, non autem contra alias virtutes par-
ticulares, quæ non obligant saltem gra-
viter, ut vitia contraria in alijs im-
pediamus, sed ut illa positivè non sva-
deamus. Sed alij melius docent, eum
qui scandalizat committere etiam pec-
catum

catum eius speciei, ad quam alteri est
 occasio, & debere præter speciem pec-
 cati, per quod, & ad quod induxit,
 confiteri quot personas, & quali pec-
 cato scandalizavit? P. cum quodam
 hac intentione solebam potare, ut ex-
 pensis pecuniis furaretur res maioris
 pretij. C. quoties hac intentione pota-
 sti? P. vicibus 10. an teneor ad resti-
 tutionem? C. non teneris, quia non
 peccasti contra iustitiam, sed solum
 contra charitatem. Sic non tenetur
 restituere, qui solo tantum exemplo,
 non vero cooperatione aliqua indu-
 xit alios ad furtum. P. cantiones ob-
 scenas cum delectatione turpi sine ef-
 fectu ad ullum cecini ter. C. an fuit
 cum scandalo? P. nescio ullum hinc
 sumpsisse occasionem peccati. C: po-
 terasne probabiliter timere, ne per
 hanc actionem alliciantur alij ad pec-
 catum, qui alias non peccarent. P.
 de tribus poteram timere, de quatuor
 non: nam horum duo erant valde pro-
 bi,

bi, duo vitis carnis dediti. C. ergo
 sic erat confitendum. Obscenas can-
 tiones cum delectatione fæda sine affe-
 ctu ad ullum cecini ter cum scandalo
 trium. P. Horum peccatorum con-
 ficius Sacramentum pænitentia & ma-
 trimonij administravi non præmissa
 contritione. C. quid ineptis Utiq;
 soli coniuges sunt ministri matrimo-
 nij, parochus autem est qualificatus
 testis, fortè hic latet aliquod scelus.
 P. hoc latet, quod cum uxore aliena
 trinam habuerim copulam. C. &
 confessiones quoties, & quot excepisti?
 P. ter, & hominum decem. Habitâ
 etiam copiâ confessarij, celebravi vi-
 cibus 10, sed ne indignè consecrarem,
 ad speciem tantum, sine intentione
 protuli formam. C. grandem idolo-
 latriam commisisti: minùs tuum pec-
 catum foret, si præmissa intentione con-
 secrares. An etiam non consecratis
 hostias pro consecratis dedisti. P.
 dedi

dedi infirmis 10. C. etsi tibi mors
intenteretur, non liceret tibi sic ad-
ministrationem Sacramenti simula-
re. &c. &c. &c.

*Quintus, Cinadia tumores persas-
nans, tempestates, & serenitates
prænuntians.*

Alias
Ratio agendi cum su-
perbo.

Pænit: Putabam te, me habere
à me ipso bona naturæ & fortunæ.
C. bona ista an sunt dona? si sunt do-
na, sunt alicuius dona, sed non alte-
rius, nisi DEI, dicentis: Quid habes
127 quod non accepisti? P. jactabam mihi
scientiâ. Aliqua feci exterius, ut
Sanctus viderer, sed intus volui
esse malus. C. an per mortalia. P.
per venialia? Appetij dignitatem
ut liberiùs peccarem. C. quo pecca-

to? P. oppressionis pauperum. C.
quoties sic appetijsti? P. ter. Mu-
nus Judicis assumere præsumpsi, cum
gravi aliorum periculo, cum timignarus
juris. C. teneris dimittere. Nonne
jam hinc aliquod fecutum damnum.
P. adhuc non. Vanè mihi compla-
cebam in donis DEI. C. imago non
tibi complacet in auro, & gemmis,
quibus pro processione ornatur: huic
assimila te &c. &c.

*Sextus, Cryſtallus, cuius origo ad
glaciem aqueam diuturno frigore
concretam, solidatam, refertur à ſcri-
ptoribus graviffimis. In hiſt: nat:
curioſa Polonia.*

Aliàs

Ratio agendi cum tepido
in DEI ſervitio.

Pæniti: Actus virtutum rarò &
valde frigidè expedio. C. unus
S2. actus

actus intensius facit pro mille remissis,
ait P. Gaspar Druzicki f. 99. P. si-
ne devotionis fervore bona opera ex-
pedio. C. hic panis sine hoc frumen-
to DEO non placet. P. Coronas B.
V. & alias privatas devotiones ex ne-
gligentia omitto, aut voluntarie di-
tractus persolvo. C. si loquereris Re-
gi nunquid ei tergum obverteres, ut
cum lixa otiose confabulareris. Per-
cellat mentem illud effatum. Male-
dictus, qui opus DEI facit negligenter,
& illud Nirebergij de ador: in-
spir: In maximos peccatores libera-
lis est DEUS, at erga negligentes
quasi avarus & parcus, non dat illis,
quod saepe dabit potius peccatoribus.
P. aliqua virtutis exercitia intermissa
quia sanctuli nomen mihi appingit
erubesco. C. dic derisori mundo: non
erubesco nomen Christiani, nec san-
ctuli. Utinam sim Sanctus, at ma-
ximus peccatorum sum! P. aliena di-
cta & facta carpebam. &c. &c.

*Septimus, Hyacinthus, qui cali-
mutationem in se exhibet; tristis
die nubilo, die sereno amantior.*

Aliàs

**Ratio agendi cum incon-
stante Protheo.**

P Aenit: mi Pater ego sum Græcæ
fidei unitus, amplecti volo ritum
Romanum. C. nefas velle, quod Ec-
clesia prohibet. P. utiq; fas est Schi-
smaticis etiam ijs, qui quondam erant
uniti accedere ad ritum Romanum.
C. id nulla lex vetat. P. at habeo cau-
sam gravem quæ me forte excusat à
lege Ecclesiastica. C. quæ est illa? 129
P. uxorem duxi Romani ritûs. Hæc
sua Festa & jeiunia servat, ero mea.
Maxima est turbatio, jurgia, & male-
dictiones domi. Rixa nobis domina-
tur. C. potes festa, & jeiunia Eccle-
siæ Latinæ observare, neglectis Græ-
cis,

cis, sed communicare debebis ritu
Græco. P. accessorium sequitur prin-
cipale, potius uxor seruet mea jeju-
nia, & Festa, & communicet ritu La-
tino. C. si volet, licebit. Persuade
illi hoc. P. si non persvasero, figam
domicilium in Provincia tali, in qua
nullum est templum ritus Græci, & ibi
servabo ritum Latinum, & leges Ec-
clesiæ Latinæ. An id licebit? C. li-
cebit, quia tunc censeberis esse trans-
latus ad ritum Latinum. Sed si redi-
eris ad Patriam, debebis ad tuum re-
gredi ritum. P. in pœnam peccati mi-
hi DEUS hanc dedit uxorem. C. cu-
jus peccati? P. religioni nomen dedi,
sed eam non ingressus vocationem ab-
ieci, spe divitiarum & honorum per-
nuptias obtinendorum. C. gemmā
pretiosam pro umbra abiecasti. Sta-
tus hic amplectendus ad quem DEUS
vocat, non ad quem mundus. Mul-
tis pessimè cessit, non DEUM vocan-
tem, sed mundum sequi. Sperabant

bona caduca, sed & his, & æternis bonis exciderunt P. prospero rerum successu nimis efferebar, & rebus in ætatis animo cadebam. Pænitentiam à confessorio injunctam non implevi ex negligentia his. C. an gravem & pro mortalibus pænitentiam. P. ita est. C. imple quamprimum. Pænitentia gravis pro mortali obligat sub mortali. P. & pænitentia levis pro mortalibus an obligat sub mortali? quia etiam levem pro gravibus noxis quondam non implevi. C. levis non obligat sub mortali. P. petente vidua officium pro defuncto absolvi. C. si officium defunctorum vel parvum B. V. quid hic noxæ? Monstra, quæ monstra sub hoc pallio latent. P. adulteria tria. &c. &c.

Oculus, Magnes, qui non solum ferrum trahit, sed vim communicat attritus.

Ali-

Ratio agendi cum fure

PEnit: Adhuc puer furatus tres aureos, & id in confessione pudor reticuit. C. an id jam in alia confessione detexisti. P. nunc primò detego. C. in quot postea confessionibus hoc nefas scienter reticuiſti? P. in nulla. Alias enim confessiones bona fide feci, furti istius immemor. C. confitearis peccata mortalia in illa confessione sacrilega, detecta. P. tunc

13 Oſola venialia confessus, communicavi. Porro hos aureos domino reddendos, an possum dare illi virgini, quam scio versari in extrema necessitate Spirituali & corporali, velleq; vitam fame attritam, protrahere, pro mercede pacta, pluribus concedendo sui corporis usum? C. licet in extrema necessitate, dum probabiliter imminet periculum mortis corporalis vel Spiritua-

ritualis, indigentem sublevare etiam
ex alieno. V. Croix. P. alios consi-
lio, & hortatu induxi ad faciendum
grave damnum in horto. C. teneris
totum restituere. P. vix ego aliquid
hinc participavi, reddam, quod ipse
accepi. C. si socij suas restituerint
partes, tu reddes, quod per te accepi-
sti. P. illis hæresis non permittet re-
stitutionem. C. hanc in solidum tibi
persuadeat Sancta fides. Dic an re-
stitues totum? P. restituam. C. non
satis tibi credo, vade prius restitue,
& tunc venies pro confessione. P.
mi Pater ego peregrinus prohibeor
ad te reditu, propono restitutionem,
non differ absolutionem. C. fors eti-
am tibi aliàs contigit furta confiteri,
an jussus fecisti restitutionem? P. fe-
ci. C. scito te peccaturum mortali-
ter, si non curabis statim restituere,
quoties tibi se occasio restituendi of-
feret. P. at dubito an tenear ad resti-
tutionem, quia hoc damnum tali Do-
mino

mino intuli, qui mihi mea unius an-
ni obsequia non solvit. C. quantu-
stimas stipendium retentum, & quan-
ti damnum hortense? P. damnum
fl: 30. p.m. stipendium fl: 50. C. da-
mno per te facto, tibi Dominus solū
debet 20 fl. hos solū potes requirere,
damno non restituto. P. furatus sum
rem meam alteri. C. utiq; furtum est
ablatio rei alienæ invito rationabiliter
Domino? P. hæc res fuit etiam alie-
na, quo ad legitimam eius detentionē.
& fuit ædum quid Depositarij, cui
volui intentare litem de hac re. Mi-
hi etiam debitas abstuli debitori pecu-
nias. C. si probabiliter debitas, tene-
ris restituere. P. certò debitas. C.
potuistine eas commodè exigere coram
Iudice. P. non potui probare debi-
tum. C. nonne hinc alij venerunt in
suspicionem furti, cum gravi suo da-
mno. P. ita est: sed ego id non inten-
di, usus iure meo. C. cura, ne tibi de-
bitor iterum solvat, quod jam invi-

us solvit. P. furatus sum summam
 magnam cum animo intra quadran-
 tem horæ restituendi, an peccavi mor-
 taliter? C. non: quia tali furto grave
 non infertur damnum, nec est diu-
 turnæ retentionis periculum, nec Do-
 minus graviter iniustus. P. post le-
 via furta abstuli quandam rem levē,
 quā gravis quantitas est completa. C.
 restitue. P. utiq; non teneor sub mor-
 tali. C. teneris: liber enim tuus consen-
 sus in grave damnum totum, fuit pecc-
 mort: sic peccat si ad gravem mate-
 riam veniat, qui die jejuniij comedit
 sæpius pauca, qui omittit multas par-
 tes Horarum, qui die Festo multa
 parva opera servilia exercet. P. utiq;
 ultima acceptio solum leviter concur-
 rebat ad quantitatem gravem, adden-
 do tantum aliquid leve, sed priores
 acceptiones non erat mortale. E. nec
 ultima. C. ita arguit Lessius &c. sed
 LaCroix negat consequentiam quia ul-
 tima acceptio habebat pro objecto
 omnes

omnes priores materias, priores vero
acceptuones non respiciebant posteri-
ores. P. mea acceptuones priores re-
spiciebant posteriores, quia per sin-
gulas earum volui pervenire ad ma-
gnam quantitatem. C. singulis acce-
ptionibus his peccasti mortaliter, dic-
tuoties eas fecisti. P. v. 6. De his
& alijs doleo &c. &c.

*Nonus, Mindan, nivei coloris, qui
à se feras longè arcere dicitur.*

Aliàs

Ratio agendi cum juve-
ne casto.

PÆnit: Quendam ad, maledictio-
nes provocavi, libro eius clam
combusto. C. compensa damnum.
P. ille liber tractabat de rebus vene-
reis. C. bene egisti comburendo. P.
cantonies obscenas, & verba turpia
aliquoties auribus excepi. C. an cum
turpi

turpi delectatione? P. cum torvi vul-
 tūs indignatione. C. abscedendum
 erat è loco. P. penetrabile frigus
 adurebat. C. corripendum impu-
 dens os. P. putavi me nihil mea cor-
 reptione effecturum, nec teneri ad
 inutilem actionem. Sine necessitate
 quidpiam in materia lubrica legi ex
 curiositate. Hinc exortus in carne
 motus, sed mox repressus. Sæpe so-
 licitatus à puella ad scelus, duris ver-
 bis, & verberibus bestiam abegi. C.
 hoc fac, & vives. Dic tali lupæ: nol-
 les peccare in publica platea inspe-
 ctante populo, & vis peccare in o-
 culis Angelorum & Supremi Judicis,
 qui te potest in actu peccati perdere.
 P. turpia phantasmata & pollutionem
 habui in somno, sed & tunc tam for-
 tem ponebam dissensum; ut evigilare
 prælucta: expergefactus tamen non
 repressi sed permisi absolvi pollutio-
 nem ex causis naturalibus inceptam,
 ne aliàs noceret valetudini. C. licere
 id

id docent multi, si non sit periculum
 consensus in delectationem. P. de
 tali pollutione gavisus sum, quia fui
 causa alicuius boni: dubito an id lici-
 tum? C. Lugo, Spörer, docent esse li-
 citum: sed hæc sententia vicina est
 prop: 15. damnata: Licitum est filio
 gaudere de parricidio Parentis à se in-
 ebrietate perpetrato propter ingentes
 divitias inde ex hereditate consecutas.
 Hinc dico cum LaCroix l. 3. p. 1. Si-
 cut licitum est gaudere tantum de he-
 reditate post mortem Patris obtenta,
 non autem de ipsa morte, sic solum
 licere gaudere de effectu post polluti-
 onem secuto, non autem de pollutione
 secundum se &c. &c.

*Decimus, Nimphaus, qui pluvius
 incidentibus accenditur.*

Aliàs

Ratio agendi cum ira-
 cundo. Pæn-

Pænit: Ex indignatione, quod me
indignè tractet, contempſi gra-
viter proximum bis, & odio gravi 132
habui ter. Diutius iram retinui, co-
gitando modum, & media vindictæ
gravis ter. Iratus elevata voce mul-
ta inordinate & confuſe locutus ſum.
Ex ira pluvijs, & ventis ſimul, ut à
DEO immiſſis, maledixi bis. Optavi
mortem proximo ter. C. ſi propter
ſpiritualem utilitatem ſubjecti, vel
temporalem communis, excuſaris?
P. propter privatum commodum &c.

*Undecimus, Astroites, qui eſt ſtel-
latus nigricantibus inſignitus.*

Aliàs

Ratio agendi cum probo
defectibus fuſcato.

Pænit: Nonnulla captandæ popu-
laris auræ gratiâ dixi, & feci.
Negligenter attendi concioni, in tem-
plo

plo, neglecta oratione, oculis vagabar
& eos defigebam in vultibus etiam pu
ellarum cum delectatione non turpi
sed tali, qualis est ex visione horti
amari, vel prati. C. deprimendi sunt
oculi, quasi quidam raptore ad cul
pam, ait S. Gregor: & intueri non de
cet, quod non licet concupiscere. P.

133 tangebam facies puerorum cum de
lectatione purè sensibili, quæ oritur
in appetitu sensitivo, cum aliqua cor
poris alteratione per motum spiritus
um vitalium, propter solam propor
tionem, quam res talis habet, cum or
gano talis sensus sine ulla commotio
ne circa partes genitales. Et hanc de
lectationem quæsiui propter ipsam,
quia placet sensui, sistendo in ea.
V. LaCroix lib. 5. num. 94. Cogit
tationibus venereis inhæsi cum de
lectatione merè, quæ in sola voluntate
fuit sine ulla turpi commotione. C.
fuitne hæc delectatio practica & mo
rosa, seu an illam voluntas tua adver

tenter

gabar, tenter, & deliberatè admisit, & in ea
 am pu morabatur. P. ita est. C. cur hu-
 turpi, jus noxæ non dixisti numerum? P.
 horu non habui pro mortali peccato dele-
 di sum, ctationem de re venerea merè Spiri-
 ad cul, tualem. C. omnis delectatio morosa
 non de, venerea est mortale peccatum, si pro-
 e. P. vocet ad amorem vel desiderium ob-
 m de, jecti delectabilis. Non enim in ma-
 oritur, teria luxuriæ datur parvitas materiæ.
 a cor, P. Tabaco nasali sum usus ante com-
 spiritu, munionem, sed audiui id licere C.
 propo, est quidem Urbani VIII constitutio
 am or, 161, & Synodi Colonienfis p 88 pro-
 motio, hibitio, ne ullus Clericus, vel Laicus
 ne de, ante Missam vel communionem su-
 p sam, mat tabacum nasale, ut habet LaCroix
 n ea, n 560. Sed hæc lex vel non est suf-
 Cogi, ficienter promulgata, vel ei per con-
 dele, suetudinem derogatum, cum multi
 untate, docti & pij viri, ante tempus commu-
 C. monis etiam non compulsi casu ne-
 & mo, cessitatis, utantur talibus tabaci deli-
 adver, ciis, à quibus si vel unâ horâ absti-
 enter, nerent,

mererent, non unam in Caelo Coronam
mererentur, & quidem maiorem
quàm si disciplinam per Miserere fa-
cerent. Bonum est jeiunium etiam
nisi, in habituatis fortè præferendum
triduanis jeiunijs. P. superfluum est
in cibo & potu, unde prævidi seculum
ras pollutiones non somno. An per
hanc superfluitatem peccavi mortali-
ter? C. non, sed solum venialiter,
contra solum virtutem temperantiam
ut docet Rhodius d. 1. q. 2. s. 2. Spo-
rer tamen dicit, hunc excessum etiam
esse veniale contra castitatem, quia
videtur esse levis deordinatio contra
castitatem, ponere sine causa aliquam
remotè & per accidens causativam
pollutionis. V. Croix. P. mihi Patet
ego in arcto jeiunio experior me
jores pati tentationes, quàm si ad libe-
ritatem comedam? C. id potest re-
fundi in excessum in cibo, & potu an-
tecedentium dierum, tanquam in cau-
sam per accidens, vel in dæmonis igni-

ta tela, quibus etiam anachoreta ar-
debant, quorum membra jejunijs pal-
lebant. P. proximum temerè judica-
vi in re levi. Mentitus sum: con-
querebar in adversis. Tempus in
otio trivi, maledixi alteri, & con-
umeliosa verba dixi sine læsione gravi.
Plura non memini, de omnibus do-
leo &c. C. potuisti ad maius meri-
tum dicere numerum etiam veniali-
um. P. utiq; non teneor. C. in te
DEUS quotidie multa congerit bene-
ficia, & tamen ad nihil tenetur. Pro-
pænit: dices 5. Pater & Ave &c. &c.

*Dodecimus, Chalcedonius, qui va-
rios colores refert, pro diversitate
luminis, sui exponitur.*

Alias

**Ratio agendi cum obno-
xio variis noxis.**

Pænite. Ædificavi homines. C.
T2 quid

quid hic mali? ægritudo medico de-
 genda, non sanitas. P. ædificavi homi-
 nes. C. quis latet angvis in herba hac.
 P. ex fornicatione trina nata proles ge-
 mina. C. sicerat prius scelus panden-
 dū. Teneris providere alimenta pro-
 li. P. mater providebit. C. mater pri-
 mo triennio nihil tenetur dare, præter
 lac proli etiam illegitimæ. P. dubium
 est, an hæc mea est proles. Nam ma-
 ter etiam fuit cognita ab alio, & du-
 bitat an ex me, an ex alio conceperit.
 C. bini posuistis causam generationis,
 bini ad alimenta concurrere, & æquali-
 ter onus sustinete, nisi alter vestrum
 est ditior. Hic enim plus tenetur
 contribuere. P. mi Pater videtur esse
 iniquum, ut ex dubio fundamento
 oriatur certa obligatio, hic autem fun-
 damentum obligationis est paternitas,
 quæ respectu utrius est dubia. C. ad
 quem physici accedit proles. P. ad
 me. C. similitudo te probat esse Pa-
 trem. P. similitudo hæc potest re-
 ferri non

ferri in imaginationem matris, me tem-
 pore conceptionis in phantasia habena-
 r. s. C. ita quidem. P. ergo non te-
 neor ad alimenta tali proli? C. sen-
 tentia communis apud Lugo de iust:
 d. 3. dicit te teneri. Gobat tamen
 & alij docent in hoc casu neutrum
 teneri ad alendam prolem, & hæc à
 neutro posset aliquid furripere, ideoq;
 illi debere provideri à matre, ac si
 planè nesciret quis eam cognovisset,
 quia singuli sunt in possessione con-
 tra prolem exigentem alimenta, &
 eum ipsi sint rei, proles autem sit
 actor, huic incumbit probatio, quod
 ille sit Pater, à quo aliquid ideo exi-
 git, quia dicitur esse Pater. Actore
 autem non probante absolvitur reus.
 P. correxì jejunium. C. an fortè die
 esuriali nihil comedisti? P. comedi
 bis carnes residuas die cinerum. C.
 sic erat confitendum, nec irreptis ter-
 minis involvendum nefas. P. volui
 non intelligi. C. accusasne te de hac
 ine.

ineptia? P. accuso. C. venisti con-
 scientiam loturus. & illam in hoc Sa-
 cro & pellucido fonte inquinās. P. de-
 risi alterum. C. nonne ei noctuisti?
 P. notui: hucusq; ossibus convulsis,
 nec manibus, nec pedibus val. t. C.
 nonne tu es veneficus? P. non, sed
 sapiens. C. unde tibi hæc sapientia
 stulta. P. magistro Patre eam didici.
 C. potius Magistro diabolo. P. tes-
 ne sine novo malefico persanare ma-
 lificiatum. P. possum quibusdam
 signis sublati. C. fac hoc, & damnum
 compensa. P. si fecero, dæmon in me
 deserviet. C. non deserviet, tantum
 ei nuntium remitte, & prorsus eivra
 tyrannum. Revertere ad DEUM
 Patrem tuum, ipse erit Protector tu-
 us: Imaginem S. Ignatij. & alias Re-
 liquias SS. semper tecum deporta, non
 audebit ad te accedere stygius hostis.
 P. Reliquiarum nulla mihi est. C.
 meo beneficio erit. P. adulterium
 commisi cum Berta, an possum illi nu-

bera

bere, sublato per me è vivis eius ma-
rito, illâ inficiâ, nec unquam in eadem
consensura. C. si ideo occidisti ma-
ritum, ut cum eius consorte liberius
peccares, non habendo intentionem
ei nubendi, potes nubere. P. occidi,
quia mihi certum erat, eum propter
hoc nefas meâ vitæ insidiari. C. an
cum moderamine inculpata tutelâ oc-
cidisti? P. nihil minus sperantem in
via silvestri occidi. C. intentio nu-
bendi semper præsumitur in foro ex-
terno, quoties occisor vult contrahe-
re cum adultera. P. at ego certus sum,
nunquam me habuisse intentionem Ber-
tæ nubendi. C. si ita est, licebit illi
nubere. P. scelus proximi confitentis
auditum uni revelavi. C. commisi **138**
isti peccatum sacrilegij, faciendo con-
tra reverentiam debitam Sacramen-
to. P. ego laicus non teneor ad sigil-
lum confessionis. C. omnes tenentur,
ad quos ex confessione sola pervenit
notitia peccati. P. sed si esset aliquod
venia-

veniale, an peccarem graviter illud
 detegendo. C. non datur parvitas
 materiz in materia sigilli. Vide P.
 LaCroix & Busemb: l. 6, t. 4. c. 3. P.
 meus Parochus scrupulum non habet,
 revelando peccata suorum penitenti-
 um etiam de nomine. C. secutus es
 peccantem, sequeris penas æternas
 dantem, si penitentiam non feceris:
 fuitne hæc revelatio cum damno fa-
 mæ? P. scienti aliunde hoc, nefas,
 mihi alias ignotum dixi. Jeiunium
 diei unius bis violavi comedendo gu-
 losè lacticia. C. nonne obligaberis
 etiam aliunde ad hoc jeiunium. P.
 obligabar, quia illud & superior mi-
 hi graviter præcepit, & confessarius
 injunxit, & ego ipse DEO vovi. C.
 sic tibi erat hoc nefas explicandum.
 Una die bis lacticia edendo, violavi
 jeiunium lege Ecclesiastica, Superio-
 ris, confessarij & voti, præceptum. P.
 unq: si in quadragesimali Vigilia S.
 Mathiæ comedam hic in Polonia cum
 lacti-

lactitinijs non teneor confiteri cir-
cumstantias quadragesimæ, Vigilia
4. temporum. C. rectè judicasti:
Nam in hoc jeiunio non sunt diversi
fines, & motiva diversimodè obli-
gantia, ut in priori. P. Tristabar,
apud quendam emi merces. C. cur,
an ideo, quòd homines non emant
potius apud te, quàm abud alium,
si ideo fuit æmulatio licita. P. tri-
stabar ideo quia hoc est bonum al-
teri, & ego ideo negligor. C. an mo-
vebaris affectu removendi illud bo-
num proximi. P. ita est. C. quoties?
P. bis. Item bis tristabar bono alte-
rius. C. si ideo, quia hoc bonum
fuit tibi vel alijs noxium, aut ideo,
quia tu illo cares, vel quia proximus
illo est indignus, excusaris. P. trista-
bar ideo, quòd alter me inferior cre-
scat in excellentia, ita ut me fiat supe-
rior, & ego apprehendi ipsum incre-
mentum excellentiæ, ut mihi malum.
Gavissus sum alterius malo. C. an
gravi

gravi & quoties? P. gravi v. 7. Scri-
 pta secreta valde, altero gravissime
 invito legi. C. quoties? P. bis. Pra-
 sentavi bis ad beneficium quendam
 indignum, solo respectu humano du-
 ctus. C. in gratiam lixæ non aude-
 res offendere Regem. Talis promo-
 tio cedit in grave damnum Eccle-
 siæ, cui etiam debetur restitutio. Da-
 mna tenetur compensare ante omnes
 indignus, qui procuravit sibi benefi-
 cium, post hunc, qui providit, deniq;
 cooperatores. P. pollutiones crebras
 procuravi. C. quoties? P. non asse-
 quor numerum. C. quando es ulti-
 mo confessus? P. 10. menses hodie
 finiti. C. an singulis diebus hoc sce-
 lus patrâsti? P. à mense uno destiti ab
 hac noxa, quam alijs mensibus sin-
 gulis diebus exercui, bis vel ter cum
 affectu ad liberas. Cogitationibus
 venereis delectabar sine affectu ad
 ullum. C. quoties? P. nescio. C.

fuitne hæc delectatio vicibus 100.
 P. non fuit. C. sed totâ vitâ fuit &
 milies? P. fuit. &c. &c.

CRUX CORONÆ THEOLOGICÆ.

*Catholici capitis est Corona, non ta-
 men ei insertis lapidibus pretiosis,
 addimus Crucem.*

CruX erit infensi mordax censura
 Theonis,
Fortiter assumptus, CruX fuit
 ipse labor.

*Sed si requiris omnino etiam hic
 Crucem, sit crux ex Magnate.*

Alias

Ratio agendi cum Ma-
 gnate arrogante.

PEnit: Thesauro Regni injurius
 fui

sui, sed calculatione facta evadam.
 C. restitutione facta evaditur inferno,
 non fucis, & mendacijs. P. utiq; com-
 munitas non est rationabiliter invi-
 ta, ut pro cura thesauri aliquid ac-
 cipiatur. C. sed non cum iniuria ei?
 Respublica pro cura hac constituit
 certum salarium, sine nota furti, nefas
 plus accipere. P. sed est parvum
 salarium. C. non erat acceptandum
 officium, si videbatur parvum salari-
 um. P. mea obsequia salario mayo-
 ra. C. famulus nequit sine peccato
 compensare sibi obsequia, quæ judicat
 salario maiora. P. Sacerdotum ista
 sunt commenta, verior est praxis
 communis. C. penes Ecclesiam est
 veritas, praxis talis est contra legem
 etiam naturæ: iniquè accepta restitu-
 enda. P. Verbum, quod semel assump-
 sit, nunquam dimisit. C. nihil huc
 facit Div: Verbum, sed facit multum
 lupo, qui raptam ovem devorat, nec
 restituit. Non lupo sequendus, sed
 Chri-

Christus, qui ea, quæ non rapuit,
exolvebat. P. me lupum vocas? C.
iniustitia vocat. Cui lupi nomen exo-
sum, reddat unicuiq; jus suum. P.
utiq; sine restitutione salvari possum?
C. qui est restituendo, nec restituit,
salvari nequit. P. ego cavebo testa-
mento, ut successores restituant. C.
delegationem res ista, non recipit.
Verum propositum restituendi non
differt reddere unicuiq; jus suum. P.
mi Pater turbas me tua importuni-
tate, ne dicam, morositate. In trecen-
tis millibus defraudavi bonum com-
mune, & tantam summam deberem
restituere, aliud esset de aliquot mil-
libus. C. quò maior summa, maior
obligatio restituendi. P. quando re-
stituet lupus ovem assumptam, tunc
& ego restituum. C. lupum impo-
tentia excusat. P. sed & ego non sum
restituendo, nam ablatam summam
expendi in bona immobilia & mobilia.
C. hoc ipso potentia est restituendi :
sed

sed mihi non est potentia iniquum
 rei alienæ detentorem absolvendi;
 nisi firmo se obstringat restitutionis
 proposito. P. summā ablata funda-
 bo aliquot Collegia Societatis C. fun-
 dationes ex bonis proprijs, non alienis
 DEUS acceptat. P. sumus in mora,
 da Pater absolutionem. C. huic præ-
 mittendus dolor cum firmo propo-
 sito non peccandi, & restituendi ablata.
 P. quid faciendum jam doleo, & re-
 stitutionem propono. C. quot actibus
 hæc summa ablata? P. parum refert.
 C. imò multum ad integritatem ma-
 terialem Sacramenti. P. tribus acti-
 bus. plura non memini. C. præterea
 nonne aliquod debitum gravat. P.
 quid ad te mi Pater, si quid debeo,
 tu non solves pro me. C. modestè
 respondeat Judici reus. P. confitebar
 ego alijs, & nunquam sic exagitabar
 C. confessarij est etiam quærere
 de debitis, an illa tempore præfixo
 persoluta. an etiam cum gravi damno

rationabiliter inviti creditoris retenta.
 P. dico itaq; me creditoribus 4. tem-
 pore. quidem elapso, gravia non red-
 didisse debita, sed cur me alij Confes-
 sarij multorum criminum mortalium
 reum sic non turbabant? C. fors ru-
 des vel surdi erant. P. tales ego spō-
 te quæsi vi. Nunc pænitet in sciolum
 incidisse. C. qui sponte quærit con-
 fessarium indoctum, furdum, tacum,
 nec numerum, nec speciem peccati
 interrogantem, hic pænitens, est im-
 pænitens: confessio eius invalida, &
 repetenda. P. ego non pro generali
 confessione veni. Absolve me. C. ad
 generalem instituendam est obligatio,
 cum præteritæ confessiones non fue-
 runt integræ materialiter, idq; mala
 fide. Si animus comparabitur pro
 confessione generali intra duas ho-
 ras, confitenti, hoc loco aures da-
 bo. At curandum, ut

Sit

Sit simplex, humilis confessio, pura, fidelis.

Pœnit: Quæram alium mitiorem Confessarium. C. per me licet, at doctus & prudens quærendus. Non enim imperito medico graves morbos permittimus curandos, sed peritis praesentibus medicis.

Imposita Coronæ Theologicæ cruce ex Magnete svavi, cordis ferrum ad Magneta trahente in ratione agendi cum Magnate, restant indicanda crucis talis brachia. S. Bonaventura in Luc. c. 23 ait. Crux quâ mundus latro crucifigitur, est paupertas Spiritûs, cuius 4. sunt brachia: contemptus gloriæ, pecuniæ, Patriæ & Parentelæ. Et crucis in Corona Theologica erectæ eodidem sunt brachia.

Primum brachium dextrum cum humate: Dexterâ tuâ Domine percussit inimicum.

Ali.

Aliàs

Ratio agendi cum Principe belli justī.

Poenit: Victoriā ex hoste Patriæ
 relata, meæ insolenter dexteritati
 adscripsi, sed dextera Domini fecit
 virtutem. Nam in alio conflictu,
 milite melius animato & armato, ho-
 stium minoribus copijs victricem
 porrexī herbam. Mea superbia me
 humiliavit, & elatum cor, militem op-
 pressit. Si mihi prorsus diffusus in
 DEI adjutorio totam spem posuissē,
 vincere potuissē. Accuso me etiam
 de hoc, quod ante hos conflictus con-
 scientiam non expiaverim; interea am-
 bigo, an tenebar? C. Præceptum Di-
 vinum confitendi omnia mortalia obli-
 gat per se in articulo mortis, sive hoc
 sit ex morbo, sive ex periculo mortis
 in prælio, navigatione, partu pericu-
 lo

Ioso &c. P. respectu consanguinitatis
 fovi tres tales qui plures personas in
 exercitu representabant, ut plura stipen-
 dendia reciperent. C. est obligatio
 ad restitutionem talis furti, & com-
 pensationem damnorum inde fluenti-
 um. P. ter offente se occasione
 cum tenerer vi officij, non corripui
 eos, qui pravam & corruptum victum
 comportabant, cuius causam milites
 prope 100 mortui cum damno reipub.
 quod curabo compensari. Extorsi
 pecuniam a populo ter, ut eam acceptam
 exercitum alio transferrem, sed &
 hoc gravamen beneficio restitutionis
 allevabo. Pro damno levi in horto
 facto contra severam prohibitionem
 occidi unum militem Sacramentis non
 exornatum, disciplinam militarem meam
 contriventiam collapsam volens erigere.
 Summam trium millium in militem
 partiendam in meos usus converti, sed
 restituam. &c. &c.

*Secundum brachium sinistrum cum
Epigraphe: In sinistra illius gloria
& divitia.*

Aliàs

**Ratio agendi cum divite
avaro.**

PÆnit: In necessitate positus ne-
gavi eleemosynam. C. in qua-
li necessitate, an in extrema, vel gra-
vi? P. non capio verbum istud. C.
necessitas extrema est, ex qua paupe-
ri imminet periculum mortis, quod
probabiliter incurreretur, si proximi
Indigentia non succurreretur; item est
illa, ex qua est periculum proximum
incidendi in tale malum, quod morti
æquiparetur, ut est perpetuus carcer,
amissio oculorum, mutilatio manuum. 139
proximum peccati gravis periculum,
ut si quis ob inopiam vellet se interfi-
cere. Necessitas gravis est, cum quis
ob egestatem est in periculo, ne inci-

det in miseriam magnam, quæ vitam
valde molestat, ut si quis
statu commode dejectus, cogeretur
victitare solo pane, & celeribus. vel
ita qui esset nudus, ut ei præ frigore
immineret periculum gravis morbi
vel qui longo tempore in carcere per
molesto tenetur, vel dura premitur
servitute. P. in his necessitatibus ne
gavi eleemosynam. C. quoties hæc
negata in extrema necessitate, etiam ex
bonis aliquo modo ad statum necessarijs
P. 7. C. quoties in gravi? P. fortè
non tenemur sub mortali graviter in
digentibus dare stipem. C. tenemur
saltim ex illis, quæ sunt statui super
flua, nec necessaria ad statum præsen
tem satis commodè ducendum, præ
sertim si putemus alios non succursu
ros. P. negavi quinquies. C. Chri
stus in paupere eget: si pauperi non
succurrimus, Christo non succurrimus
à quo habemus, quidquid habemus.
P. timendo malum temporale non im
pedivi

vitam
 uis d
 retur
 vel
 igore
 morbi
 e per
 mitur
 us ne
 s hāc
 m ex
 sarijs
 tortē
 er in
 emur
 Super
 ralen
 prae
 curfu
 Chri
 ri non
 rrimo
 emus
 on im
 oedivi

pedivi peccatum mortale proximi,
 cum facile ter possem. Nimis solici-
 tus fui, de divitijs acquirendis, & con-
 servandis cum inani timore, ne per-
 dantur, vel non acquirantur. C. non-
 ne hac sollicitudo induxit superfluum
 timorem, & ex hoc diffidentiam ad
 DEUM? P. induxit ter. Timore eti-
 tiam Pannico amittendi temporale.
 pridie Festi decrevi non audire Mis-
 sam die Festo, quam tamen audi-
 vi. C. an cum morali interruptione repe-
 titum est hoc propositum, & quoties?
 P. ter. Lubricantes famulos pæna
 gravi non multavi. C. defectui levi
 pæna debetur levis. P. grave fuit de-
 lictum in materia lubrica & venerea.
 C. an ex hac conniventia pestis hac
 propagata, & in quot famulis? P. pro-
 pagata in tribus. C. non connivemus
 si damna temporalia in nostris bonis
 fiant, & connivemus, si gloriæ DEI
 sit jactura omni alia gravior. P. fu-
 rem cum erepto mihi violenter au-
 reo

reo fugientem iussi interfici, sed for-
 licet, quia in defensionem honoris &
 aurei. C. defensio honoris respicit
 140 hic & nunc laudandum honorem, &
 non jam laesum: si occasio hac fuisset
 in defensionem honoris ignominiose
 laudandi, foret excusatio, sed quia fuit
 in solam recuperationem aurei, cul-
 pabilis mortaliter est. Pro recupera-
 tione enim unius aurei, nefas occide-
 re furem nisi illi, qui ferè unum so-
 lum haberet aureum pro sustenta-
 tione sui, & suorum, nec eum posset
 aliter recuperare. P. cur etiam non
 licuit mihi? C. furtum aurei respe-
 ctu divitis est quid leve in ordine ad
 occisionem, licet sit materia gravis in
 ordine ad peccatum. Licet tamen
 furem cum re magni momenti va-
 lente vg: 40 imperiales, fugientem
 occidere, si aliter nequeat res recupe-
 rari. Aliàs si liceret absq; vitæ peri-
 culo sic rapere aliena, multum cresce-
 ret hominum malitia, & audacia. Ta-
 lis

lis enim fugiens re ipsa censetur ag-
gredi bonum, quod rapit: non item
censetur aggredi honorem, dum im-
pactâ, vg: alapâ fugit. Vide Jllsung
t. 3. n. 94. P. sâminam coegi ad mo-
nasterium. C. Concilium Trident:
Sess. 25. de Reg: c. 18. excommunicat
cogentes ad Monasterium aliquam
mulierem effectu secuto. P. utiq; nō
incurrerem excommunicationem, si
aliquem è masculis cogerem. C. Tri-
dent: solum loquitur de sâmina. P.
sed levi tantum metu coegi. C. si
levi solum metu, non incurristi hanc
censuram, sed cur hæc coactio facta?
P. ut renunciaret bonis Paternis. C.
hoc est invito eripere jus notabile, &
talis renunciatio supponit gravē metū,
nec est valida, & à jure reprobata Vi-
de Sanchez conf: l. 4. c. 1. d. 34. P. sed in-
gressa Monasteriū juravit se nō revo-
caturâ, nec usurâ beneficio rescindēdi.
C. scita tenetur stare renuntiatione, nisi
dispensationē in juramēto obtinuerit V.
Lugo de just: l. 22. P. absq; causa col-
latio.

lationem sumpsi mane die esuriali, &
vespere cœnavi. Quoties die jejuni
141 oibi, toties s. amigdala comedi. C.
quaratione? P. ne potus noceat, sed
aliquibus diebus comedi sapius in
fraudem jejunij ad tollendum ejus in-
commodum. C. an in fraudem ta-
lem comedendo perventum fuit ad
eam quantitatem, quæ sufficit ad sati-
andum appetitum P. fuit perven-
tum una die. V. Dian p. 1. ref: 24.
Comedi carnes in cœna die Sabbati, du-
bitans, an sit hora 12 noctis, sed fors
per id non peccavi mort: C. in die
Sabbati præceptum est in possessione,
ne comedas nisi horâ 12. P. tunc eti-
am peccavi mort: feriâ 5tâ comeden-
do carnes in dubio, an sit hora noctis
12. C. in tali dubio libertas est adhuc
in possessione edendi, nisi sit 12. P.
curavi non dari operarijs esuriales ci-
bos, cum gravi eorum murmure, &
maledictionibus, nisi in ea quantitate,
quæ sufficit laborantibus leviter. C.
far.

li, & sartoribus, pictoribus & alijs, quorum labor levis est, hæc quantitas debetur: sed agricolæ, & graviter operantes, excusantur à quantitate. Non alligabis os bovi trituranti. P. pro salvanda vita ex consilio medicorum, directe procuravi bis pollutionem. C. impium consilium juxta omnes. P. se nen hoc erat aggressor vitæ meæ. C. erat aliâ viâ occurrendum tali aggressori. P. hæc non supererat, uxore valde distante, & morte vicinâ. C. non tamen erat procuranda pollutio, cum in ea sit periculum consentiendi in delectationem. P. utiq; ad conservationem vitæ matris aliàs morituræ, licita est expulsio directa fætus inanimati, adeoq; idem dicendum de pollutione, in meo casu. C. nec tunc licita est directa expulsio fætus, quia semper est periculum homicidij, cum incertum sit, quando nam fætus animetur: sunt gravissimi Authores dicentes fætum quandoq; primâ vel 2dâ.

vel

vel 3ta die animari post conceptionē.
V. Croix. P. utiq; aggressorem vitæ,
licet occidere privata autoritate, se-
men autem in meo. & fœtus in allato
casu est aggressor vitæ. C. etiam ag-
gressorem non licet directè occidere,
nam id esset agere ultra moderamen
inculpatæ tutelæ. Nam sine hac dire-
cta intentione potest se quispiam suffi-
cienter tueri, intendendo tantum de-
fensionem sui. Vide S Thom: 22.
q. 64. ar. 7. Et si etiam opposita sen-
tentia Lessij l. 2. c. 9. &c. sit satis pro-
babilis. P. in servi adscriptitij glebæ,
aliquoties sine iusta causa profugi
fronte, iussi artificialis aquæ morsu ex-
primi aliquot initiales literas, signan-
tes nomen meum, & eius conditio-
nem, sed id feci sine damno sanitatis,
& in vim alterius gravioris pænæ, du-
bito an licitè? C. pœnam hanc exo-
ticam, nec lege vel consuetudine sta-
tutam, Viri docti censent rectæ ratio-
ni dissonam, & per eam hic servus in
locis

locis, in quibus posthac versabieus
 reddetur infamis, nec poterit propter
 talem infamiae obicem, sibi fugam consu-
 lere etiam in casibus, in quibus fas
 est servo, à Domino fugere, ut si sit
 periculum proximum mortis corpo-
 ralis, vel spiritualis, nisi fugiat. P.
 credulam aurem dedi detrahenti du-
 bus, in te gravi cum damno magno
 famæ. C. præpediendi erat det actio
 tristi vultu, vel abscessu, aut exemplo
 de S. Vitale publice infami ob falso si-
 bi affictos cum scortis concubitus, vel
 illo dicto. Non omnia veritati conso-
 nant, quæ per hominum ora sonant.
 P. requisitus ad solvendum pium Pa-
 tris mei legatum, ineptè reposui, vel
 meus inferni, vel purgatorij ignibus
 examinatur Pater. si primum, non
 indiget ullis suffragijs: si secundum,
 det pœnas delictorum: patiatu inter-
 rea, certus æternæ vitæ. Pro mensura
 peccati sit plagarum modus. C. ho-
 minem exuit talis filius, qui Patrem

in

in extrema necessitate non juvat. fer-
ris, quàm hominibus similior. Redde
quod debes. P. at fortè nihil debeo,
quia Patris testamentum caulâ pieta-
tis factum, caret solennitate requisita
à jure. C. probabilius est ultimas
voluntates obligare saltem in consci-
entia, quamvis fiant sine solennita-
tibus à jure requisitis. P. mihi lice-
bit sententiam solum probabilem se-
qui. C. & licebitne Patri è flammis

L43 purgantibus manus tendenti non suc-
currere? P. quis scit an est in pur-
gatorio? si non est, damnum patiar,
pium legatum reddendo. C. hæc red-
ditio si non animæ Patris, certè danti,
vel animabus consanguineorū mul-
tūm proderit. Ergo nec in Patrem,
nec in te vis esse pius? An ignoras?
quod Psaltes ait: Beatus qui intelligit
super egenum & pauperem, in die
mala liberabit eum Dominus. Im-
pietas in animam Patris non meretur
in die mala liberari. P. mi Pater ne
me

me impietatis argue. Utiq; quovis
 Festo Pater & Ave pro anima Patris,
 & pretium rei legata dabo Ecclesiæ.
 C. Plebeius quidam legavit pretium
 pro bove vendendo accipiendum;
 dandum loco pio. Uxor satisfactura
 ultimæ voluntati mariti, bovem si-
 mul cum capone venalem exposuit.
 Pretium bovis gr: 15, caponis fl: 30
 assignavit, nec posse se unum sine alte-
 ro vendere. Empta merx designato
 pretio. Dati Ecclesiæ g: 15 pro bove
 accepti: nonne animus est dandicum
 simili fraude pretium rei legata? P.
 quidni? debitis enim alijs realibus gra-
 vor. C. cure eorum non fuit restitu-
 tio? P. nemo tenetur ad actum he-
 roicum. C. vel tanta est difficultas
 restitutionis? fors non est, unde hæc
 fiat. P. gloriæ & divitiæ in domo
 mea, sed non habeo donum dandi;
 dando aliquid marore contabescō. Q.
 vince te, vince; nam si te viceris,
 longè majorem coronam habebis,
 quam

quàm alius facilioris naturæ. Nec dic:
nemo tenetur ad actum heroicum.
Nam id est verum de actu, qui est
solum de consilio, non de præcepto.
P. quid tamen prius debeo solvere?
C. si non esses solvendo omnibus,
deberes primò debita realia exsolve-
re, postea ultimæ voluntati Patris sa-
tisfacere. At quia es tanti, succurre
quantocyùs animæ Patris, sicut tibi
quondam succurri velles, nec alia sol-
vere differ. Non sis vir divitiarum.
Non tibi ut mancipio dominantur
opes, potius tu earum esto Dominus.
Quæ DEUS subjecit pedibus homi-
nis, hæc non incapite, vel corde fe-
renda. &c. &c.

*Tertium brachium superius cum in-
scriptione:*

*Durissimum Judicium his, qui præ-
sunt fiet.*

Al-

Aliàs

Ratio agendi cum Præ-
lato claustrali.

Pœnit: Per dissimulationes fui cau-144
sa, quòd subditi passim peccent
venialiter, sed hoc non habeo pro
mort: C. notabile malum est, si in
communitate Religiosa invalescat con-
suetudo peccandi venialiter, & reus
peccati gravis est Superior, si per
eius conniventiam, ut plurimum, &
passim non servetur aliqua Regula vg:
silentij, vel ingressus in alicuius cubicu-
la sine venia, licet violatio talis Regu-
læ, nec veniale esset. Observatio enim
talís Regulæ multum confert ad deco-
rem, ædificationem, & utilitatem ta-
lis communitatis, & sæpe arcet in sub-
ditis gravia mala, talia itaq; dissimu-
lans Superior, infideliter fungitur suo
officio, & valde noceat communitati,
gra-

graviusq; delinquit, quàm si admi-
nistrando temporalia, gravem com-
mitteret negligentiam. Vide Lugo de
just: d. 9. P. subditos oneravi labo-
ribus, ipse nihil digito tangens. Cau-
savi murmur in subditis negando, &
non providendo necessaria. Dubius
hæreo, an hanc prælaturam retinere
possim, defectum natalium habendo.
C. solent omnes Religiones gaudere
hoc privilegio, non solum, ut eorum
Religiosi, & si defectum natalium ha-
beant, in prælatos eligi possint, sed eti-
am ut in omnibus eorum irregulari-
tatibus possint dispensare etiam in ho-
micidio voluntario occulto, ut habet
Castropalao n. 2. P. malè consului
communitatis paupertati vendendo
fructus agrorum sine necessitate pre-
tio quidem corrente, sed cum damno
domûs, nam hoc verè triplo maius
pretium clauistro pro hac merce obve-
niret &c.

Quar.

*Quartum brachium inferius cum
lemmate,*

*Potestatibus subditos esse, dicto obe-
dire: ad Tit: 3.*

Aliàs

*Ratio agendi cum subdi-
to Religioso Regulari.*

Pænit: Regulas mei Ordinis sub
nulla culpa obligantes non servavi.
C. singulæ Regulæ Religionis vix pos-
sunt violari absq; peccato: ut habet
Dicast. de pænit: d. 9. & Less: in au-
ctul: docens singulas Regulas cuius-
cunq; Ordinis vix violari posse sine
peccato, quia in eo est saltem deordi-
natio, quod membrum plerumq; non
conformat se toti, & qui ita transgre-
ditur, ordinariè nimium servit suæ
sensualitati, vel valde iudicij proprij
est tenax, vel impatiens, aut acedio-
sus. P. ego & propositum habui ta-
les

les regulas non servandi. C. certum videtur esse te per tale propositum peccasse venialiter, quia cum secundum tuum statum tenearis tendere ad perfectionem consistentem in observatione Regularum, si has non servas, negligis media ad perfectionem, imò Elizalde docet, tale propositum esse peccatum mortis: P. absque venia egressus sum de die ex claustris. C. si animo pernoctandi extra peccasti mortis: Si id fecisti ex causa iusta, cum praesumpta scilicet facultate, quando conveniri non poterat Superior, nec fuit veniale peccatum: P. fuit hic egressus sine iusta causa, sine animo pernoctandi. V. Croix n. 93. Rem unam ex tacita, quam defacto censiebam existere, alteram ex praesumpta seu interpretativa, quae defacto non existit, sed existeret, si Superior peteretur, tertiam ex nulla licentia consumptam non detexi Superiori, sed dubito an tenebar detegere? C. non tene-

renebaris, utpote non uturus amplius
 illa re, circa quam etiam Superior non
 poterat amplius disponere. V. Lugo
 Unam etiam rem donavi, alteram
 vendidi sine facultate, an teneor ma-
 nifestare? C. teneris, quia ad rem
 hanc repetendam adhuc habet jus mo-
 nasterium. V. Croix. At hæ res an
 erant materia peccati gravis? P. una
 erat pretiosa, altera vilis. Delibera-
 vi, an velim in mortale consentire. C.
 hoc est hæres, an DEUM velis præ-
 ferre, an peccatum? Sic te exposuisti
 periculo proximi consensûs, sed in
 quale peccatum? P. in molliem:
 Dubito tamen an per hæc peccata de-
 liqui contra vota Religiosa, quia ego
 servus originarius cuiusdam Domi-
 ni feci vota Religiosa: C. putat Sua-
 rez servos invito Domino valide vo-
 vere, nec jus positivum induxit inva-
 liditatem, sed Sanchez, dicit eos inva-
 lidè profiteri l. 5. c. 4. Si autem sci-
 vit Dominus suum subditum Religio-
 X2 nem

nem ingressum, nec repetit intra annum, juxta Suarez censetur juri suo cessisse, nec posse postea repetere. P. scivit Dominus meum ingressum. In via longa existens, temere dimissi habitum. C. si ad horam tantum peccasti venialiter. P. ad longius tempus. C. cur dimisisti? P. ut sic cellarem statum & liberius vagarer. C. excommunicationem incurristi. P. alia autem hebdomada posui, ex principali fine rem gravem furandi, an & per hoc incurri excommunicationem? C. excommunicatio incurritur tunc cum prima intentio est, occultare statum, etiam per superinductas vestes saeculares habitui Regulari, ut docet Sanchez & CC. contra Suarez &c. cum aliàs facile posset eludi legis finis, qui est ne quis vagetur. P. cum essem periculosè infirmus extremam unctionem suscipere nolui, ratus, me statim moriturum. C. imò extremam unctionem suscepta, multi aliàs morituri, supervi-

an-
fuo
P.
In
ha-
pec-
em-
ce-
. C.
alia
pali
hoc
ex-
cūm
um,
ecu-
San-
cūm
qui
flem
Etio-
atin
Etio-
fu-
ryi-
pervixerunt, & sine hac multi fati-
cefferunt, qui supervixissent. Refer-
tur in Gemma Prædicantium tr: 2:
Anonymus magnæ Vir existimationis
extremè æger, interrogatus velletne
Sacri Oleo ungi? Nolite, inquit, no-
lite talia loqui: nam omnes qui inun-
guuntur, statim moriuntur: hæc ubi
dixit, vixit, stultissimæ vaticinationis
fidem, mendax alioquin vates, in se
expertus. Cū verò ferali linteo
indueretur, de repente sibi redditus,
elata voce, reclusisq: oculis, quia in-
quit, ab extremæ unctionis Sacramen-
to ita abhorruī, annos centum purga-
torijs in ignibus distinebor, reddendo
haud dubiè sanitati, nisi salutarem
Olei Sacri medicinam respuissē. Sa-
cra enim unctio non est, ut ego malè
opinabar, mortis acceleratio, sed dila-
tio. Sic locutus iterum vivere desijt.
Tu quòd mortem evaseris, debes in
acceptis DEO. P. mihi à Superiore
licentiā injustè negatā usus sum re, du-
bitans

bitans an liceret. C. non licebat. Sic
 si iniurte negetur dispensatio, nō ideo
 deobligamur. P. usus sum etiā licen-
 tiā quam Superior antecedens dedit,
 jam ipse officio perfunctus. C. si hæc
 licentia non fuit revocata à Successore,
 licebat eā uti. P. fuit revocata.
 A quopiam habente licentiam dandi,
 accepi 100. imagines, non habitā veniā
 acceptandi. C. si dans erat eiusdem
 Superioris subditus, non erat necessaria
 licentia acceptandi; dare quippe & ac-
 cipere, sunt correlativa. P. dans erat
 subditus diversi Superioris. C. ac-
 cipe licentiam pro re accepta à tuo Su-
 periore. P. A Prælato inferiore ob-
 tinui pro quadam re licentiam, quam
 mihi negavit Prælatus Superior, imō
 eam dare prohibuit inferiori. Dabi-
 to an hæc facutas valet? C. multa fie-
 ri prohibentur, quætamen facta tenent,
 supposito quod prohibeantur non ir-
 ritando actum. V Groix. P aliquo-
 ties nolui Superiori præcipienti obe-
 dire

Sic
ideo
cen-
edit,
hæc
ore,
ata.
ndi,
eniã
dem
aria
ac-
erat
ac-
Su-
ob-
uan
imò
ubi-
fie-
nent,
n ir-
quo-
obe-
dire

dire in re levi, asserendo me nolle
parere. C. si expressisses hinc, te esse
paratum obedire in materia gravi, sed
nunc te non obedire, quia res nunc
præcepta levis est, excusareris à mor-
tali in obedientiæ formalis delicto. P.
at id non expressi, paratus tunc non
obedire etiam in gravi re. C. quoties
si deliquisti? P. ter. V. Tamburi-
num. Hæc sunt mea Religiosi, sed
irregiliosi crimina, impia verò mea
nequam Sacerdotis sunt hæc delicta.
Baptisavi aliquos solenniter non bene-
dictâ aquâ. C. quot sic Baptisâsti?
P. tres. C. an ex commissione. Pa-
rochi? P. ita est. Monstrum pro-
creatum ex homine masculino & bestia
baptisavi. C. si sub conditione, bene-
fecisti, quia fortè fuit homo. P. Ba-
ptisavi absolutè. Infante expositum
cum chartula testante de Baptismo
rebaptisavi. C. poteras sub conditi-
one rebaptisare, quia Baptismus ob-
stetricum merito censetur dubius,
nisi

nisi sint probè & ritè instructa. Ad
 hæc infans posset à Judæo vel alio exe-
 crante Baptismum esse expositus. V
 Gobat t. 2. n. 397. P. puerum pro-
 ximum morti, veritus Parentes judæ-
 os, nolui Beptifare. C. & vita expo-
 nenda est pro proximo in extrema ne-
 cessitate Spiritualiconstituto. P. ante
 sumptionem calicis, certò deprehen-
 di me consecrâsse aquam pro vino,
 & sumpsi. C. effundenda erat aqua
 cum particula consecrata in aliud vas,
 & consecrandum vinum post tacitam
 eius oblationem, quo sumpto, sumen-
 da erat aqua cum particula. P. ego
 nec vinum turbatus consecravi: sine
 speciali approbatione confessiones mo-
 nialium bis excepi. Usus sum no-
 titiâ confessionis. C. an cum grava-
 mine pænitentis? P. ita est, sed mul-
 tò maius gravamen eiusdem pæniten-
 tis sequeretur ex non usu scientiæ in
 confessione habitæ. C. per hoc non
 excusaris à pecc: gravi, quoties fuit
 talis

Ad talis usus. P. bis. Sponso confesso
 mihi multas fornicationes à se cum
 sponsa commissas post Pascha, spon-
 sam eandem dicentem se in Paschate
 ultimo confessam, negantem omnes
 fornicationes, quas sciebat esse noxas,
 mortales, absolvi. C. absolvere non
 debuisti. (Ita Lacr: mox citandus,) 148
 sed tacendo prorsus sponsi crimina,
 debebas dissimulanter super eam di-
 cere: *Misereatur &c.* P. tunc ute-
 rer notitiâ confessionis. C. licet uti
 notitiâ confessionis, quando usus nul-
 lum infert gravamen, vel incommo-
 dum penitenti, nec confessio reddi-
 tur odiosa. Item si ex non usu scien-
 tiæ confessionis deberet confessarius fa-
 cere aliquid intrinsecè malum, usus
 illius scientiæ est licitus, & necessarius.
 DEUS enim obligando ad sigillum
 non potest velle id, quod est intrin-
 secè malum. Exemplum ponit La-
 Croix l. 6. p. 2. n. 1969. P. non præ-
 misso saltem actu contritionis conscius
 pes:

pecc: mort: Sacramenta ministravi. C.
 quæ Sacramenta? P. pænitentia & ma-
 trimonij. C. de matrimonio minus
 est, huius enim soli coniuges sunt
 ministri. Dic quoties confessiones
 reus pecc: mort: excepisti, & quot
 hominum? P. excepi ter, sed quot
 hominum? curiosa est quæstio. C.
 non curiosa. Nam licet Gobat, Stozi,
 &c. dicunt sufficere si dicatur: plures
 absolvi in mortali; sed verius Bonac:
 Croix &c. docent, debere dici clarè
 numerum confessionum, seu absolutio-
 num, quia quævis absolutio est in se
 completa nec una spectat ad alteram,
 & per singulas fit gravis Sacramen-
 tis injuria. P. transiens, Luteranum ex
 duello letaliter faucium, non iuvi ad
 fidem, & actus supernaturales, licet
 moneretur ab alijs officij, hinc in hæresi
 animam exhalavit. Extremam uncti-
 onem invito Parocho bis dedi. Mis-
 sam coram excommunicato vitando
 celebravi. C. quoties? P. vicib9 30.
 p. m.

p.m. Alienas Reliquias pro Reliquijs
Sanctorum proposui bis; falsa miracu-
la prædicavi ter. 25to ætatis meæ
Anno, horâ 12 inchoando, presbyte-
ratum horâ 11. accepi, putans me
excusari parvitate materiæ. C. non
hic parum pro nihilo reputatur, quia¹⁴⁹
ab hoc, quod est parum pendet, im-
pletio totius præcepti. P. hæc sunt
mea regularis verè irregularis omnia
delicta, quæ me excruciant, ut pene in
desperationem agant. C. vide, quàm
verum sit illud D. Chrysostomi de
Laz: conc:4. effatum. Mulieribus an-
te partum labor est ingens, post par-
tum verò relaxatio. sed dum parturi-
mus corruptos affectus, delectamur¹⁵⁰
gaudemusq; , cæterum ubi fuerimus
enixi malum illum puerum peccatum,
tum conspecta fæditate partûs, discru-
ciamur gravius, quàm mulieres par-
turiætes: hæc aureum os. &c. &c.

In-

CLAU S U L A CORONÆ.

SAcra litera perhibente viginti qua-
tuor Seniores mittebant Coronas
suas ante Thronum. Ego Coronam
Decenij Theologici, unâ cum Capite
coronato mitto, seu potius submitto in-
fallibili Sacræ Romanæ Ecclesiæ ju-
dicio. Tibi verò Lector prænotata
ante Rationes agendi cum pæniten-
tibus impensè commendo, ut mentem
Authoris, & modum procedendi in
Sacro Tribunali faciliùs assequaris.
Porro ut in occurrentibus quotidie
difficultatibus scias, quo recurrere sit
necessum, ostendet viam, & manu-
cet, numerum, marginalem indicans,
sequens.

In-

Index: Coronæ Theologicæ

A.

Abortum fœtus inanimati an licet procurare numero 142.

Absolutio an danda destituto sensibus? 61. 75.

Absoluti non debet, qui ex Confessione complicitis, scitur reticere nefas. 1:

Absolutio cum onere sistendi se Superiori. 70. 73.

Adulterium 119. 134. *Affinitas ex matrimonio* 76.

Alimenta proli etiam illegitimæ an debet Parens providere? 134.

Ambitio 127.

Approbatus in una Diœcesi, in alia peregrinus, an possit excipere confessiones n. 58. *Apetûs coitus bestialis* 12:

Asylum n. 78. *Attentionis in oratione modi* 86.

Avaritiæ peccata quæ sunt? 139.

Ba-

B.

Baptismus dubius iterandus 58. 147.

Baptismus monstri 147.

Bellum ex ratione probabiliore susci-
piendum 88.

Bona caduca spernenda 117.

Beneficium ex quali simonia acceptum
debet restitui? 67. 68.

Beneficium datum indigno 136.

In beneficio vexam quando redimere
fas? 70.

Bulla cænæ an est in eo rigore in Par-
tibus Septemtrionalibus? 18.

C.

Cantiones obscænæ 12. 125.

Carnium comestio in ieiunio an licita
ante septennium? 100.

Casus reservati an & quando à quo-
cunq; approbato possint absolvi 24.

Cœli quæ gaudia 108.

Censura per absolutionem tollenda 106.

Clerici percussio cui est reservata?
22. 23. 24.

Clerici percussor 97.

Cogitatio Spiritualis 42.

Cogi.

- Cogitationes turpes vide veneret.*
47. *Cogere ad monasterium non licet* 140.
Collatio in ieiunio 141.
sci. *Communio non danda in nigris* 86.
Communione quando dare non licet
63.
Compensatio stipendij 120.
Complacentia, vana 117.
Concubina ejicienda ante 48.
ere *Confessiones sacrilegæ.* 9. 72. 130.
Confessionis Præceptum quando obli-
ar. *gat.* 138.
Confessarius indoctus 137.
Confessarius debet remedia contra pec-
cata præscribere 5.
ita *Confessionis scientiâ an uti licet ali-*
quando? 147.
uo. *Confessio generalis* 137.
24. *Confessio dimidiata quando potest esse?*
62.
6. *Conscientia erronea.* 15.
ata? *Conscientiæ vermis* 150.
Consecratio aquæ pro vino. 147.
Consuetudo an excusat à simonia 68.
ogi. *Correptio fraterna.* 131.
Carni-

Corrigendi nocentes. 129.

Credibilitatis fidei motiva. 25.

Crimen quale dirimit matrimonium 76.

*Crux in qua latro mundus crucifigitur
quæ?* 138.

D.

Debita solvenda 34. 137. *quæ prius?* 143

Debitum Coniugale. 40 43.

Decima cur solvenæ? 36. 60. 91.

Defensio honoris, & rei 140.

*Delectatio sensualis, & merè Spiritua-
lis venerea.* 133.

Derisio. 118. *Detractio* 14. 72. 142.

*Dispensare quis possit in impedimentis
matrimonij. 8. in lege ieiunij* 71. 98
in irregularitate 144.

Dispensatio requirit causam. 89.

Dissimulatio perniciosa 144.

Dolor præmittendus Confessioni 74. 94

Domini quæ peccata? 33.

Duellum ex condicito svadere. 19. ac-
ceptare 47. & ad illud provocare
vetitum sub excommunicatione 119.

*Dubium iuris Canonici quomodo tol-
latur?* 58.

Ebri.

E.

76. *Ebrietas* 27. 28. 48. 96. 122. 123. 124.
Egressus ē clauſtro ſine ſcitu 145.
Elecmoſynæ dandæ ſubquo peccato? 139.
Emptio infra dimidium an valet?
item rei alienæ? 117. III.
143. *Excommunicatio minor.* 42.
91. *Exceſſus in cibo & potu ſi cauſet por-*
lutionem, quale eſt peccatum? 133.
Extrema unctio vitam interrogat 138.
an danda ſaucijs in duello? 60.
Extrema neceſſitas facit omnia commu-
142. *nia.* 130.
entis

F.

98. *Famæ reſtitutio* 51.
Famulus ultra ſtipendium an poſſit ali-
quid ſurripere? 137.
Fello die labor damnificat. 16. 31.
94. *Fides quæ bona?* 76.
Fily impietas in animam Patris 133.
Furti gravis qnantitas unde ſumenda
51. 73.
Fur ut poſſit reſtituere 120. *vide tit.*
reſtitutio.
Fur fugiens an poſſit occidi? 140.

Y

Fur.

*Furtum rei parvæ, an & quando est
mortale?* 130

Furtum rei propriæ 130

H.

Habitus Religiosi dimissio 146.

*Habitatio interdum differenda abso-
lutio.* 49.

Habitus malus extirpandus. 123.

*Hæresis an in partibus Septentriona-
libus sit casus reservatus?* 21. 29.

Homicidium sacerdotis 96.

I.

Ieiunium naturale 64. *Ecclesiasticum*
15. 17. 100. 141. *ex diversis motivis*
præceptum 135, *ab eo qui excusatur?*

141.

Incestus 85. *Incendiory* 20.

Infirmis providendus Confessarius, 44.

Locus turpis 18.

Ira 122. *iræ remedium* 41.

Inimicis parcendum, 120: *Invidia* 146

Inobedientia in re levi an pecc. m? 147

Interdictum contra populum 65, 107.

Irregularitas ex homicidio 96, *dispen-
satio ab ea,* 144.

Judex

udex imperitus 127.

Judici munera an licet acceptare? 105.

Juramentum dare indifferenti an obli-
gat? 47.

Juramentum 31, *sine animo jurandi*,
46, *sine animo implendi*. 47, *jura-*
mentum mercatoris 102.

Jurata sponsalia 104.

L.

Laudare delinquentes quale pec? 104.

Lectio librorum hæreticorum & pro-
hibitorum, 19, 34.

Legere secreta alterius quale pecca-
tum? 136.

Lex naturæ obligat ad impossibilia mo-
raliter 53.

Liberare reum à penâ an licet? 88.

Licentia seu facultas quotuplex? 146
quali uti licet? 196.

Ligamen matrimony, 44.

M.

Maledictio 14. 71. *quando peccatum*
mortale? 86.

Malum imprecari quando licet? 132.

Matrimony minister quis? 126.

Y2

Ma.

Matrimonium dirimit melius gravis,
cognatio Spiritualis, 42, 95. 109.
affinitas, honestas, crimen, 76. 134.
clandestinum an valet? 59, requirit
assistentiam proprij parochi, 60. 108
invito præsente Parocho contractum
an subsistit? 103.

Martyres strictè an sint, qui in ob-
sequio pestiferorum decedunt? 102.

Merces corruptæ 138.

Missæ die Fæsto omissæ, 15, 73, propo-
situm non audiendæ 139, celebrata sine
cingulo &c. 64. in Ecclesia pol-
luta, non observatis ritibus &c, co-
ram excommunicato vitando 188.

Monere Confessarius quando debet? 3.

Monetæ falsæ usus 105

Morbi, sanitas animæ 71.

Mortem optare nefas propter leve in-
commodum, 39.

Motiva credibilitatis si lei, 25, vitandi
peccati. 4.

Mulier excantans 92.

Mutuator iniquus 32.

N.

Necessitas extrema & gravis quid sint.

139.

Necessitas extrema facit omnia communia 84. 130.

Numerus peccati explicandus & in interrogandus 1. 136.

O.

Occidere directe aggressorem vitæ an licet? 142.

Occidere hominem privato quando licet? 39. 140.

Oculorum defixio in facie 85.

Officium Divinum qualem attentionem requirit? 54.

Officia danda dignis 88.

Offense remissio 110.

Operarius ignavus 31.

Oscula turpia 85.

Ordo requirit certam ætatem 139. & contactum materiæ 85.

P.

Parochi in beneficio residentia 55.

Obligationes 56. 57. *Assistentia matrimonio* 91.

Pater

Pater alere tenetur prolem etiam illegitimam 134.

Patrini in baptismo à quo designandi?

95.

Patroni causarum piacula 82.

Pœnitentiæ Sacramentum à conscio mortalis collatum 148.

Pœnitentia sacrilegæ confessionis an obligat? 15. *quomodo obligat rite confessos?* 114.

Pœnitentia qualis iniungenda? 2. 95. 16

Peccati periculum proximum. 124.

Peccatum minus eligendum præ maiori, 112. in causa 123.

Peccati numero additum, circiter, quid sonat? 82.

Peccatum oblitum ante Communionem confitendum. 47.

Periurium 6. 48. 123.

Pestiferis ministrare cuius est? 102.

Pia legata solvenda 143.

Pollutio 30. 85. 87. 131. *eam procurare an licet aliquo casu?* 141.

Pollutioni species adiectæ 11. eius remedia. 11. 86.

Præ

lle. *Pregnans ad ieiunium, an tenetur?* 99.
di. *Præcepti negativi & affirmativi differ-
rentia,* 100.

Prælati defectus 134.
tio *Pretium mercis, an & quando augere
licet?* 120.

an *Probabilis sententia quando sequen-
da?* 80.

rite *Propositum quale debet esse in Confes-
sione?* 94.

16 *Pudor sacrilegus* 72. 77.

4. *Puniendi nocentes* 129.

R.

io. *Rapina post intestatum Clericum* 28.
uid *Regule Regularium an possint violari
sine peccato?* 145.

nem *Religiosi defectus* 146.

Renuntiare bonis 140.

*Reservati casus Religionum an reser-
vantur laico Superiori?* 86. & Re-

22. *servatis an, & quando possit absol-
vere quisvis approbatus?* 10. 28. 35. 88.

ura. *Restitutio* 30. 125. ex homicidio &c.
50, cum æquali damno detentoris.

re. *52. difficilis* 137.

Re.

Præ.

Restitutio fructuum loris responden-
tium, 34.

Restitutionis modi, 34. 73. 83. 85. 120.
occisio, 130.

Resituendum cui? 101.

Restitutio simoniacè acceptorum 89.
bonorum immobilium 121.

Reus capitis quid docendus ante Con-
fessionem? 84.

Rudis Confessio, 31. 90.

Rusticus à Domino profugus tenetur
redire, 32.

Rustici cum Nobili sponsa in scia con-
ditionis valet matrimonium. 37.

S.

Sacrilegæ Confessiones repetendæ 9.
72. 130.

Servi profugi pena nova, 142.

Scandalum 13. 87. 125.

Sapientia mundi stulta. 109.

Servorum Religiosa vota an valent?
146.

Sigillum confessionis 135. 147.

Simoniæ pena & absolutio 67. 69.
divisio, 66. 69.

Simu

- den.
120. *Simulatio administrationis Sacramen-
torum* 126.
*Sponso in fieri, ea licent in materia ca-
stitatis, quæ non sponso,* 37.
89. *Sponsalia iurata* 104. *per quid disol-
vuntur?* 91. 103. 104.
Con. *Sponsalibus mutuo consensu dissolutis,
non cessat impedimentum publicæ
honestatis?* 103.
etur *Stipendium operarius an possit sibi oc-
cultè compensare?* 38.
con. *Stipendium pro Missa* 63.
Stuprum ad quid obligat? 35.
Superbia 117.
e 9. *Superstitio* 91. 146.
rior defectus subditorum dissimu-
lans. 144.
*Suspensionis censura violata an inferi
irregularitatem?* 106.
ent. T.
*Tabaco an fas est ante communionem
uti?* 133.
69. *Tactus impudicus* 38.
Testamentum non solenne an valet? 143.
mu. *Testamento satisfaciendum.* 143.
Z Testa.

Tentationes contra fidem quomodo
vincende? 72. contra castitatem
quomodo? 86.

Trepiditas in seruitio DEI. 128.

Tortura 79.

Turpium locutio. 125.

V.

Venditio ad creditum supra pretium
summum. 103.

Verbum DEI omittens Parochus toto
mense, an peccat mort? 56.

Venditor vitia mercis an debet dice-
re? 103.

Veneficus 124.

Venereæ cogitationes & desideria
12. 34. 85.

Vesperarum quod est tempus? 62.

Vexam iniustam in beneficio an redi-
mere licet? 68.

Unitus vel Schismaticus an possit am-
plecti ritum Latinum? 129.

Vocatio ad Religionem abiecta. 129.

Votum non bibendi certum potum, 92.
faciendi omnia ex voto. 101.

odo
tem
ota Religiosa quomodo Martyres ef-
ficiunt? 102.

Voti dispensatio ad quem spectat? 92.

Votum solenne castitatis dirimit ma-
trimonium, 27.

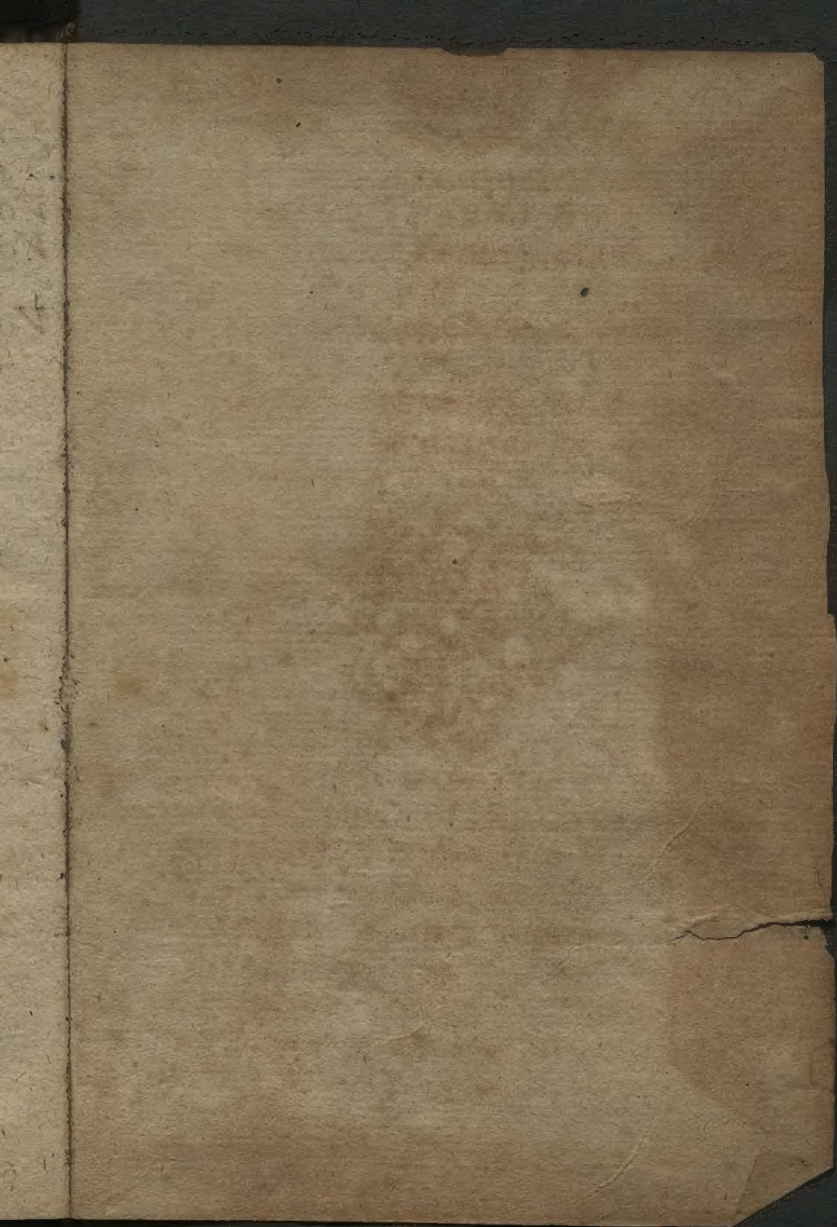
Votum in praeiudicium alterius an
obligat? 44.

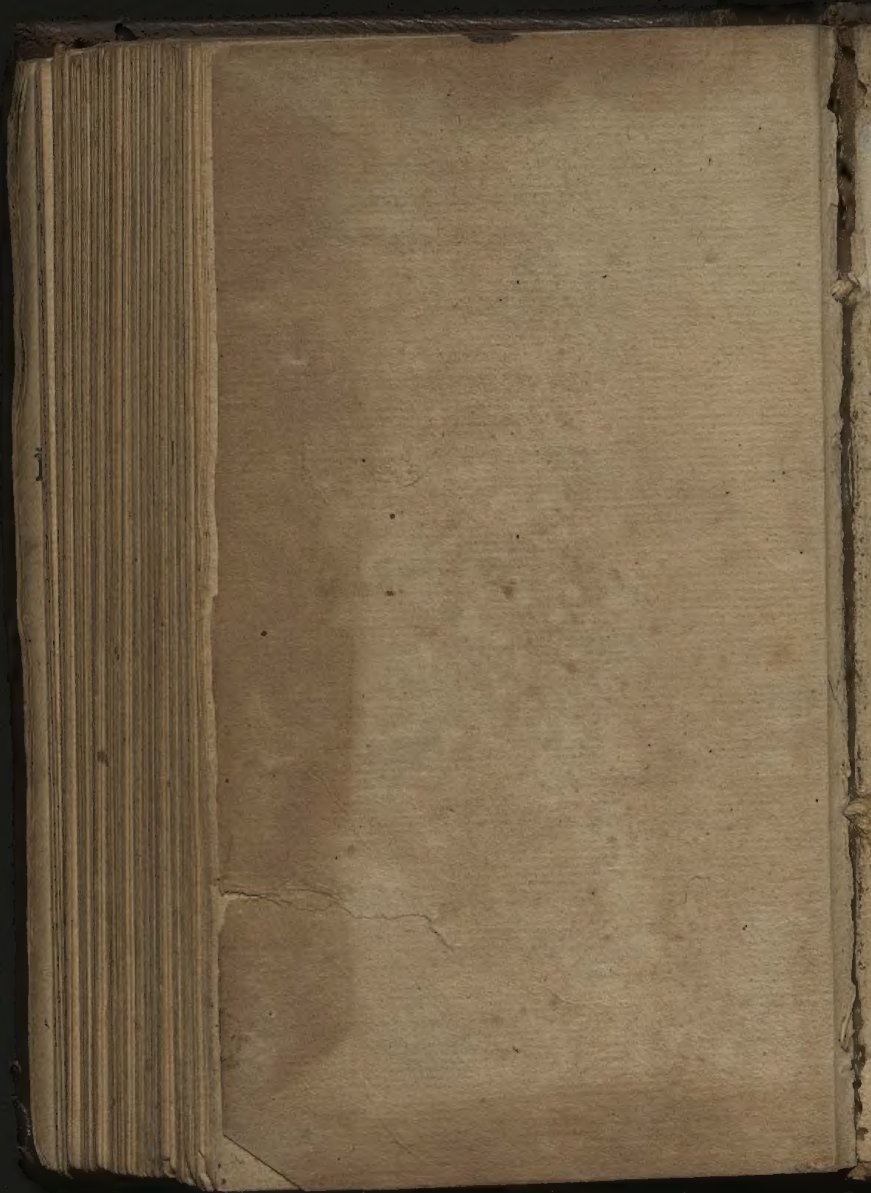

BIBLIOTHECA

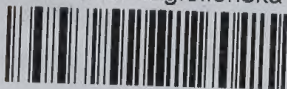

1722

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025785

